

Landamerkjамál Laugarness og Bústaða Bæjarstjórn / Th. Thomsen 1891-1893

Aðfnr. 1357 a

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

SKJALASAFN

REYKJAVÍKURBÆJAR

Landamerkjámál

Laugarness og Bústaða

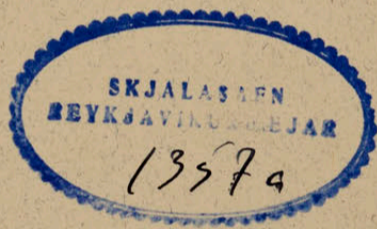
Bæjarstjórn / Th. Thomsen

1 8 9 1 - 9 3

.077.3 - .073.544 D.17

Aðfnr. 1357 a

2711

Franz Edvard Siemsen
Sysselmand i Fjorav- og Gullbringu-
syssel

Gjor vittetligt: Aar 1891, den 7. December blev Fjorav-
og Gullbringusyssel's Markeskjeliret sat paa Syssel-
ets Kontor og holdt af den ordinare Dommer, Syssel-
mand Franz Siemsen, samt Meddomsmend-
ene Jodur Gudmundsson, Jodur Runolfsson,
Gisli Gislason og Halldor Jonsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavik Byraad
kontra

Ljóbmand H. Th. A.
Thomson angaaende
Granseskjellek mellem
Langarnes og Bustadir.

Rettem's Formand fremlagde et Brev fra
Byfogeden i Reykjavik, dat. 21. Oktober d. A.,
tilligemed tilhørende Bilag, deriblandt Under-
og Overretsakst i narværende Sag, men ifølge

Overrettens Dom blev Markeskjebirettens Dom af 19. Maj d. Aar kjendt ugyldig og Sagen hjemvist til ny Paakjendelse i Realiteten. De fremlagte Dokumenter skrives Nr. 1-5 og lyde som følger:

Nr. 1.

Byfogeden i Reykjavik
21. Okt. 1891.

Idet jeg hermed tillader mig at sende Dem,
/ Hr. Sysselmand, en Overretskakt i Sagen
Reykjavik By kontra H. Th. A. Thomsen, angaa-
ende Grænseskjeldet mellem Laugarnes og Þurstad
/ iv, tillige med tilhørende Bilag, deriblandt
/ en Under- og Overretskakt i Sagen, angaaende
dens tidligere Behandling, tillader jeg mig
tjenstlig at anmode Dem om at endnu en
Gang at foretage denne Sag tillige med Med-
domsmænd og paakjende den i Realiteten
i Henshold til det i Landsoverrettens Dom
foretagne.

Halldor Danielsson.

Til

Sysselmanden i Fjosar- og Gullbringusýssel.
Fremlagt i Fjosar- og Gullbringusýssels Marke-
skjebiret 7/12 1891.

Franz Siemsen.

Nr. 2.

Franz Edvard Siemsen

Sysselmand i Fjósar- og Gull-
Dringusýssel

Gjör vittberligt: Aar 1891, den 28. Juni blev Fjósar-
og Gulldringusýssets Extrarek sat paa Myrarhus
i Selbjarnarnesrey og holdt af den ordinære
Dommer, Sysselmand Frans Siemsen med
undertegnede Vidner.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavík Byraad
Kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen,
angaaende Grænseskjellek
mellem Laugarnes og Bustadir.

Da Reykjavík Byraads Vegne er mødt Sag-
fører Pall Briem ifølge Fuldmagt dat. 22. Maj
1889, der skrives Nr. 1 og lyder som følger:

Nr. 1:

Uddrag
af

Reykjavík Byraads Protokol.

Aar 1888, Torsdag den 16. August blev der afholdt
Møde i Byraadet.

1. Ifølge en Beretning paa sidste Møde havde
Flerallet af Byraadets Medlemmer befaret
Grænseskjellek mellem ^{de til Fordegnen} Bustadir, Kleppur og
Laugarnes hørende Markar, tilligemed Ejeren
af Bustadir, Ljóbmand H. Th. A. Thomsen.
Sagens Parter vare bleve meget uerige om,

hvilke Stednavne skulde afgjøre Grænsekjellek
ifølge gamle Dokumenter og Bevisligheder samt
sagkyndige Mandi Beretning. Byraadet be-
sluttede ^{eenstemmig} at lade Sagen afgjøre ved Lov og Dorn.
Det blev overdraget Formanden at engagere en
Sagfører i den Anledning. Alle mødte undtag-
en H. Frødrickson og Tall Þorketisson.

Mødet havde

Halldor Danieltson. Þjórn Jonsson. J. Jonassen
Jon Olafsson. Þorhallur Þjarnason. Guðbrandur
Finnbogason. E. Th. Jonassen.

Uddragets Rigtighed bekræfter
Halldor Danieltson.

I Oenhold til det ovenskrevne giver jeg herved
Overretsagerfører Tall Þriem Fuldmagt til at
søge en Markeskjelleks Afgjørelse angaaende
Grænsekjellek mellem Jorderne Laugarnes og Þun-
stadir i Selþjarnarnesvep, og skal alt hvad
Hr. Tall Þriem i denne Anledning foretager
være ligesaa gyldigt og forpligtende for By-
raadet som om det var dets egen Gerning.

Byfogeden i Reykjavík
22. Maj 1889.

Halldor Danieltson.

Fremlagt i Byosan- og Gullbringusyrjsets Extrarek
paa Myrarhus 28. Juni 1889.

Franz Siemsen.

og fremlægges 1. Stevning dat. M. d. M., med

57

Forkyndelsespaategning, 2: Klage til Forligs-
kommissionen med en Paategning ^{af} Forligs-
kommissionen om at Forligsprøven har været
forgæves; den er dateret 14. J. M.. Disse Dokument-
er skrives Nr. 2 og 3 og lyde som følger:

Nr. 2:

Franz Siemsen
Lyssemand i Gullbringu og
Ljósarsýssel

Gjör vittentligt: For mig har andraget Overtetsag-
fører Dall Briem paa Reykjavík Byraads Vegne,
hvorteder han efter forgæves Forligsprøve ser sig nød-
saget til at anlagge en Sag imod Bonden Jon
Olafsson paa Bustadir, Ljósmand H. Th. A.
Thomssens Lejlanding, i Anledning af Menighed
angaaende Grænseskjellek mellem Reykjavík Bys
Jordejendom, Laugarnes, og bemeldte Ljósmand
H. Th. A. Thomssens Jordejendom Bustadir inden
Seltjarnarnesrep.

Thi indstævner herved bemeldte Bonde, Jon Olaf-
sson paa Bustadir, til at møde for Ljósar- og
Gullbringusýssets Extraret, der bliver holdt i
Börneshólmurset paa Myrarkvísi Fredag den 28.
d. M. kl. 12 M., for at se Dokumenter og Be-
vistigheder i Retten lagte, Mandi Udmeldelse
til en Markeskjelsret at paa høre, udskyde og
høre Mandi Udskydelse af Retten, høre Dom-
mernes Edsforriktkring samt indstævnte og vind-

stævnte Vidners Forklaring, overvære Grænsestjell-
ets Befaring, Saggivelse og Taastande at paa høre,
Tilsvare at give og Dom at lide angaaende oven-
nævnte Jorders Grænsestjæl samt til Udredelse af
Sagens Omkostninger skædesløst eller ifølge Marke-
stjælirettens Skjøn.

Lovdag er afskaffet ved Forordning af 3. Juni 1796.
Til Bekræftelse er mit Navn og embeds segl.

Gullbringu- og Tjorarsyssels Kontor 11. Juni 1889.
Franz Siemsen.

Stævningsgebyr 41 ¢ (L. S.)
-en og Jyrretyve Fre-
betalt

Franz Siemsen.

Aar 1889, den 11. Junimaaned har vi undertegn-
ede edfæstede Stævnevidner i Selbjarnarnes ney
forkyndt foranstævne Stævning i Indstævntes
Hjem for Indstævnte selv, Bonden Jon Olafsson
paa Bustadir, hvem vi traf hjemme. Dette be-
vidner vi i Henshold til denaf os aflagte Stævne-
vidners ~~ede~~ og bekræfter ved vore Navne og Segl.

Ingjaldur Sigurdsson. Eiríkur Þjarnarson.
(L. S.) (L. S.)

Stævningens Forkyndelse 1 Kr. 00
Milepenge 50 ¢
= 1 Kr. 50 ¢
betalt

Eiríkur Þjarnarson.

Frem

lagt i Ljosar- og Gullbringuryssets Extrakt 28.
Juni 1889.

Franse Siemsen.

Nr. 3:

Reykjavík Byraad, der er Ejer af Laugarnes,
paastaar, at Grænsekjället mellem Laugarnes og
Bustádir, der tilhøre Ljóbmand H. Th. A. Thomsen
i Ljóbendamn er dette: Fra Hlangandi i Fossvog
op til Faxakelda, fra Faxakelda op til Klofn-
ingssteinar, derfra til en Steir, der ligger sydoest
for Bustáðaborg og fra Bustáðaborg Lynslinje til
Þristeinar. Men hverken ~~har~~ demeldte Ljóbmand H.
Th. A. Thomsen eller hans Lejlanding paa Bustá-
dir, Bonden Jon Olafsson, have været villige til at
samtykke dette Grænsekjæl eller indrømme at
Grænsekjället var der, hvor Reykjavík Byraad
anser det for at være, og derfor vil vi andrage for
Dem, Hr. Amtmand, om at De ^{vilde} indkalder de
meldte Bonde Jon Olafsson, Lejlanding paa
Bustádir til Fortigsmøde tilligemed mig som
Reykjavík Byraads Fuldmægtig, forat de ~~har~~
de försøge Fortig imellem os angaaende ovennævnte
Grænsekjæl.

Hvis Fortig ikke opnaar ønsker jeg Sagen hen-
vist til Domstolene.

Byfogeden i Reykjavík 14. Maj. 1889.

Arbødigst

Halldor Danielsson.

Til

Ambmanden over Islands Lønder. Ambt.

I Henshold til foranskrevne Klage indkaldes
Byfoged Halldor Danielsen samt Jon Olafs-
son, Bonde paa Bustadir, til Forligsmøde, der
holdes i Underbegnedes Hjem Onsdag den 22.

Maj næstkommende Kl. 12.

I Seltjarnarnesreps Forligskommission 15.

Maj 1889.

E. Th. Jonassen.

Aar 1889 den 17. Majmaaned har vi under-
tegnede Skænevidner i Seltjarnarnesrep for-
kyndt foranskrevne Skævning for Bonden Jon
Olafsson paa Bustadir personlig tilstede paa
Lambastadir, og han erklærede at han antog
Forkyndelsen som om det var i hans Hjem.

Dette bevidner vi i Henshold til ^{aflagte} Ed
ved underskrevne Navne.

Forkyndelsesgebyr 1 Kr. - een Krone -

Ingjaldur Sigurdsson. Eiríkur Þjarnarson
(L. S.) (L. S.)

Aar 1889 den 22. Maj blev denne Sag foretaget
i Seltjarnarnesreps Forligskommission i begge
Parters personlige Nærværelse. Forlig vilke sig
at være frugtbart, hvorfor Sagen ifølge Klag-
erens Paastand blev henviset til Lov og Dom.

Klageren mødte ifølge Fuldmagt fra Reykja-
vík Byraad.

E. Th. Jonassen.

Fremlagt paa Forliagsmøde den 22. Maj 1889.
E. Th. Jonassen.

Fremlagt i Ljosar- og Gullbringursyssets Extrarek
28. Juni 1889.

Franz Siemsen.

han ønsker Mænds Udmeldelse til at påkjende
denne Sag tilligemed Sysselmanden.

GIVEN af Bustadii var personlig mødt.

Dommeren udmeldte da disse Mand til Rett
en

- 1, Þordur Runolfsson i Moar
- 2, Gíslí Gíslason i Leirvogstunga
- 3, Þorlákur Guðmundsson i Hvammköt
- 4, Guðmundur Einarsson i Miðdal
- 5, Ingjaldur Sigurðsson paa Lambastadir
- 6, Þordur Guðmundsson paa Hlati
- 7, Erlendur Erlendsson paa Breidabotsstadir samt
- 8, Halldor Jonsson i Þormodrödal.

Af disse Mand udskjöd Citanten af Dom-
stolen:

Ingjaldur Sigurðsson paa Lambastadir samt
Guðmundur Einarsson i Miðdal.

Indskavnte udskyder af Domstolen.

Þorlákur Guðmundsson i Hvammköt

Erlendur Erlendsson paa Breidabotsstadir

Domstolen bestaar da af disse Mand foruden
Sysselmanden:

Þordur Runolfsson i Moar

Gisli Gíslason í Leirvogstunga
 Þóður Guðmundsson þaa Næðri-Halsi samh
 Halldor Jonsson í Þormodsdal.
 Citantens Fuldmægtig bejarte Sagens Document.
 er t. Nr. 1-3 laante.

Der blev besluttet at Dommerne tillige med
 Sagens Parter skulde befære Grænseskjeldet Tirsdag
 den 23. n. M. og der man møde þaa Þustávir
 kl. 4 e. M.

Vidner: Videre ikke foretaget Parter:
 Ingjaldur Sigurðsson. Ketten hævet Þall Briem
 Guðmundur Olafsson. Franx Siemsen. H. Th. A. Thomsen

Aar 1889 den 23. Juli blev Ljosar- og Gullbringu-
 sýsels Extract sat þaa Þustávir í Selfjarnær-
 rey og holdt af den ordinære Dommer, Lysel-
 mand Franx Siemsen, med Vidnerne Guðmund-
 ur Helgason og Guðni Einarsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen. Reykjavík Byraad
 Kontra

Kjøbmand H. Th. A. Thomsen
 angaaende Grænseskjeldet
 mellem Laugarnes og Þu-
 stávir.

De udmeldte Meddomsmænd vare mødte
 nemlig: Repstyret Þóður Guðmundsson þaa
 Næðri-Halsi, Repstyret Þóður Runolfsson í Moar,

Gisti Gíslason í Leirvogstunga og Halldor Jonsson
í Þormodsdal og underskréu í Þekken fölgjende
Eðsforritkring.

Nr. 4:

Vi underteqneðe, som ere ðlevne uðmældhe
som Markeskjelsdommere til at afgjøre Spörgi-
maalet om Grænseskjellek mellem Laugarner og
Þustáðir, aflægge Eð paa, at vi vil paaðjende
denne Sag efter bedste Vidende og Samvittig-
hed.

Saa sandelig hjalpe os Gud og hans hellige Ord.
Lýsará- og Gullbringusýssets Extraret 23. Juli 1889.
Þordur Guðmundsson. Þ. Þunolfsson. G. Gíslason.
Halldor Jonsson.

Fremlagt í Lýsará- og Gullbringusýssets Extraret
23/7 1889.

Franz Siemsen.

Saa Citantens Vegne er móðt Sagfórer
Þall Þriem, men Indstævnte derimod per-
sonlig. Citantens Fuldmægtig ónstær Forlang-
este af den Ansband, der ðlev bestemt í Extra-
retten 28. J. M. til Markeskjelsforretningens
Foretagelse, hvilken skulde finde Sted í Dag,
da han paa Grund af Sygdom og andre For-
retninger ikke hadde kunnet tilvejebringe alle
de í Sagen nöðvendige Oplysninger. Ind-
stævnte protesterer imod at denne Ansband
bliver forlangt og paaðbaar at Markeskjelsfor-

retningen foretages nu, saaledes som Sagens
 Parter ere bleve enige om, og ønskes en Kjendelse
 angaaende dette. Dommerne afsagde derpaa
 følgende Kjendelse:

Eftersom det ved en Markeskjelsforretning er
 nødvendigt, at begge Sagens Parter møder med
 deres Deduktions- og Forsvarsdokumenter, og da
 Citanten ikke har nogen Dokumenter i Hænde
 og derfor har neget at befære Granskjeldet i Dag,
 men ønsket at Markeskjelsforretningen blev ud-
 sat til en nærmere bestemt Tid, da blev Domm-
 erne enige om at udsætte Markeskjelsforret-
 ningen i denne Sag til sidste Tirsdag i Junimaan-
 ed n. A. Markeskjelsforretningen begynder da
 paa Bystadiv Kl. 4 e. M. Alle Omkostninger for-
 aarsagede ved at Markeskjelsforretningen ikke
 har fundet Sted i Dag bør udrædes af Citanten.

Franz Siemsen. Þórour Guðmundsson. G. Gísla-
 son. Þ. Þunolfsen. Halldor Jónsson.

Indstævnte ønskede at Vidneførsel fandt Sted
 i Dag for Markeskjelsretten, men Citanten pro-
 testerede derimod, eftersom Loven ikke hjemlede
 saadant, hvorfor der blev besluttet, at denne Vidne-
 førsel skulde finde Sted for Extrarek her i Dag.
 Citanten møder der uindstævnt.

Denne Sag bliver da igjen foretaget sidste
 Tirsdag i Junimaan ed n. A. Kl. 4 e. M., til hvilk-

Tid Markeskjelsforretningen da begynder paa
Bustadir.

Vidner: Videre ikke foretaget Parter:
Gudm. Helgason. Retten havet Tall Briem
Gudni Einarrson. Franz Siemsen. H. Th. A. Thomsen.

Aar 1889, den 23. Juli blev Ljosar- og Gullbringu-
syrrets-Extrakt sat paa Bustadir og holdt af
den ordinære Dommer, Sysselmand Franz
Siemsen, med Vidnerne Repistyrer Jórdur Gud-
mundsson og Gudmundur Helgason.

Hvor da blev foretaget

Vidneførsel angaaende
Grænseskjeldet mellem Laugar-
nes og Bustadir.

Rekvirenten, Ljóbmand H. Th. A. Thomsen,
er mødt og beder Dommeren om at lade Vidnet
Gudni Einarrson, der er mødt her i Dag, for
Retten aflægge Beretning om ovennævnte
Grænseskjel.

Daa Reykjavik By's, Eieren af Laugarnes's,
Vegne er mødt Sagfører Tall Briem, og
har han været saa ventig at møde uindskavnt
ved denne Vidneførsel.

Da fremstod i Retten Vidnet Gudni Einarr-
son i Gudnaðær i Reykjavik, 68 Aar gammel.
Han blev formænt til Sandhedsfølge.

Vidnerekvirenten ønsker da at dette Spørgs-

maal forelægger Vidnet:

Kjender Vidnet det nordlige ^{Mærke} Vinkelpunkt², mellem Laugarnis, Bustadir og Kleppur, og hedder det ikke Þristeinur, og kan Vidnet angive hvor dette ^{Mærke} Vinkelpunkt² ligger?

Paa dette Spørgsmaal svarer Vidnet, at det kjender dette ^{Mærke} Vinkelpunkt² samt at det hedder Þristeinur og ligger lidt Nord for de smalle Fog i Udkanthen af Langholt.

Secundo ønsker Vidnerekviranten dette Spørgsmaal forelagt Vidnet:

Kjender Vidnet det næste ^{paa} Mærke ^{mod} Vest ^{siden} mellem Bustadir og Laugarnis?

Vidnet bekræfter dette Spørgsmaal og siger at det kaldes for Bustadaborg samt at det ligger i Fordybningen mellem Bustadaholt og Grænshals, men dog nærmere Grænshals, at der ved Bustadaborg findes et Kar og en Mose, der kaldes for Borgarmyri.

Endvidere:

Kjender Vidnet det næste Mærke Syd for de andre Mærker paa ^{Vestsiden} Vestsiden?

Vidnet forklarer at det er en graa Sten, enkeltstaaende, i den vestlige Del af Haaleyfismyrin, der ligger paa den vestlige Side af Haaleyfi.

Endvidere: Er de saakaldte ^(bløvede Stejne) Kløfningarssteinar ikke det ^{sidste} ~~første~~ Mærke mellem Laugar

nes og Bustadir paa Syd- og Vestsiden? og hvor
ligge disse?

Vidnet bekræfter dette og forklarer at de
ligger nede ved Forvoqstakur, det ene Stykke
ligger ned, men det andet oprejst, den Gang Vidnet
saa dem sidste Gang for c. 7 Aar siden.

Vidneindstævnte ønsker Vidnet adspurgt, om
Gjorne af Laugarnes har fortalt Vidnet at Marke-
dene vare der, hvor det angiver ^{dem at være.} at de ~~er~~.

Dette berører Vidnet saaledes, at Gjorne af
Laugarnes stik ikke har talt noget med det om
Markerne. Da ønsker Vidneindstævnte Vidnet
adspurgt: Hvem har fortalt Vidnet at Markerne
vare paa disse Steder?

Vidnet forklarer at dette har dets Fader fortalt,
samt at denne har været Lejlcending paa Bu-
stadir, som den Gang tilhørte Kongen i et Tids-
rum af c. 12 Aar.

Oplæst, erkjendt for rigtig protokolleret.

Denne sin Forklaring er Vidnet beredt til at
bekræfte med Ed, hvis det bliver paastaet.

Vidner: Videre i take foretaget Tærter:
Þorður Guðmundsson. Preben Krøvet H. Th. A. Thomsen.
Guðm. Helgason. Franz Siemsen. Pall Briem

Aar 1890, den 24. Juni blev Fjosar- og Gull-
bringusyrsets Markeskjelsrek sat paa Bustadir og
holdt af den ordinære Dommer, Lyselmand Franz

Siemsen, tilligemed Meddomsmændene Þóður
Guðmundsson, Þóður Runolfsson, Gísli Gíslason
og Halldor Jonsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavíks Byraad

Kontra

Tjóbmand H. Th. A. Thomssen.
angaaende Granseskjeldet mellem
Laugarnes og Bustádir.

Da Reykjavíks Byraads Vegne var mødt Over-
retsagfører Dall Þriem. Indstævnte var personlig
mødt.

Der blev besluttet at begynde Markeskjelsforret-
ningen ved Fristeinar.

Videre ikke foretaget

Retten hævet H. Th. A. Thomssen.²

Franz Siemsen Dall Þriem¹

Þóður Guðmundsson. Þ. Runolfsson. G. Gíslason.

Halldor Jonsson.

Aar 1890 den 24. Juni blev Tjósar- og Gullbringu-
sýsels Markeskjelsret sat paa Bustádir og holdt af
den ordinære Dommer, Sýsselmand Franz Siemsen
tilligemed Meddomsmændene Þóður Guðmunds-
son, Þóður Runolfsson, Gísli Gíslason og Halldor
Jonsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavíks Byraad

Kontra

Kjøbmand Fr. A. Thomsen
angaaende Grænseskjeldet
mellem Laugarnes og Bustadiv.

Dommerne tilligemed Sagens Parter har
befaret Grænsen det af Sagens Parter paastaede Grænses-
skjel mellem disse Jorder og gjort sig bekjendt der-
med.

Herken mødte paa Citankens Vegne Sagfører
Dall Briem. Indskavnte var personlig mødt. Cit-
ankens Fuldmægtig tilbageleverer Sagens Doku-
menter Nr 1-4, som han har faaet laante og frem-
lægger:

Deduktion i Sagen, dat. i Dag, tilligemed 13
Bilag. Disse Dokumenter skrives Nr. 5-18 (6-9 ere
in duplo) og lyde som følger:

Nr. 5:

Reykjavik Byraad
Kontra

Kjøbmand H. Fr. A. Thomsen
angaaende Grænseskjeldet
mellem Laugarnes og Bustadiv.

Jeg tillader mig at tilbagelevere Sagens Dokumenter
og med det samme fremlægge:

1. Runolfur Stullason's Vidnesdyrd om Laugarnes's
Grænseskjel, taget af Lavmand Gisti Hakonar-
son 9. Febr. 1605 tilligemed en meget gammel
Kopi.

2. Forhæller Oddsson's Vidnesbyrd om Laugarnes's Grænseskjæl, ligeledes taget af Lavmand Gisti Haldrarsson 25. Febr. 1605, tilligemed en meget gammel Kopii
3. Gudrun Einarsdottir's Lovfærte for Laugarnes Land af 20. Februar 1747, tilligemed en gammel Kopii.
4. Jafnprædur Samundsdottir's Lovfærte for samme Jord af 16. Maj 1785, tilligemed en gammel Kopii.
5. Skjode paa Laugarnes Jord af 27. Febr. 1857.
6. En bekræftet Kopii af Indstævntes Brev til Gjærne af Laugarnes og Kleppur, dat. 3. Juni 1882, tilligemed sammes Beskrivelse af Bustadiv's Grænseskjæl
7. Et Stykke Tappir med afdøde Ljóbmand Þorsteinn Jonsson's Haandskrift og paa tegnet af afdøde Hannes Johnsen, ^{en Søns af} Biskop Steingrímur
8. Attest fra Johannes Olsen af 20. d. M. angaaende Laugarnes og Bustadiv's Grænseskjæl.
9. Attest fra Johannes Loega i Reykjavik angaaende samme Jordens Grænseskjæl dat. 20. d. M.
10. Attest fra Tall Magnússon i Reykjavik angaaende det samme Grænseskjæl, dat 22. d. M.
11. Attest fra Johannes Oddsson, dat. 22. d. M. angaaende det samme.
12. Spørgsmaal til Vidnerne Ljóbmand Geir Loega

Johannes Olsen, Johannes Loega, Pall Magnússon
samt Johannes Oddsson.

13. Et Situationskort over Kleppur, Laugarnes og
Bustadur's Marker, hvori det omtvistede Land er
afmærket, følger hermed.

Saaledes som den ærede Ret vil erfare, naar
den betragter Grænseskjællene mellem Laugarnes og
Bustadur, og saaledes som det fremlagte Situations-
kort tydelig viser, ere begge Sagens Parter enige om
at Laugarnes og Bustadur's Grænseskjæl er fra Fri-
steinar til Bustadaborg, men ved denne begynder
det omtvistede Landstykke. Begge rette sig dog
efter de samme ^{Mark} Stednavne, hvilke ^{Mark} Stednavne fore-
komme i gamle Dokumenter, paa hvilke begge
grunde deres Paastand i denne Henseende. Begge
gaar ud fra Klofning's steinar som Vinkelpunktet,
idet de sige at Grænseskjællene er fra disse til en
Sten Sydvest for Bustadaborg og derfra til Bustada-
borg, men paa den anden Side ere de uenige om,
hvor Klofning's steinar ere samt hvor den Sten er,
man retter sig efter fra ~~fxist~~ Klofning's steinar,
og hvor disse Skjælbene ligger har nu Dommerne
at afgjøre efter Sagens Omstændigheder. Thomsen
paastaar at Klofning's steinar ere ved Fossvog's lakur
et kort Stykke ^{vej} fra Loen, men at Stenen Sydvest for
Bustadaborg er i Mosen Vest for Haaleyfi, et langt
Stykke Vej fra Bustadaborg og urynlig derfra.

Jeg derimod paastaar at Stenen Sydvest for Bu-

Staðaborg er en Sten, der ses fra Bustada borg lidt Nord og Vest for Fädulsteinn, der staar ved Vejen omtrent for Midten af Thomsens vestlige Indhegning, og at Llofningssteinar ere brenne i Mosen, der ligger lige imod Syd fra Bustada borg og den førnævnte Sten.

Der er en betydelig lang Vej fra Llofningssteinar i Mosen og til de Stene Thomsen gjør gjældende som Skjelstene, og det omtvistede Landskysteke naar saaledes over en temmelig stor Strækning, der er bredest mod Syd.

Dette er altsaa det omtvistede Landskysteke, om hvilket her skal dømmes, og her maa nu den ærede Ret afgjøre, hvilken der har en retfærdigere Sag og fastsætte Grænseskjeldet derefter. Begge Sagens Parter skal nu i Dag fremføre hvad der kan oplyse Sagen og godtgjøre deres Taarband. Men hvad er det som fornemmelig støtter Parternes Sag? Ifølge gode og retfærdige Mænds Mening er det især disse tre Ting:

Dokumenter og Bevisligheder fra ældre Tider,
Gamle Folks Beretninger om Grænseskjeldet og
dette's Natur.

Jeg skal nu tillade mig at betragte dette Brev for sig.

Af ældre Dokumenter har jeg fremlagt Runolfur Sturluson's og Þordhallur Oddson's Vidnesbyrd, der ere bagne af Lavmand Gisti Hakonarson den 9.

og 25. Febr. 1605, hvor Vidnerne forklare at Laugar-
 nes's Grænseskjæl mod Vest er fra en Sten, der
 staar paa Kirkjusandur i Amundaborg, mod
 Syd tværs over Midten af Kringlumyri ned
 til Hlangandi i Fossvogur. Om dette sige begge
 Vidnerne at de ikke har hørt nogen Trivl før
 end ^{maakte} nylig. Om dette har Menigheden drejet sig,
 saaledes som tydelig fremgaar af Runolfur
 Sturluson's Vidnesbyrd, ligesom dennes Vidnes-
 byrd heller ikke naar videre, men forhallur
 tilføjer derimod disse Ord angaaende Laugar-
 nes's øvrige Grænseskjæl:

Fra Hlangandi op til Faxakelda, fra Faxa-
 kelda til Klofningsteinar, derfra til en Sten
 Sydvest for Bustadaborg, derfra til Bustadaborg
 Synstlinie fra Bustadaborg til Þristeinur. Det
 samme fremgaar af Gudrun Einarsdottir's Lov-
 fæste af 20. Febr. 1747, der er bleven læst i Kirker
 her paa Seltjarnarnes, rimeligvis formedelt den
 samme Menighed om ^{Skjælmærkerne paa Kringlumyri} Kringlumyri's Grænseskjæl,
 men den fremhæver dog nærmere idet den siger:
 Fra Faxakelda op til Klofningsteinar. Dette
 fastholder derpaa i Jafkrúdur Semundsdottir's
 Lovfæste af 16. Maj 1785, der ligeledes er bleven
 læst i Kirker paa Seltjarnarnes, men nu synes
 Menigheden om Laugarnes's ^{vestlige} Grænseskjæl at være
 dødt hen, idet mindste kristene der ingen Lov-
 fæster for Laugarnes efter den Tid, og da Laugar-

nes blev solgt som Kongelig Ejendom den 23. januar 1857, blev Grænseskjeldet opgivet saaledes som før er angivet, idet der fremhævedes, at Jorden solgtes med alt hvad der tilhører den og hidtil har fulgt Ejendommen, hvoriblandt ogsaa Landstykkel "Fossvogur".

Imod disse Originaler og ældre Dokumenter har Thomsen ikke gjort Indsigelse, men tvært imod grundet ^{sin Paastand} paa dem, idet han har sat Vinkelpunktet mellem Laugarnes og Burtadir ved Klofningssteinar og fra disse til en Sten Sydvest for Burtadaborg og derfra til Burtadaborg. Men nu paastaar Thomsen at Klofningssteinar ere ved Fossvogstækur et kort Stykke Vej op fra Loen.

Jeg haaber at den ærede Reh indser, hvor urimelig denne Paastand er. Ifølge Thomsens Forklaring er Burtadir's Grænseskjæl uden Skjelsmærker hele den udyre lange Vej fra Lomafjörn og næsten helt ned til Loen, men paa Sydgrænsen af Laugarnes's Land vrimer ^{der} af saadanne som Hangandi, Faxakelda og Klofningssteinar, det ene ved det andet. Er dette sandsynligt? Men saa vil jeg tillige spørge, hvorledes ere Thomsens Skjelsmærker mulige ifølge de gamle Dokumenter, thi hvor er Faxakelda, der ifølge de gamle Dokumenter skal være imellem Hangandi i Fossvogur og Klofningssteinar? Ifølge Thomsens Forklaring ere Klofn-

ingsteinar nede ved Þöen, og der nedenfor løber
 der kun en Bæk, der kaldes og er bleven kaldt for
 Fossvogslækur. Efter min Taarband derimod
 passer alt meget godt. Hangandi i Fossvogur
 er den sydligste Klippe ved Þöen nærmest
 Fossvogslækur paa Langarnes siden, men Faxa-
 kelda er i ^{Fossvogslækurs} Udspring en betydelig lang Vej op
 fra Hangandi, og siden ere Klofningssteinar
 en betydelig lang Vej derovenfor; dette stemmer
 ogsaa godt med de Skjelsmærker og Stednavne,
 som gamle Folk fortælle om, hvilket jeg senere
 vil omtale, og naar den ærede Ret derfor efter-
 ser de gamle Dokumenter, da vil det snart
 vise sig, at Thomsen ikke har nogen saadanne
 til Støtte for sin Sag, idet de eksisterende
 Dokumenter fra ældre Tider vise, at hans Skjels-
 linie er blottet for al Sandsynlighed, og jeg haaber
 derfor at den ærede Ret anser min Sag for ret-
 færdigere ^{i denne Henseende} end Thomsens. Lad os dernæst over-
 veje gamle Mænds Forklaringer og Beretninger
 om Grænseskjellek. Jeg har tilladt mig at frem-
 lægge Afskrifter fra de ældste Mænd, der kjende
 til Grænseskjellek, Johannes Olsen, Johannes
 Loega og Tall Magnusson, som alle ere enige
 om at have hørt gamle Folk fortælle, at Hang-
 andi i Fossvogur var den sydligste Klippe
 ved Þöen, paa Langarnes siden af Fossvogslækur,
 Faxakelda i Fossvogslækurs Udspring

og Klofningrsteinar op fra Faxakelda læng-
 ve mod Ost i Mosen. Derpaa sigc de at Grænse-
 skjellet har vareet anset for at vare derfra mod
 Nord op fordi Þóðubekinn og til Þustáðaborg.
 Det samme siger ogsaa Geir Loega, Kjøbmand
 i Reykjavík, men alle disse Mand ve opdragne
 i Reykjavík og har utallige Gange befaret det
 omstrittede Land og kjende det saa godt som
 vel mulig. Derimod har ingen af dem hørt
 nogen ældre Mand bestemme Grænseskjellek
 ved de Stjelsmærker, som Thomsen gjør gjald-
 ende, og saavel Johannes Olsen som Johannes
 Loega forklarer, at den Sten, som Thomsen
 kalder for Klofningsteinar, er bleven kaldt for
 Nordlingasteinn. Johannes Oddson, der ikke
 ved Beskjed herom undtagen fra den Tid
 af at han flyttede til Þustáðir e. Aarek 1860,
 har ikke hørt andre end Thomsen fortælle
 om de Stjelsmærker, som Thomsen bestemmer
 Grænseskjellek ved, og jeg haaber at Retten i
 Dag vil komme til Erfaring herom. Jeg bryder
 mig ikke om at gjentage hvad der staar i
 Attesterne, eftersom det er øjensyntligt at de,
 som har udstedt Attesterne, har begrundet
 disse paa de ældste Mandi Beretninger fra
 deres Ungdomskaar, som vare meget godt be-
 kjendte hermed og som ^{endog} havde boet paa Þu-
 stáðir og vareet Gere af Þustáðir for Dillev

Thomson blev det.

Det hører vist til Sjeldenhederne at man har saa tydelige og langt tilbage i Tiden gaaende Beretninger om et omkrivet Land som disse, og jeg vil ogsaa sige at det hører til Sjeldenhederne at træffe en ^{Mand} saa ihærdig i sine Interesser som afdøde Ditlev Thomson var, og derfor er det gaaet med Laugarnes's Land paa Sydsiden som det er gaaet. Men jeg haaber nu alligevel, at denne Markeskjæret nu afgjør Sagen, saaledes at den faar sin Ret, som Retten tilkommer.

Efter hvad gamle Mand siger, der er Pindelpunktet paa Laugarnesland paa Sydøstsiden Klofningssteinar, der ligge Syd fra Thomsons vestlige Indhegning, saa har Grænseskjælet været fra Klofningssteinar opad Skraaning-en mod Nord til Þurstáa borg, Grænseskjælet er blevet anset for at ligge over Þóðulsteinn, der er lige Ved Væjen og en meget ejendommelig Sten, men i følge de gamle Dokumenter skal Grænseskjælet være fra Klofningssteinar til en Sten Sydvest for Þurstáa borg. Men nu forholder det sig ifølge de almindelige Verdenshjørner saaledes, at Þóðulsteinn ligger snarere lidt til Øst for Þurstáa borg, og derfor fremkommer her en Uoverensstemmelse mellem hvad der blev angivet som Grænseskjæl og hvad der deran-

gaaende stod i gamle Dokumenter, og derfor *
 var det naturligt at der her snuble opstaa en
 ganske lille Usikkerhed med Hensyn til Grænse-
 linien. Tidligere har dette Land ikke haft
 megen Værdi, saaledes som Tilfaldet er med
 et ^{frugtbart} ~~uopdyret~~ Hede-land, og det har saaledes ikke
 spillet nogen Rolle, om man satte Skjelsmærker
 nogle Faarve Gjørnere eller nærmere paa denne
 Hede-landsbakke, men paa den anden Side var
 det naturligt at man rekkede sig efter Tödu-
 steinn, eftersom dette er en ejendommelig Sten
 og man havde den i Nærheden; man har ikke
 været saa nøjeregnende hermed, men, som det
 kan forstaaes, følger heraf, at Forskellen ikke
 kunde være stor. Jeg har fremlagt et Stykke
 Papir med afdøde Kjøbmand Þorsteinn Jón-
 sons Haandskrift, som antagelig er afgaaet
 ved Døden ^{i Tidsrummet} mellem 1850 og 1860, og som ^{er} paa-
 tegnet af afdøde Hanne Johansen, en Søn af
 Biskop Þeingrímur. Der taler afdøde Þorsteinn
 om Hede-landsbakker et kort Stykke Vej Syd for
 Tödusteinn, det vil sige en Hede-landsbakke
 lige indenfor Þalsmói, ~~hvidten~~ og denne Hede-
 landsbakke kalder afdøde Þorsteinn for Þun-
 smói eller Þrösumói (omtvistet Hede-land), som
 efter hans Sigende var et omtvistet Land. Heraf
 fremgaar at det omtvistede Land ikke har været
 af stor Omfang samt at Stenen Sydvest for Þau-

stada borg, hvorved Grænseskjællene i de gamle Dokumenter bestemmes, kan ikke være langt borte. Men hvad er det for en Sten Sydvest for Bustada borg der menes? At bestemme denne Sten er det vanskeligeste for Dommerne, eftersom de Vidner, der bedst kjende Lokaliteterne, kan sige hvor Skjællene ansaar for at være i deres Ungdom, men den Gang har man efter min Mening ikke særlig rettet sig efter den Sten, der tilfredsstiller de Betingelser som de gamle Dokumenter sætte.

Rigtig nok ved jeg meget godt at der gives mange som anse sig for gardedede, hvis de har en eneste Grund at støtte sig til, men jeg vil slet ikke i nogenrømt Hensende gjøre Thomsen Vrek, og derfor vil jeg kun paastaa, at det Land hildømmes Laugarner Land, som ifølge gamle Dokumenter og gamle Mænds Forklaring tilhører dette.

Derfor vil jeg fuldstændig overlade Thomsen denne Hedelandsbakke, der ligger Syd for Lötulskinn og inden for Patimoi og som af afdøde Þorsteinn Jónsson er bleven kaldt for Þuntimoi eller Þratumoi, men paa den anden Side vil jeg paastaa at Markeskjællene ~~bestemmer~~ ^{fastgjætte} en lige Grænseskjællinje fra Sköfningssteinar paa den vestlige Side af Þuntimoi, men paa den østlige Side af Patimoi

til en Sten oppe paa Bakken Sydvest for
Bustáðaborg, i følge hvilken Grænseskjellek paa
en naturlig Maade kunde ^{bestemmes} ~~fastsættes~~ saavel fra
Bustáðaborg som fra Klofningssteinar.

Herved føjer jeg Thomson i alt som jeg
kan tænke mig at der ^{var} ~~kunde have været~~ Trivl
om, men mere bør der med Rette ikke ind-
rømmes ham.

Saaledes som jeg før har fremhævet, stemmer
det ikke fuldstændig med de gamle Dokumenter
er at benytte Þóðulsteinn som Skjelssten, naget
den ligger næsten lige ved Skjels^{markens} ~~linien~~ ^{linien}. Men
det var naturligt at man bestemte Grænseskjellek
ved Þóðulsteinn, siden man befandt sig i
Skraaningen lige nedenfor denne, fordi den
er saa gjendommelig og laa lige ved Skjels-
linien og eftersom Landet ud fra den ikke
har megen Værdi. Alligevel tilfredsstillen
den ikke de naturlige Betingelser for at
kunne være Skjelssten, efter hvilken man retter
sig fra det ene Skjelsmarkke til det andet,
eftersom den slet ikke ses fra Bustáðaborg
og endog ikke tydelig fra Klofningssteinar.
Men paa den anden Side tilfredsstillen den
Sten jeg har omtalt fuldstændig de nødvendige
Betingelser, den ses tydelig fra Bustáðaborg og
er den allertydeligste Sten man ser fra Klofn-
ingssteinar og over Hovedet fra hele Kopavogð-

hats. Den ses meget tydelig fra Haunefjordvejen
 paa Kopavogshats, og jeg viste Thomsens Fuld-
 mægtig, Sagfører Gudlaugur Gudmundsson,
 denne Sten, da vi kom fra Haunefjord i Gaar
 efter at have været til Stede ved Olafur Þor-
 valdsson's Vidneførsel.

Jeg har nu med nogle Ord omtalt Grænseskjeldet
 ifølge gamle Mand's ^{Forklaring} Beretninger, der ere meget
 godt kjendte med Skjelsmærkerne og støtte deres
 Udraagn paa de ældste og sagkyndigste Mand's
 Beretninger fra deres Ungdoms-aar, og jeg haaber
 at den ærede Ret indser at jeg ogsaa i denne
 Henseende har en retfærdigere Sag end Thomsen.

Derpaa vil jeg omtale Grænseskjellens Natur.
 Saaledes som jeg før har fremhævet er det en
 Hovedbetingelse med Hensyn til Skjelsmærkerne,
 hvis der ikke foreligger nogen nærmere Beskrivelse
 af disse, at man fra det ene Skjelsmærke let
 kan bestemme begge Sideskjelsmærkerne. Denne
 Betingelse opfylder Stenen Sydvest for Þu-
 stáðaborg fuldstændig, idet man fra denne
 ikke blot ser Þustáðaborg og Klofningssteinar
 men ogsaa Faxakelda, men derimod fra Thomsens
 Sten i den vestlige Del af Haaleyti ser man
 slet ikke Þustáðaborg, og denne Sten ses endog
 utydelig fra Nordlingasteinn, hvilken Thomsen
 kalder for Klofningssteinar. Det havde derfor
 været aldeles nødvendigt at sige at Grænseskjellet

var fra denne Sten mod Øst og op igjennem Slaalegti, men der staar kun, at det gaar derfra til Þruskadalur, ligesom om denne var et tydeligt Skjelsmærke derfra. Saaledes som jeg for har omtalt er ifølge Thomsens Beskrivelse hele den lange Strækning fra Lomakjörn ^{naesten} helt ned til ^{Þruskadalur} fuldstændig uden Skjelsmærker, men paa den anden Side finder der paa Laugarnes's sydlige Grænselinie inden for en ganske kort Strækning tre ^{Skjels} Stednavne det ene ved det andet: Hlangandi, Faxakelda, Klofningssteinar. Er dette sandryntigt? Jeg for mit Vedkommende siger Nei. Og naar nu der til kommer at Faxakelda er længere oppe i Landet, da er det indlysende hvor usandryntige Thomsens Skjelsmærker ere.

Op fra Faxakelda længere mod Øst i Mosen finder der intet andet Skjelsmærke, som ~~en~~ man kunde rette sig efter, end de Stene, der ere bleve kaldte for Klofningssteinar, selv om de ere en lille Tomule sydligere end den midterste Mose, da ligge de dog nogenlunde i Linien, og paa disse Steder kunde der ikke være Tale om andre Skjelsmærker.

Deruden er det meget muligt at Klofningssteinar i de Aarhundreder de har tjent som Skjelsstene ere sunket noget ned og at de for endog har været oprejste, og da blive de et endnu naturligt Vinkelpunkt. Naar man ligeledes iaagttages

Skjæbnelinien, da viser det sig snart, hvor megen Skjævhed den faar ved Thomsens Linie, men efter den Linie jeg gjør gjældende ligger Skjæbnelinien omtrent fra Nord til Syd, med undtagelse af at Lokaliteterne gjør det naturligt, at man retter sig efter Stenen Syvest for Bustadaborg, eftersom denne er det ejendommeligste Skjæbtemærke paa ~~Thom~~ (Bakken) Højdraget, som ses fra Klofringssteinar og over Hovedet fra hele Kopavogsbælt, der ligger op fra Langarnesland, og ligeledes fra Bustadaborg.

Jeg haaber derfor at den ærede Reth indrømmer at det Grænseskjæl jeg gjør gjældende i sig selv er naturligere end det af Thomsen paastaaede, samt at jeg ligeledes i denne Henseende har en retfærdigere Sag end Thomsen.

Bortset herfra kan jeg kun tænke mig at Thomsen vil grunde sin Reth derpaa, at han har forrøbt at bemægtige sig Landet med Magt og benyttet det.

Selvfølgetlig paakviler det Thomsen at fremføre Beviser for denne Afbenyttelse og for mit Vedkommende er det tilstrækkeligt at jeg protesterer imod den, men for dog ogsaa i denne Henseende at oplyse Sagen saa godt som muligt har jeg fremtaget Attest fra Johannes

Oddison i Reykjavík, som har været Thomsens
 Lejlandings i 18 Aar, 1860-67 og 1871-1882, hvori
 han erklærer at han ikke har benyttet det om-
 tvistede Land længere mod Vest end til Hla-
 leyfi og ned til Forsvogsstakur's Udspring, samt
 at Laugarnes's Ejere har benyttet Landet som
 Græsgang og deres Kvæg endog hyppig opholdt sig
 indenfor Thomsens Indregning efter 1871. Dette
 stemmer fuldstændig med de af Johannes Olsen
 og Johannes Loega givne Atkæster, og heraf frem-
 gaar at Thomsen i de sidste 20 Aar ikke har be-
 nyttet den værlige Del af det omtvistede Land,
 og at den østlige Del deraf er bleven benyttet af
 begge Parter efter Omstændighederne og derfor
~~er~~ ^{skærs} de, forsaavidt Afbenyttelsen angaar, paa
 lige Fod i Sagen, og jeg haaber at den ærede
 Ret indrømmer, at Thomsen ikke har paa en
 lovtlig Maade hjemlet sig Landet ved sin egen-
 mægtige Fremgangsmaade, saaledes at Domstolen
 kommer til at tildømme ham Ret over Landet
 og udelukke Ejere af Laugarnes fra sin Ret.

Derpaa vil jeg kun fremhæve at Laugar-
 nes er en Jord fra Landnamstiden og en Hoved-
 gaard, og det er derfor naturligt at der under
 denne hører et større Land end under Bæ-
 stadir, der kun er en lille Gaard paa 10⁷ ifølge
 den ældre Vurdering, og det endog i den Tid at
 Elvholmene ^{og Fiskeriet} hørte derunder, som nu saavel det

x) Island's første Bebyggelse

ene som det andet er blevet frataget Jorden. Skilspuur er vurderet til 20^r ifølge den gamle Vurdering, men hvis Rikken lægger Marke til det Land, som Thomsen nu ^{præstefæst} faa dømt under Bustadir paa den vestlige Side og ligeledes paa den nordlige Side, da viser det sig, hvor stor en Jord Bustadir bliver i Forhold til de andre Jorder, og dette tjener ogsaa til at vise, hvor Thomsens Sag er langt fra at være retfærdig.

Derpaa vil jeg ikke gaa videre ind paa Sagen, men forbeholder mig det til her efter at fremføre, hvad jeg anser for nødvendigt og idet jeg henviser til hvad jeg før har fremhævet tillader jeg mig at nedlægge den

Taarstand:

1. At Grænseløkket mellem Laugarnes og Bustadir bestemmes fra Fristeinarnar Syns linie til Bustadaborg, fra Bustadaborg Syns linie til en Sten Sydvest for Bustadaborg, der ligger oppe paa Højdedraget paa den ~~sud~~ ^{sud}østlige Side noget vestenfor og ovenfor Þóðulsteinnr, og siden fra denne Sten i lige sydlig Linie til Klafningssteinarnar, der ligge mod Syd i Mosen, der hvor Landet begynder at højne sig paa den anden Side.
2. At Ejeren af Bustadir, Kjöbmand H.

Th. A. Thomssen tilpligter at betale Chamberen rimelige Sagromkostninger ifølge Retten's Skjøn.
 Derpaa indlader jeg Sagen til Dom med Forbehold.

Reykjavik 24 Juni 1890
 Tall Briem.

Til

Retten angaaende Laugarnes og Bustadivis
 Grænsestjæl.

Fremlagt i Markesstjælret paa Bustadiv 24. Juni 1890
 Franz Siemsen.

Dokumenterne Nr. 6-9:

Nr. 6:

Gunnolfur Sturlason's Vidnesbyrd om Laugarnes's
 Grænsestjæl

Anno 1605:

Det vedkjender jeg Gunnolfur Sturluson ved dette mit Sandhedsvidnesbyrd, at Gisti Hako... arin i Aaret 1605 efter Vor Herres Fødsel, ⁱ paa Laugarnes paa Seltjarnarnes ~~xxx~~ den 9. Februarii, opfordrede mig til at give sig et Sandhedsvidnesbyrd om Laugarnes's Grænsestjæl, efter som jeg med ren og uforstyrret Samvittighed bedst formaade. Jeg er nu næsten firsindstyve Aar gammel og har hele mit ~~Levetid~~ Liv opholdt mig paa Seltjarnarnes, næsten... i Laugarnes og jeg har hyppigt hørt mange fromme M... ældre og fornuftigere end mig tale om fornævnte Grænse-

skjel indbyrdes og med Andre, og jeg har aldrig
 af noget Menneske, ung eller gammel, hørt, ~~vet~~
 vidst eller forstaaet andet end dette, at Laugar-
 nes's Grænseskjel ^{oprindelig var} ~~var~~ saaledes: At den
 Sten, der staar paa Kirkjusandur, skal falde
 sammen med den saa kaldte Amunda-
 borg, fra Amundaborg mod Syd vest over
 Kringlumyri lige Syrtlinie uden at skjeve
 til højre eller venstre derpaa ned til
 Hangandi i Fossvogur, og herom har jeg
 aldrig hørt at der var nogen Tvivl ^{end} for den for
 er opstaaet. Villig til yderligere at bevise
 dette, ~~behov~~ nødvendig og til
 bekræftelse af at det er overensstemmende
 med Sandheden, sætter jeg min Haandskrift
 herunder, og skrevet paa samme Sted,
 Dag og Aar.

Vare disse Mand tilstede blev ud-
 stedt og som herefter staa, samme
 Sted, Aar og Dag som før

Grnolfur Sturlason.
 Med egen Haand.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Bustadir
 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 5. Fremlagt i Landroverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jensen.

Nr. 8. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891
A. Þorsteinsson.
omb.

Nr. 6

Kopi.

Det vedkjender jeg, Þorolfur Þurðarson ved dette mit Sandhedsvidnesbyrd, at Gisti Hakonarson i Aaret 1605 efter Vor Herres Fødsel, paa Laugarner paa Seltjarnarnes den 9. Februarii, opfordrede mig til at give et Sandhedsvidnesbyrd om Laugarner's Grænseskjæl, efter som jeg med ren og uforstyrret Samvittighed bedst formaade. Jeg er nu næsten firsindstyve Aar gammel og har hele mit Liv opholdt mig paa Seltjarnarnes, næsten 40 Aar paa Laugarner, og jeg har hyppigt hørt mange ^{fromme} Mænd, ældre og fornuftigere end mig, tale om fornaavnte Grænseskjæl indbyrdes og med Andre, og jeg har aldrig af noget Menneske, ung eller gammel, hørt, vidst eller forstaaet andet end dette, at Laugarner's Grænseskjæl ^{oprindelig} var saaledes: At den Her der staar paa Kirkjusander skal falde sammen med den saa kaldte Amundaborg, fra Amundaborg mod Syd tværs over Þringfurnyrri, lige Synslinie uden at skjeve til højre eller venstre, og derpaa ned til Hangandi i Fossvogur, og herom har jeg aldrig hørt at der var nogen Tvivl, før end den for nogle Aar er opstaaet. Villig til yderligere at bevise dette, hvis det synes

nödvendigt, og til Bekræftelse af at det er
overensstemmende med Sandheden, sætter
jeg min Haandskrift herunder.

Forfattet og skrevet paa samme Sted, Dag
og Aar som foran angivet.

Jonolfur Sturluson.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Bústadir 24.
Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 6. Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jensen.

Nr. 7. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891.

A. Thorsteinsson.
consk.

Nr. 7.

Forhalli Oddisson's Vidnerdyrd om Laugar-
nes's Grænseskjel anno 1605.

Det vedkjender jeg Forhalli Oddison ved
dette mit Sandhedsvidnerdyrd og egen Haand-
skrift, at i Aaret 1605 efter Vor Hveres Fødsel
den 25. Februarii, opfordrede Gisti Hakonarson
mig i Lyngey paa Kolla fjödur til at give sig
et Sandhedsvidnerdyrd om Laugarnes's Grænse-
skjel, efter som jeg med ren og uforstyrret
Samvittighed bedst formaade. Derfor skal det
være fromme Mand bekjendt, som dette mit
Vidnerdyrd se og høre, at jeg har hørt ældre
og fornuftigere Mand end mig forklare og

have denne Mening om Laugarnes's Grænseskjeld,
 og aldrig har jeg før eller senere hørt andet end
 at Laugarnes's Grænseskjeld oprindelig var saaledes:
 Den Sten, der staar paa Kirkjúsandur, skal
 falde sammen med den saa kaldte Amundaborg,
 fra Amundaborg mod Syd tværs over Midten
 af Kringlumyri lige Synslinie uden at skjeve
 til højre eller venstre, og derfra ned til Hangandi
 i Fossvogur, og om dette har jeg ikke hørt at der
 var nogen Tvivl før end den for nogle Aar er
 opstaaet: Fra Hangandi op til Faxakelda, fra
 Faxakelda Klofringssteinar, derfra til den
 Sten, der staar Sydvest for Bustadaborg, derfra til
 Bustadaborg, Synslinie fra Bustadaborg til Fri-
 steinar og derpaa ^{videre} henad Laugarasinn og til
 Lykavarda den gamle kaldet, lidt Syd for Vatna-
 gardur, og ^{dette} herfra vil jeg aflægge Ed, hvis det
 synes nødvendigt, og til Bekræftelse heraf sætter
 jeg min Haandskrift herunder.

Forfattet og skrevet paa samme Sted, Dag og Aar
 som foran angivet.

Jorhalli Oddsson.

Med egen Haand.

Fremlagt i Markeskjeldret paa Bustadur 24. Juni 1890.

Franz Siemsen

Nr. 3. Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jenson.

Nr. 6. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891.
Anni Thorsteinsdóttir
Nr. 7.

Kopi.

Det vedkjendes jeg Þorhalli Oddsson ved dette mit Sandhedsvidnesbyrd og egen Haandskrift, at i Aaret 1605 efter Vor Herres Fødsel den 25. Februarii, opfordrede Gislei Hakonarson mig i Lyngey paa Kolla fjödur til at give sig et Sandhedsvidnesbyrd og Laugarner's Grænseskjel, efter som jeg med ren og uforskyrret Samvitthighed bedst formaade. Derfor skal det være fromme Mænd bekjendt, som dette mit Vidnesbyrd se og høre, at jeg har hørt aldre og fornuftigere Mænd end mig, forklare og have denne Mening om Laugarner's Grænseskjel, og aldrig har jeg før eller senere hørt andet end at Laugarner's Grænseskjel oprindeligt var saaledes: Den Sten, der staar paa Kirkjusandur, skal falde sammen med den saakaldte Amundaborg, fra Amundaborg mod Syd tværs over Midten af Kringlumyrri lige Synstiniie uden at skjeve til højre eller venstre, og derfra ned til Hlangandi i Fossvogur, og om dette har jeg ikke hørt at der var nogen Tvivl, før end den for nogle Aar er opstaaet: Fra Hlangandi op til Faxakelda, fra Faxakelda..... Sklofn.

ingrasteinar, derfra til den Sten, der staar Syd-
 vest for Bustadaborg, derfra til Bustadaborg, Lys-
 linie fra Bustadaborg til Fosteinar og derpaa
 videre henad Laugarasinn og til Lykavarda
 den gamle kalder, lidt Syd for Vatnagarður, og
 dette vil jeg aflægge Ed paa, hvis det synes nød-
 vendigt, og til Bekræftelse heraf sætter jeg min
 Haandskrift herunder.

Forfattet og skrevet paa samme Sted, Dag og
 Aar som foran angivet.

Þorhalli Oddsson.

Fremlagt i Markeskjetsret paa Bustadir 24. Juni 1890.

Frans Siemsen.

Nr. 4. Fremlagt i Landsöverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jónsson.

Nr. 5. Fremlagt i Överretten 6. Juli 1891.

A. Þorsteinsson.
 emb.

Nr. 8

Lovfæste for Laugarnes Anno 1747.

Jeg Gudrun Einarsdóttir, afdøde Biskop Mester
 Jon Arnarson's efterlevende Enke, lovfæster herved
 i Dag Jorden Laugarnes med alt hvad den følger
 og følge der fra gammel Tid og endnu, og ikke er
 paa loelig Maade bortfaldet, lovfæster jeg
 ovennævnte Jords Hjemmemark, Enge, Forstrand,
 Fiskeøer og Udmark til yderste Grænser, hvor Andre's
 Ejendom støder op til, og ere Skjelsmærkerne ^{navnene} som

følger: Den Sten der staa paa Kirkjusandur skal falde sammen med Amundaborg, fra Amundaborg lige Synslinie uden at skjeve til højre eller venstre mod Syd tværs over Midten af Kringlumyri og derfra ned til Hangandi i Fossvogur; fra Hangandi op til Faxakelda; fra Faxakelda op til Klofningrsteinar; derfra til den Sten, der staa Sydvest for Bustáðaborg; derfra til Bustáðaborg; fra Bustáðaborg Synslinie til Þorsteinar og derpaa videre frem henad Laugarnesáinn til Líkavárða den gamle, lidt Syd for Vatnagarður. Jeg forbyder Endver under lovlige Bøder at dyrke eller benytte Laugarnes's Land inden disse Grænser uden min Tilladelse; og ^{befaler} ~~kilsiger~~ Laugarnes's Lejlanding ^{beholdes} Landet inden ^{for} bemeldte Grænser under Laugarnes's ~~Landet~~. Men den velbaarne Sysselmand Sr. Jon Oddsson beder jeg om at ved første Lejlighed at forkynde Lovfæsten paa en lovlig Maade enten ved Kirke eller paa første Leveds ting, og bekræfter den med egen Haand og det sædvanlig hoftrykte Segl.

Paa Mædaljell den 20. Februarii, Anno 1777

Gudrun Einarsdottir
 afdøde Biskop Magister Jon Arnason's efterlevende Enke.
 (L.S.)

Foranskrevne Loufærte blev offentlig oplæst i Kirke-
menighedens Taahör i Reykjavík Kirke efter ^{den hellige} Guds-
tjenestens Slutning den første Søndag efter Paaske,
Anno 1747.

Testere

J. O. S. Hjaltðalin
Oddur Jonsson.

Foranskrevne Loufærte blev offentlig oplæst i Nór-
Kirke den anden Søndag efter Paaske i Sogne-
menighedens Taahör efter den hellige Guds-tjenestes
Slutning. Anno 1747.

Testere

Eyjolfur Olafsson
Gudmundur Þorsteinsson.

Foranskrevne Loufærte blev offentlig oplæst paa
Laugarnes i Kirkemenighedens Nærverelse og
Taahör den tredje Søndag efter Paaske efter den
hellige Guds-tjenestes Slutning.

Testere ut supra

J. O. S. Hjaltðalin
Oddur Jonsson.

Fremlagt i Markeskjetsret paa Bustadiv 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 7. Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jonsson.

Nr. 9. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891.

A. Þorsteinsson.

const.

Kopi. Nr. 8.

Jeg Gudrun Einarsdóttir, afdøde Biskop
 Metter Jon Arnasons efterlevende Enke, lovfæster
 herved i Dag Jorden Laugarnes med alt hvad
 den følger og følge bør fra gammel Tid og endnu,
 og ikke er paa lovlig Maade bortfaldet, lovfæster
 jeg ovennævnte Jords Hjemmemark, Enge, For-
 strand, Fiskesøer og Udmærk til yderste Grænser,
 hvor Andres Gjendom støder op til, og ere Skjeli-
^{navnene}
 (mærkerne) som følger: Den Sten, der staar paa
 Kirkjusandur skal falde sammen med Amunda-
 borg, fra Amundaborg lige Synslinie uden at
 skjeve til højre eller venstre mod Syd tværs
 over Midten af Kringlumyri, og derfra ned til
 Hlangandi i Fossvogur; fra Hlangandi op til
 Faxakelda; fra Faxakelda op til Klofningssteinar,
 derfra til den Sten, der staar Sydvest for Bu-
 stáðaborg; derfra til Bustáðaborg; fra Bustáð-
 borg Synslinie til Pristainar og derpaa videre
 frem henad Laugarnesarinn til Liðkavarda
 den gamle, lidt Syd for Vatnagarður. Jeg for-
 dyder Enhver under lovlige Bøder at dyrke
 eller benytte Laugarnes's Land inden disse
 Grænser uden min Tilladelse; og ^{befaler} ~~tilsiger~~
^{at beholde} Laugarnes's Lejlending Landet inden ^{for} bemeldte
 Grænser under Laugarnes's ~~hætte~~. Men den vel-
 baarne Sysselmand Fr. Jon Oddsson beder jeg
 om ved første Lejlighed at forkynde Lovfæsten

paa en lovtig Maade enten ved Kirke eller paa
første Hovedsting, og bekræfter den med egen
Haand og det sædvanlig fortrykte Segl.

Paa Mædaljell den 20. Februarii Anno 1747.

Gudrun Einarisdottir
afdøde Priskop Magister Jon
Annarson's efterlevende Enke.
(L. S.)

Foranskrevne Lovfæste blev offentlig optæst i
Kirke menighedens Saadør i Reykjaviks Kirke
efter den hellige Gudstjenestes Slutning, den første
Søndag efter Paaske. Anno 1747.

Testerer

J. O. S. Hjaltadalin
Oddur Jonsson.

Foranskrevne Lovfæste blev offentlig optæst i Neri
Kirke den anden Søndag efter Paaske i Sogne-
menighedens Saadør efter den hellige Gudstjenestes
Slutning. Anno 1747.

Testerer

Eyjolfur Olafsson
Gudmundur Þorsteinsson.

Foranskrevne Lovfæste blev offentlig optæst paa
Laugarnes i Kirke menighedens Nærværelse og Saadør
den tredje Søndag efter Paaske efter den hellige
Gudstjenestes Slutning.

Testerer ut supra

J. O. S. Hjaltadalin.
Oddur Jonsson.

Fremlagt i Markesretten paa Bustadir 24. Juni 1890.
Frans Siemsen.

Nr. 8 Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.
Jon Jenson.

Nr. 10. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891.
A. Thorsteinsson.
const.

Nr. 9.

Lovfæste for Laugarneris Land.
1785.

Jeg Jarðprædur Semundsdóttir afdøde Torfi
Egilsson's Enke lovfastr herved i Dag Jorden
Laugarneris med alt hvad den følger og følge
bør fra gammel Tid og endnu, og ikke er paa
lovlig Maade ~~for~~ bortfaldet; lovfastr jeg oven-
nævnte Jords Hjemmemark, Enge, Forstrande,
Fiskeisær og Udmærk til de yderste Grænser, hvor
Andres Land støder op til, og ere Skjels^{naevne} mark-
ene følgende: Den Sten, der staar paa Kirkju-
sandur, skal falde sammen med Amundaborg;
fra Amundaborg ^{lige} Synslinie uden at skjeve
til højre eller venstre mod Syd tværs over Midten
af Kringlumyrri og siden ned til Hangandi
i Fossvogur; fra Hangandi op til Faxakelda;
fra Faxakelda op til Klofningisteinar; derfra
til den Sten, der staar Sydvest for Bustada-
borg; derfra til Bustadaborg, fra Bustadaborg
Synslinie til Þorstein Laugarnerisarm

til Lúkavarða den gam... lidht Syd for Vatna-
gárdur. Jeg forbyder Endver at dyrke eller be-
nytte Laugarnes's Land inden disse Grænser,
uden min Tilladelse, under lovlige Bøder;
og befaler Laugarnes's Lejlanding at beholde
Landet inden for nævnte Grænser under
Laugarnes. Men velbaarne Sysselmand Hr.
Wigfus Thorarensen beder jeg ved første Lejlig-
hed at forkynde denne Lovfæste paa lovlig
Maade enten i Kirken eller paa det første Hoved-
ting. Og bekræfter den med mit Naavn.

Taa Huldardak den 16. Maj 1785.

Jarðspráður Semundsdóttir
afdöde Torfi Gíslarson's Entke.

Foranskrevne Lovfæste blev oplæst i Laugar-
nes Kirke den anden Søndag efter Trinitatis
i Kirkemenighedens Paahør efter den hellige
Gudstjenestes Slutning Anno 1785. Bevidner
P. Þorbjörnsson. Jon Oddsson.

Ligeledes oplæst 3. Søndag efter Trinitatis i
Nes Kirke samme Aar bevidner
Sigurður Magnússon. Sigurður Þordarson.

Oplæst i Reykjavíka Kirke den 4. Søndag efter
Trinitatis

bevidner Undertegnede
Grimur Ásgrímsson. Jon Jonsson.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Bustadir 24. Juni 1890.
Franz Siemsen.

Nr. 10. Fremlagt i Landroverretten 6. Okt. 1890.
Jon Jensen.

Nr. 12. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891.
A. Thorsteinsson.
cont.

Nr. 9.

Kopi.

Jeg Jardfrødur Samundsdóttir afdøde Torfi
Egilsson's Enke lovfæster herved i Dag Jorden
Langarnes med alt hvad den følger og følge bør
fra gammel Tid og endnu, og ikke er paa lov-
lig Maade bortfaldet; lovfæster jeg ovennævnte
Jordi Gjæmmemark, Enge, Forstrande, Fiskeøer
og Udmærke til de yderste Grænser, hvor Andres
Land støder op til og ere Skjelsnavnene følgende:
Den Sten, der staar paa Kirkjúsandur, skal
falde sammen med Amundaborg; fra Amunda-
borg lige Synstlinie uden at skjeve til højre
eller venstre mod Syd tværs over Midten af
Kringlumyrri og siden ned til Hangandi i
Forsvogur; fra Hangandi op til Faxa Kelda;
fra Faxa Kelda op til Klofningrasteinar; der-
fra til den Sten, der staar Sydvest for Bustada-
borg; (derfra til Bustadaborg); fra Bustada-
borg Synstlinie til Friskeinar og saa videre
henad Langarnesárinu til Lúkavarda den

gamte, lidt Syd for Vatnagarður. Jeg forbyder
 Enhver at dyrke eller benytte Laugarneris Land
 inden disse Grænser, uden min Tilladelse,
 under loolige Bøder; og befaler Laugarneris
 Lejtlending at beholde Landet indenfor
 nævnte Grænser under Laugarner. Men vel-
 daarne Sysselmand Hr. Vigfus Thorarensen
 beder jeg ved første Lejlighed at forkynde denne
 Looftætte paa loolig Maade enten i Kirken
 eller paa det første Hovedsting. Og bekræfter
 den med mit Navn.

Daá Hurdarbak den 16. Maj 1785.

Jardpróður Samundsdóttir
 afdøde Torfi Gíslasonis Enke.

Foranskrevne Looftætte blev oplæst i Laugar-
 nerkirke den anden Søndag efter Trinitatis
 i Kirke menighedens Daáhor efter den hellige
 Gudstjenestes Slutning Anno 1785. Bevidner

Jó. Þordjónsson. Jon Oddsson.

Ligeledes oplæst 3. Søndag efter Trinitatis
 i Neri Kirke samme Aar bevidner

Sigurður Magnússon. Sigurður Þordarson.

Oplæst i Reykjavík Kirke den 4. Søndag
 efter Trinitatis

bevidner Undertegnede

Grimur Argrímsson. Jon Jonsson.

Fremlagt i Mardæskjelibæk paa Þustadur 24. Juni 1890.

Franz Siemsen

Nr. 9. Fremlagt i Landsöverretten 6. Okt. 1890

Jon Jemsson.

Nr. 11. Fremlagt i Överretten 6. Juli 1891.

A. Thorsteinsson.
comst.

Nr. 10:

Adolph Chr. Baumann

Sysselmand og Auktionsforvalter i Fjorav- og
Gullbringusyssel:

Gjör vittetligt: At Aareh 1857, Fredag den
23. Januar blev der paa Reykjaviks Bything-
stue, ifølge Stiftsamhetskens Önske i Skrivelse fra
24. December d. A., og efter forudgangen Be-
kjendtgjørelse, holdt tredje Auktion paa
Biskoppens forrige Embedsbolig, Laugarnes,
med tilhörende Land, ved hvilken Auktion
fornævnte Ejendom blev tilstaaet de höjstbyd-
ende Herrer, Consul og Kjöbmand M. W. Biering,
Kjöbmand H. St. Johnson, Snedkermester O.
Gudjohnsen samt Tomtvarmændene Jon Anna-
son, A. Arnason, T. Magnússon, J. Þordarson,
G. Þordarson, Gudmundur Gudmundsson, G.
Loega og Jon Arnason i Reykjavik for 5500
Rödl. R. M. skriver: Fem Tusind og fem Hundred
Rigsdaler Rigsmonnt.

Eftersom dette Bud ifølge Stiftsamhetskens
Skrivelse til mig af 28. J. M. ^{blevet} samtykket,
og eftersom Kjöberne ved Stiftsamhetskens Skrivelse

af 25. d. M. for mig har godgjort, at de har opfyldt Auktionsbetingelserne for Salget af Ejendommen, nemlig ved at betale $\frac{1}{3}$ af Kjøbesummen samt udstede et Rentebærende Gjældsbræ med 1. Prioritetsræk for Resten, eller $\frac{2}{3}$ af Kjøbesummen. Da afhandles herved ifølge de ved Auktionen fremlagte Salgskonditioner, der lyde som følger:

1.

Jordejendommen, der bortsalges og opraades for det Bud de fleveer Kjøbmand H. St. Johnsen, Konsul M. W. Biering, tilligemed flere har gjort, nemlig 5500 Rbd., indbefatter Biskoppens forrige Vaaringshus og andre paa Jorden Laugarnes staaende Bygninger, selve Jorden ifølge Grænsstjæl og alt andet der tilhører den og hidtil har fulgt Ejendommen, hvoriblandt Landstyreket Forvoqur. Denne Landejendom selges under et i den Tilstand hvori den ^{paa} Auktionsdagen forefindes, med de Rettigheder og Forpligtelser som hidtil har fulgt samme, uden Ansvar for det Offentlige eller Tilleeg fra andre Vedkommende.

Lovrigt opgives Grænsstjællet saaledes: Den Sten, der staar paa Kirkejusandur skal falde sammen med Amundaborg, fra Amundaborg lige Synstlinie til uden at skjeve til højre eller venstre mod Syd tværs over Midten af Kringlumyrri, og siden ned til Hangandi i Forvoqur, fra Hangandi op til Faxakelda, fra Faxakelda

op til Klofningssteinar, derfra til den Sten,
der staa Sydvest for Bustadaaborg, og derfra
til Bustadaaborg; fra Bustadaaborg Synstunne
til Fristeinar og derpaa videre henad Laugar-
arinn til Lidavarda den gamle, lidt Syd
for Vatnagarður.

2.

Kjøbesummen betales i Rigsmønt med $\frac{1}{3}$
Del, strax naar Budet er blevet samtykket,
til Stiftamtet i Reykjavik, det resterende,
eller $\frac{2}{3}$ Dele af Kjøbesummen, kan derimod
staa i Gendommen paa den Betingelse, at
Kjøberen udtæder et 4% rentebærende Gjælds-
Brev med 1. Prioritetsret, efter de Regler der
gives for offentligt Laan, hvilket skal ud-
gives og thinglases paa Kjøberens Bekostning.

3.

Stiftamtet i Reykjavik forbeholder sig Ret
til at samtykke det højeste Bud, der bliver
gjort, hvilket Samtykke vil blive deklareret, ifald
Budet er antageligt, saa snart Stiftamtet
har faaet et Uddrag af Auktionsforretningen
i Hænde, hvilket vil ske saa hurtigt som muligt.

4.

Kjøberen betaler alle af Auktationen og dens
Bekjendtgjørelse høitlig gjeldende Omkost-
ninger, og endvidere $\frac{1}{2}$ % Afgift til Kongekassen,
naar Salgsbrevet for Gendommen bliver thing-

løst, samt Udgifterne ved de paa samme Forjævet
holdte Auktioner den 16. Juli og 18. December d. A.
ifølge loelig Regning, der ikke overstiger 12 Rdd.
5.

Fra den Tid at Landjaktet er devulget, staaer
Ejendommen i enhver Hensende for Kjøberens
Regning og Risiko og kan da strax tiltrædes
af ham.

Kjøberen overtager fra den Tid af de Fattig-
skatter og Byrder, der paa hvile Ejendommen,
hvorimod Afgifter af samme til det Offentlige,
der skal betales paa det ordinære Mandtals Thing
1857 og hvilke Kjøberen ogsaa skal udrede, reque-
rer for Fardage-Aarh til 6. Juni 1857.
6.

Skulde Sagsmaal blive nødvendigt i Anledning
af Auktionen er Kjøberen pligtig at give Nåde
for Reykjavik By Forligs Kommission og Stik med
samme Varsel som Mand inden Reykjavik
Jurisdiktion, uden Hensyn til hvor han maatte
have Værneting, og deruden forpligtes han
ogsaa til at underkaste sig den hurtige Retts-
følgning, der foreskrives i Forordning af
25. Januar 1828.
7.

Et mindre Bud end 5 Rdd. antages ikke
8

Kaar den bestemte $\frac{1}{3}$ Del af Kjøbesummen er

betalt og de Betingelserne ifølge § 2 iøvrigt ere
 fyldtgjorte, skal et ^{Auktions} Skjøde (er holdes) paa Kjøb-
 enss Bekostning.

9.

Et Overbud, der maatte blive gjort efter at
 Auktionen er sluttet, bliver ikke taget til
 Følge.

A. Baumann

velnaante Herer: Konsul og Kjøbmand M. W.
 Biering, Kjøbmand H. Th. Johansen, Snedkermester
 O. Gudjohansen samt Tomtmaendene Jon
 Arnason, A. Arnason, T. Magnusson, J. Þorðar-
 son, G. Þorðarson, Gudmundur Gudmundsson,
 G. Loega og Jon Arnason i Reykjavik - af mig
 som Auktionsforvalter og i Henhold til de
 gjældende Auktionslove, fornaante Jordejen-
 dom ^{Laugarnes} med Alt tilhørende, til fuldkommen
 Ejendom, med de Rettigheder og Forpligtelser,
 som tidligere har fulgt den og lovlige Gjemme-
 dokumenter maatte hjemle. Til Bekræftelse
 heraf udstedes dette Auktions-skjøde, der maa
 hinglases og protokolleres uden Parsel, under
 min Haand og Embedssegel.

Kjorar- og Gullbringusýssets Kontor i
 Havnafjord 27. Febr. 1857.

A. Baumann.

(L. S.)

Betaling for Skjødet 3 Rbd.

skriver: Tre Rigsdaler Rigmønt betalt. A. Baumann.

Fremlagt i Markeskjelsretten paa Bústádir 24. Júní
1890.

Franz Siemsen.

Nr. 11.

Kopi.

I Henhold til Markeskjels-loven af 17. Marts-
maaned d. A. bør enhver Jordejer affatte en
nøjagtig Beskrivelse af sin Jords Grænseskjæl, saa-
ledes som han anser det for rigtigst.

I Anledning heraf tillader jeg mig som Ejer
af Jorden Bústádir i Seltjarnarnesrep at sende
Dem en Beskrivelse af denne Jords Grænseskjæl,
forat De som Ejer af Landet ligeoverfor mig,
ved Deres Paabegning, tilkjendegiver at Beskriv-
elsen er rigtig, forsaauidt Deres Jorder i Langar-
nes og Kleppur's Grænseskjæl angaar.

Reykjavík 3. Júní 1890.

H. Th. A. Thomsen.

Til

Langarnes og Kleppur's Eiere.

Beskrivelse af Jorden Bústádir's Grænseskjæl,
liggende inden Seltjarnarnesrep i Gullbringu-
syrd.

Fra Blesugrof til en Syd for Bústádaðar ligg-
ende Middagsgröft; derfra til Lomaþjörn; fra

Lomatjörn til Klofningssteinar; derfra til den
 Sten, der staaer Sydvest for Bustadaborg; derfra
 til Bustadaborg. Fra Bustadaborg Synslinie til
 Þristeinar; derfra til Geldingatalangi og derpaa
 langs Toen og Sydelven (Þestelven) op til Þorar-
 hylur, det Stori Vandfald i Sydelven ogsaa
 kaldet Stori hylur.

+ + +

At denne Kopi er overensstemmende med en
 mig vist Original ~~er~~ bevidet herved notarialiter efter
 en nøjagtig Sammentæring.

Þjorar- og Gullbringuryssets Notarialkontor 23/6 1890.

Franz Siemsen.

(L. S.)

Gedyr 25 Fre
 F. S.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Bustadiv 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 12:

Kopi

Maur Einar ved at Klofningssteinar ere i
 Mosen neden for Þromsins vestligste Endhegning,
 samt at den paa Landbankerne staaende Þó-
 ulsteinn er en Granseskjelssten, og fra denne bærer
 over Þunksmói, der var et ombuktet Land, men
 Þunksmói kaldes den Hede landsbanke, der ligger
 langs med dette Gjerde Þromsen har ladet opføre
 af Sten mod Ost og Vest ovenfor Vigen, lidk fra

Landevejen.

Guðni Einarsson ved at Bustádir's Grænsstíjel er anset for at være: paa Sydsiden til Lomatjörn og fra denne mod Vest henad Mosen, indtil man er kommen saa langt at Söðulsteinn er mod Nord. Derfra til Söðulsteinn og videre mod Nord til Þrivörður. Deraf kan man derfor let slutte, at Laugarnes ejer det Land, der ligger paa den vestlige Side af denne Grænselinie, ligesom Klofningssteinn jo ogsaa er i Mosen lige i denne Linie.

Helgi i Gnjota ved at Grænsstíjeldet mellem ~~Þrivörður~~ Laugarnes og Bustádir altid er blevet anset for at være: Fra Þrivörður til Söðulsteinn forbi Þrustadaborg, og derfra lige ned til Vigen gennem Midten af Þretumoi, og er dette Vidnerdyrd ^(de to Einar's) fuldstændig overensstemmende med Einarner Vidnerdyrd, og det kommer jo ogsaa ud paa Et, thi hvis man gaar i lige Retning ned til Vigen fra Söðulsteinn, da ere Klofningssteinar der sydlig i Midten af Mosen.

Skrevet af afdøde Gjødmand Þorsteinn Jónsson.
H. H. J.

Fremlagt i Markesstíjelsret paa Bustádir 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 11. Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.

Jón Jónsson.

Nr. 13. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1890.

A. Þorsteinnsson.
evnt.

Jeg undertegnet Johannes Olsen, Tomtkvæmmand
i Reykjavík, som er 67 Aar gammel og født og op-
draget her i Reykjavík bevidner herved, at gamle
Mænd har fortalt mig, at Langarnes Grænsekjæl
var: Mod Syd fra Hangandi i Fossvogur, den
sydligste Klippe ved Tøen nærmest Fossvogstækur
paa Langarnesiden, op til Faxakelda, som, naar
man gaar op langs med Fossvogstækur, er den
sydligste Arm af Fossvogstækur's Udspring, ret
langt mod Ost i Mosen, og fra Faxakelda op
til Klofningssteinar, der danne Vinkelpunktet
et ombrent i lige Linie mod Ost fra Faxakelda,
men mod Syd fra Bustadaborg, men ^{at} mod Ost
var Langarnes's Grænsekjæl fra Klofningsstein-
ar boeris over Mosen ombrent mod Nord op langs
den østlige Side af Dalimoi ombrent over Midt-
en af Thomsens's vestlige Indtegning til en Sten
oppe paa Bakken, og derfra til Bustadaborg,
og fra denne Synsline til Fristeinar. Disse
Stjelmærker bleve almindelig angivne saaledes,
den Gang jeg var i min Ungdom før 1840 og
frem over 1850, men da var jeg kommen over
tredive Aars Alderen og talte med mange om
dette; blandt disse vil jeg navne Helgi Eyjólfs-
son i Gjofa, der har boet her omkring og blandt
andet mange Aar paa Bustadur og døde i en
Alder af halvfemsindstyve Aar for ombrent 30

Aar siden, Gudrun Vigfurardóttir i Vigfurarkot i
 Reykjavík, en meget begavet Kone, der er død for
 ret mange Aar siden i en Alder af firsindehve
 Aar, afdøde Einar Murer, der havde opholdt sig paa
 Laugarnes og derpaa her i Reykjavík, afdøde
 Hannes Johnson, Ljóbmand i Reykjavík, der blev op-
 draget paa Laugarnes og havde talt derom med
 sin Fader, Biskop Steingrímur, afdøde Jóhannes
 Loega, der ^{blev} var opdraget i Reykjavík og kjendte
 Skjelsmærkerne meget godt og mange flere, som
 alle angav Skjelsmærkerne saaledes som jeg har
 fremhævet. Landet blev ogsaa benyttet indtil disse
 Skjelsmærker dels af Mand fra Laugarnes dels af
 Mand fra Reykjavík, som fik Biskop Steingrímurs
 Tilladelse til at slaa Hø og lade sit Kvæg græse
 der, men som bekjendt døde Biskop Steingrímur i
 Aareh 1845. Det var først efter at afdøde Ditlev
 Thomsen, Ljóbmand i Reykjavík, var bleven Ejer
 af Bustrædur, at der ^{man begjævede at forveale} opstod forskjellige Meninger om
 Skjelsmærkerne, men den Gang var Biskop Helgi
 Thordersen flyttet til Laugarnes og brød sig intet
 om, hvad Thomsen gjorde gjældende. Thomsen
 opførte Gjerder ind over Laugarnes's Skjels-
 mærker fuldstændig stilbiende, og jeg husker den
 Gang at mange undrede sig ^{i høj Grad} over at man
 skulde have Lov dertil, men siden er dette
 ikke blevet afgjort; Thomsen forsøgte at benytte
 Landet, men Jerne af Laugarnes lod ^{deres} sit Kvæg

græsse inde ved Fossvogur og tilbød Andre
at gjøre det samme, og saaledes har Svæget
græstet paa Laugarnes's Land som paa en
anden Græsigang.

De Kjølsmærker som Kjøbmand H. Th. A.
Thomsen gjør gjældende, har jeg aldrig hørt
gamle Folk omtale, og det var først for tre Aar
siden at jeg hørte at Thomsen havde fundet nye
Klofningssteinar nede ved Fossvogstakur, men
Stenen paa den nordlige Side af Bækken lige
ved Væstedet, som kaldes for Nordlingavád, er
af ældre Folk altid bleven kaldt for Nordlinga-
steinn.

Reykjavík 20. Juni 1890.
Joh. Olsen.

Fremlagt i Markerkjølsret paa Bustadir 24. Juni 1890.
Franz Siemsen.

Nr. 14.

Jeg undertegnet Johannes Loega i Reykjavík,
som nu er 67 Aar gammel, født og opdraget
her i Reykjavík, bevidner herved, at gamle
Folk har fortalt mig at Laugarnes's Græsserkejl
var: Mod Syd fra Hvangandi i Fossvogur, den
sydligste Klippe ved Tøen nærmest Fossvogs-
takur paa Laugarnes'siden, op til Faxakelda,
som, naar man gaar op langt med Fossvogstakur,
er den sydligste Arm af Fossvogstakur's Ud-
spring, ret langt mod Øst i Mosen, og fra Faxa-

Kelda op til Lofningssteinar, der ere Vinkelpunkt-
 et ombrent i lige Linie mod Ost fra Faxakelda,
 men mod Syd fra Bustada borg; men at mod Ost
 var Grænsestjeldet Laugarnes's Grænsestjæl fra
 Lofningssteinar bær over Mosen ombrent mod
 Nord op langs den østlige Side af Talsmøi om-
 trent over Midten af Thomsens vestlige Indhegn-
 ing, til en Sten oppe paa Bakken, og derfra til
 Bustada borg, og fra denne Synslinie til Fjristeinan.
 Disse Stjælsmærker blev almindelig angivne saa-
 ledes den Gang jeg var ung før 1840 og frem over
 1850, men da var jeg kommen i tredive Aar's Alder-
 en og talte om dette med mange. Sier skal det
 bemærkes at min ~~af~~ døde Fader, Johannes Loega,
 der blev opdraget her i Reykjavik, gav en nøjagtig
 Oplysning om disse Stjælsmærker, og ligeledes af-
 døde Hanner Johansen, Ljóbmand i Reykjavik, som
 var opdraget paa Laugarnes og havde tal^{derom} med sin
 Fader, Biskop Steingrímur. Jeg talte ogsaa herom
 med afdøde Halldor, en Søn af Helgi Eyjolfsson i
 Grjóta; han ~~var~~ boede paa Bustadir og rettede sig
 efter de samme Stjælsmærker, som jeg har om-
 tal^{et}. Blandt andet fik jeg Tilladelse hos Halldor
 omkring ^{høst} 1845-46, inden afdøde Dit blev kjøbt Bu-
 stadir, til at staa Hø i den vestligste Del af Bu-
 stad^{ir} Land, men han fortalte at han ikke
 maatte give mig Tilladelse til at staa Hø længere
 mod Vest end til de førnævnte Stjælsmærker.

Landet blev ogsaa benyttet indtil disse Skjelsmarker
 dels af Mand fra Laugarnes dels af Mand fra
 Reykjavik, der fik Biskop Steingrímur's Tillad-
 else til at slaa Hø og lade sit Kvæg græse der, men
 som bekjendt døde Biskop Steingrímur i Aarene
 1845. Det var først efter at afdøde Ditlev Thomsen,
 Ljóbmand i Reykjavik, var bleven Ejer af Bustadir,
 at man begyndte at forvekle Skjelsmarkerne, men
 den Gang havde Biskop Helgi Thordersen taget Bolig
 paa Laugarnes og brød sig ikke videre om, hvad
 Thomsen gjorde gjældende. Thomsen opførte Gjæder
 ind over Laugarnes's Skjelsmarker aldeles stil-
 tiende, og jeg tvivler at mange den Gang undrede
 sig i høj Grad over, at han skulde have Lov der-
 til, men siden er dette ikke blevet afgjort. Thomsen
 forsøgte at benytte Landet, men Ejere af Laug-
 arnes lod ^{deres} ~~sin~~ Kvæg græse inde ved Fossvogur
 og tillod Andre at gjøre det samme, og saa-
 ledes har Kvæget græsset paa Laugarnes's Land
 som paa en anden Græsgang.

De Skjelsmarker, som Ljóbmand H. Th. A.
 Thomsen nu gjør gjældende, har jeg aldrig hørt
 gamle Folk ombale, og aldrig har jeg hørt gamle
 Folk ombale andre Hlofningssteinar end dem
 jeg før har nævnt, ^{men} ~~nemlig~~ den Sten, der staa paa
 den ~~en~~ nordlige Side af Fossvogitækur lige ved
 Vadestedet, som kaldes for Nordtingavád, er altid
 af gamle Folk blevet kaldt for Nordtinga-

Steinn.

Reykjavík 20. Juni 1890.

J. Loega.

Fremlagt i Markeskjeldret paa Bústadir 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 15:

Jeg undertegnet Tall Magnússon i Þalsóa eller Holt í Reykjavík, som er 69 Aar gammel, fød og opdraget i Reykjavík, hvor jeg har opholdt mig hele mit Liv, bevidner herved, at jeg i min Ungdom altid hørte gamle Folk fortælle, at Grænseskjeldet mellem Laugarnes og Bústadir var: Indenfor Haaleyti over Söðulsteinn og siden der ned efter ^{til} Mosen. Faxakelda blev angivet for at være i Fossvogslækur's Udspring, og Hangandi skulde være den sydligste Klippe ved Bøen nærme Fossvogslækur. Især husker jeg at afdøde Halldor, en Søn af afdøde Helgi í Gjóta, der blev opdraget paa Bústadir og ejede Halvdelen af disse, fortalte mig, at Grænseskjeldet mellem Laugarnes og Bústadir ligger over Söðulsteinn til Bústadaborg.

Maakt jeg har talt med forskellige om Grænseskjeldet, har jeg dog aldrig hørt gamle Folk sige at Bústadir ejede Landet ned til Fossvogslækur, eller at der her eksisterede nogen Skjeldsten, og heller ikke har jeg hørt dem omtale nogen Skjeldsten i den vestlige Del af Haaleyti.

Reykjavík den

22. Juni 1890.

Dall Magnússon.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Þustádir 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 16.

Jeg undertegnet Jóhannar Oddsson, som er 61 Aar gammel og har boet paa Þustádir i Sel-
 fjárnarnes rep i 18 Aar, nemlig fra 1860-1867 og
 fra 1871 til 1882, bevidner herved, at jeg, medens
 jeg boede paa Þustádir, ikke benyttede Landet
 længere mod Vest end til Haleyti og ned til
 Fossvogslakur's Udspring. Svæget fra Langar-
 nes og andre Steder strejfede selvfølgelig ind
 paa dette Land, saaledes som ofte er Tilfældet,
 og i Løbet af de fire Aar jeg var borte fra Þu-
 stádir, Aarene 1867-1871, forfaldt Thomsen's
 Indhegninger betydelig, og derfor gik Svæget
 meget indenfor Indhegningerne først efter
 at jeg ^{igjen} var flyttet til Þustádir i Aaret 1871. End-
 vider skal det fremhæves, at afdøde Hannes
 Johnsen ansaa Langarnes's Grænsstjæl for at
 gaa over Þósubeinnu, og ligeledes omtalte Jon,
 en Søn af Halldor Helgáron paa Þustádir, disse
 Skjelsmærker og rettede sig efter en ^{i de sydlige} Sten ^{liggende} mod
 Syd i Mosen, hvilken jeg dog aldrig fandt.

Dette Vidnesbyrd er jeg beredt til at bekræfte
 med Ed, hvis det bliver paastaet.

Reykjavík

22. Juni 1890.

Johannes Oddsson.

Fremlagt i Markeskjeliret paa Bustadir 24/6 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 17.

Spørqimaal

I til Vidnet Hr. Tjódmaand Geir Loega i Reykjavík.

- 1, Hvor gammel er Vidnet?
- 2, Hvor har Vidnet hjemme, og hvor er det opdraget?
- 3, Har Vidnet hørt gamle Folk fortælle, hvor Grænseskjellet mellem Laugarner og Bustadir var, og hvor fortalte gamle Folk at det var?
- 4, Har Vidnet hørt gamle Folk eller unge fortælle at Grænseskjellet mellem Laugarner og Bustadir retheder efter en Sten nede ved Fossvogur samt efter en Sten vesten for Haaleyti nede i Mosen noget nedenfor Væjen?
- 5, Har Vidnet hørt nogen gamle Folk kalde en Sten eller nogle Stene et lille Stykke Vej ovenfor Hangandi i Fossvogur for Klofningssteinar?
- 6, Har Vidnet hørt gamle Folk fortælle, hvor Faxakelda var og Hangandi i Fossvogur?

II til Vidnerne Johannes Olsen, Johannes Loega, Pall Magnusson samt Johannes Oddsson i Reykjavík.

- 1, Erkjender Vidnet den fremlagte Aktesk, som er underskrevet med dets Navn, samt at det med Hensyn til Kmne og Indhold er overens-

stemmende med Sandhedens, efter som det
best ved?

2. Har Vidnet hørt gamle Folk eller unge kalde
en Sten eller nogle Stene ved Fosvogstakur paa
Laugarnersiden, et lille Stykke Vej fra Søen, for
Elofningssteinar.

3. Har Vidnet hørt gamle Folk eller unge fortælle
at Grænseskjællik mellem Laugarnes og Bustadur
var fra disse Stene til en Sten paa den vest-
lige Side af Haaleyfi?

Reykjavik 24. Juni 1890.
Pall Briem.

Fremlagt i Markeskjælsret paa Bustadur 24. Juni 1890.
Franz Siemsen.

Nr. 18. (Situationskort)

1. følger hermed.

Fremlagt i Markeskjælsret paa Bustadur 24/6 1890.
Franz Siemsen.

Citabens Fuldmægtig ønskede at Indskæmte
nu allerede fremlagde de Bevisligheder han
havde til Oplysning i Sagen. Indskæmte
sagde at han vilde gjøre dette, naar Modparten
havde ført sine Vidner til Oplysning af sin
Sag. Citabens Fuldmægtig ønskede da at Vidne
forsele maatte finde Sted.

Da fremstod i Retten Kjøbmand Geir Loega.
Dommeren foretogde ham Spørgsmaalene i
Rettdokument Nr. 17I1-6, hvilke han bevarer

paa følgende Maade:

Ad Spørgsmaal Nr. 1: 60 Aar gammel

— — — — — 2: Vidnet forklarer at det har
 hjemme i Reykjavík og er
 opdraget der.

— — — — — 3: Vidnet forklarer at gamle
 Folk har fortalt det, at Græn-
 skjellet var fra Þristeinur til
 Þustadaborg; derfra til en
 Sten Sydvest for Þustadaborg
 og at man samtidig har
 nævnt Þöðulsteinn, derfra
 til Klofningssteinur, der er
 Syd for Thomsons Indhegning

— — — — — 4: Vidnet angiver at det ikke
 har hørt Andre omtale dette
 end Hr. Thomsen.

— — — — — 5: Vidnet bevarer dette Spørgs-
 maal nægtende.

— — — — — 6: Vidnet angiver at have
 hørt det kaldet for Faxakeldur
 den Damp, hvori Fossvogslækur
 har sit Udspring og dannes.
 Vidnet angiver at have hørt
 Benaevnelsen Hvangandi paa
 den nordlige Side af Fossvogur.

Denne sin Forklaring er Vidnet beredt til at be-
 kræfte med Ed. Indskænske protesterer imod dette

Vidnes-Udsagn som betydningstork, eftersom Vidnet har været Ejer af Laugarnes ejendomme, og som saadan underskrevet ^{Gjengjættens} franseskjels beskrivelse, men frafalder dets Edfæstelse.

Vidnet forlod Retten. Oplæst. Ratihaberet.

Da fremstod i Retten Vidnet Johannes Loega. Retsdokument Nr. 14 blev forevist Vidnet samt oplæst for dette; og det erkjender at have underskrevet det og er beredt til at bekræfte den Forklaring det har givet i samme med Ed, hvis det blev paastaet. Modparten frafalder dette Vidnes Edfæstelse.

Vidnet forlod Retten. Oplæst. Ratihaberet.

Da fremstod i Retten Vidnet Johannes Olsen. Retsdokument Nr 13 blev forevist Vidnet og oplæst for dette. Det erkjender at have givet den Forklaring det indeholder. Sagens Parter frafaldt Vidnets Edfæstelse.

Oplæst. Ratihaberet. Vidnet forlod Retten.

Da fremstod i Retten Vidnet Eall Magnússon. Retsdokument Nr. 15 blev forevist Vidnet samt oplæst for dette. Det erkjender at have givet den Forklaring det indeholder, og er villigt til at bekræfte den med Ed, hvis det bliver paastaet. Sagens Parter frafaldt Edfæstelsen.

Oplæst. Ratihaberet. Vidnet forlod Retten.

Da fremstod i Retten Vidnet Johannes Oddsson.

Retsdokument Nr. 16 blev forevist Vidnet og oplæst for dette. Det erkjender at have givet den Forklaring det indeholder, og er beredt til at bekræfte den med Ed, hvis det bliver paastaaet. Spørgsmålene i Retsdokument Nr. 17 II 2-3 forelagdes Vidnet, og Vidnet besvarer disse paa følgende Maade:

Ad II, 2: Vidnet forklarer at det ikke har hørt Andre omtale Klofningssteinar end Kjøbmand Thomsen.

III, 3: Vidnet forklarer at det ikke har hørt nogen Tale derom undtagen Kjøbmand Thomsen.

Oplæst. Ratificeret. Rigtig protokolleret.

Sagens-Tarver frafaldt dette Vidnes Edfæstelse.

Vidnet forlod Retten.

Indstaaende fremlægger:

1. Uddrag af Ljosar- og Gullbringusyrrets Thing-protokol.

2. En Grænsestjelsbeskrivelse for Laugarnes-dal.

14. juli 1884

3. Situationskort over Grænsestjellet mellem Laugarnes og Bustadir samt

4. Indlæg fra min Side i Sagen, dat. i Dag.

Disse Dokumenter skrives Nr. 19-22 og lyde som følger:

Nr. 19:

Uddrag

af
Fjósar- og Gullbringusyrsets Thingprotokoll.
Jfr. Retismøde af 23. Juli 1889.

+ # #
Aar 1889, den 23. Juli blev Fjósar- og Gullbringusyrsets Extraret sat paa Burtádir og holdt af den ordinære Dommer, Sysselmand Frans Siemsen, med Vidnerne Repstyrer Þóður Guðmundsson og Guðmundur Helgason.

Hvor da blev foretaget

Vidneførsel angaaende
Grænseskjeldet mellem Laugar-
ner og Burtádir.

Rekvirenten, Kjøbmand H. Th. A. Thomsen, er mødt og beder Dommeren om at lade Vidnet Guðni Einarsson, der er mødt her i Dag, for Retten aflegge Beretning om ovennævnte Grænseskjel.

Paa Reykjavíks Bys Gæren af Laugarner's Vegne er mødt Sagfører Tall Briem, og har han været saa venlig at møde uindstævnt ved denne Vidneførsel.

Da fremstod i Retten Vidnet Guðni Einarsson i Guðnabær i Reykjavík, 68 Aar gammel. Han blev formænet til Sandhedsfølge.

Vidnerekvirenten ønsker da at dette Spørgsmaal forelægges Vidnet:

Fjender Vidnet det nordlige Vinkel-

Tunkt mellem Laugarnes, Bustadir og Kleppur, og hedder det ikke Fristeinur, og kan Vidnet angive hvor dette Vinkelpunkt² ligger.

Paa dette Spørgsmaal svarer Vidnet, at det kjender dette Vinkelpunkt, samt at det hedder Fristeinur og ligger lidt Nord for de smalle Fog i Udkannten af Langholt.

Secundo ønsker Vidnerekiranten dette Spørgsmaal forelagt Vidnet:

Kjender Vidnet det næste Skjelsmarke paa Vestsiden mellem Bustadir og Laugarnes².

Vidnet bekræfter dette Spørgsmaal og siger at det kaldes for Bustadaborg samt at det ligger i Fordybningen mellem Bustadaholt og Granshals, men dog nærmere Granshals, at der ved Bustadaborg findes et Tjær og en Mose, der kaldes for Þorgarmyrin.

Endvidere:

Kjender Vidnet det næste Skjelsmarke Syd for de andre Skjelsmarker paa Vestsiden².

Vidnet forklarer at dette er en graa Sten, enkeltstaaende, i den vestlige Del af Haaleytiomyrin, der ligger paa den vestlige Side af Haaleyti.

Endvidere:

Er de saakaldte Klofningssteinar

ikke det sidste Skjelsmærke mellem Laugar-
ner og Bústadir paa Sydvestsiden og hvor
ligge disse?

Vidnet bekræfter dette og forklarer at de ligger
nede ved Fossivogstakur, det ene Stykke lau-
ned, men det andet oprejst, den Gang Vidnet
saa dem sidste Gang, for c. 7 Aar siden.

Vidneindsævnede ønsker Vidnet adspurgt,
om Ejerne af Laugarner har for-
talt Vidnet, at Skjelsmærkerne
vare der hvor det angiver at de
ere?

Dette besvares Vidnet saaledes: At Ejerne af
Laugarner slet ikke har talt noget med det om
Skjelsmærkerne.

Da ønsker Vidneindsævnede Vidnet ad-
spurgt:

Hvem har fortalt Vidnet at Skjels-
mærkerne vare paa disse Steder?

Vidnet forklarer at dette har dets Fader for-
talt, samt at denne har været Lejlanding paa
Bústadir, som den Gang tilhørte Kongen i et
Tidsrum af c. 12 Aar.

Oplæst. & Erkjendt for rigtig protokollert.

Denne sin Forklaring er Vidnet beredt til
at bekræfte med Ed, hvis det bliver paastaact.

Vidner: Videre ikke foretaget Farter:

Þóður Guðmundsson. Retten hævet H. Th. A. Thomsen.

Guðm. Helgason.

Franz Siemsen. Tull Brism

 Uddragets Rigtighed bekræfter
 Franz Siemsen.

Gebyr:

Inamination: Kr. 1.00

Til Vidner: — 1.00

1 Vidne ført — 0.33

Uddrag $\frac{1}{11}$ Ark — 0.50

Kr. 2.83 (to Kroner tre og firsind-

tyve Pre)

Franz Siemsen.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Burtadur 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 13. Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jensen.

Nr. 15. Fremlagt i Overretten 6. Juli 1891.

A. Thorsteinsson.
 Comst.

Nr. 20:

Tilleshold til § 3 i Markeskjelsloven af 17. Marts 1882 giver vi underbegnede Ejere af Laugarnes følgende Beskrivelse af denne vor Jordejendoms Grænseskjel:

Den Sten der staar paa Kirkjusandur skal falde sammen med Amundaborg (mellem Grænti-hati og Þraudararholt); fra Amundaborg lige Syntlinie uden at skjeve til højre eller venstre mod Syd tværs over Midten af Kinglumyrri, og siden ned til Hlangandi i Fossvogur; fra Hlangandi op

til Llofningssteinar Faxakelda; fra Faxakelda
op til Llofningssteinar, derfra til en Sten Syd-
vest for Bustadaborg, derfra til Bustadaborg; fra
Bustadaborg Tyrstlinie til Fristeinar og saa vid-
ere henad Laugarnesásmn til Likavaarida (torfu)
den gamle lidt Syd for Vatnagarður.

Reykjavík 14. Julimaaned 1884.

Magnus Stephensen. E. Th. Jonassen. paa Frue S.
Siemsen's Vegne. J. Þordarson. Ludvig Alexiússon.
H. Helgason. H. St. Johnsen. A. Þorsteinsson. G.
Loega. G. Þordarson. P. V. Biering. O. Finnén.
Fremlagt i Markeskjelsret paa Bustadir 24.
Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 21: (Situationskort)

/ følger hermed
Fremlagt i Markeskjelsret paa Bustadir 24. Juni 1890.
Franz Siemsen.

Nr. 22:

Naar Talen er om Grænseskjellek mellem
Laugarnes og Bustadir, da ere begge Sagen's
Parter enige om, at de saakaldte Fristeinar
ere Vinkelpunktet paa den nordvestlige Side,
samt at Grænseskjellek gaar derfra lige til
Bustadaborg, som ingen kan tage Fejl af, idet
der her ikke existerer noget saadant Menneske-
værk undtagen dette ene, nemlig paa den vest-
lige Side af Bustadaholt. Hele Fordyningen fra

Fossvogstakur^{ur} op til Ellidaelvne findes der ingen
 Stene, som man kan anse for kløvede, undtagen
 alene dem, der staar lige ved Fossvogstakur paa
 den nordlige Side; eftersom de Stene, som Mod-
 partens Vidner har hørt at vare Skjelstene mellem
 Laugarnes og Bustadir, slet ikke kan kaldes for
 Hlofningssteinar. Dette ere tre Stene af forskjellig
 Art, som aldrig har hørt sammen, ligesom de og-
 saa ligge langt Syd for Bustadir's Grænsekjæl i
 Digranes's Land. Hvor Faxakelda er, ved ingen,
 og Modpartens Forklaring derangaaende er kun
 en Gissning hen i Vind og Vej. Naar man paa
 den anden Side overvejer, at Laugarnestand
 naar til Hangandi, som er et ret langt Stykke
 Vej Nord for Fossvogstakur, og derfra til Faxe-
 kelda og siden til Hlofningssteinar, da synes det
 indlysende at hele Bækken har været kaldt for
 Faxakelda, lige fra ^{den} Udspring og helt ned til Søen,
 og at den har faaet sit Navn af Hovedkilden, som
 er bleven kaldt for Faxakelda, thi hvis man ^{alle} ~~trækker~~
 en lige Linie fra Hangandi op til den Lump,
 som Modparten kalder for Faxakelda, hvem
 skulde da eje den Trekant, der dannes af denne
 Linie og Fossvogstakur? Skulde det være en
 Alminding? eller ikke til høre nogen? Her kan
 der slet ikke være nogen Tvivl om, at Modpartens
 Paastunde ere fuldstændig ugrundede, og saavidt
 jeg ved har heller ingen Bidtil for Hvor de -

trivlet Rigtigheden af det Granseskjel, som jeg har gjort gjældende, eller forsøgt at naa under sig noget af det Land, jeg gjør Taa-stand paa overfor Laugarner.

Naar man fortæller at der til Laugarner har vært en Hømark i den vestlige Del af den Strækning, der er bleven omgjerdet fra Bustadiv, da er dette fuldstændig uden Betydning. Dommerne maa indrømme, at det har en langt større Betydning, at man har omgjerdet Strækningen uden at nogensomhelst Protester ere fremkomne derimod fra Ejerne af Laugarner's Side, hverken før eller senere. Men paa den anden Side er det meget sandsynligt at Laugarner's Lejlandinge en Gang har benyttet Hømarker paa Bustadiv, Afvrom disse ere den nærmeste Jord ved Laugarner, men det beviser slet ikke at Laugarner's Ejere har ^{ejt} haft nogen Hømark der.

Løvrigt tillader jeg mig ærbødigst at hen- vise til de Dokumenter jeg har fremlagt og nedlægge den Taustand: At Granseskjallet for min Jordejendom Bustadiv bestemmes saaledes som jeg har gjort fremhævet i den fremlagte Granseskjelsbeskrivelse af 3. Juni 1882, samt at Citanten bliver dømt til at udrede alle Sagens Omkostninger med et ifølge Rettens Prjón passende Beløb. Jeg forbeholder

mig Ret til yderligere Sagsforklaring og Protester
for Retten og indlader derpaa Sagen til Dom.

Reykjavik 24. Juni maaned 1890.

Arbødigst

H. Th. A. Thomsen.

Til

Ljosar- og Gullbringusyrrets Markeskjelsret.
Fremlagt i Markeskjelsret paa Bustadir 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Følge Indskænter Anmodning spurgte Dommen-
eren Citanten, om han tog Vidnet Gudni Einarsson's
Forklaring i Retsdokument Nr. 19 ligesaa
gyldig som om den var edfæstet. Citanten tog
denne Forklaring ligesaa gyldig som om den
var edfæstet. Citanten fremlagde en Attest fra
Gudni Einarsson, dat. 20. d. M. Gudni Einarsson
fremstod i Retten og erkjendte at han havde
udstedt den, samt at han var beredt til at be-
kræfte den med Ed. Sagen Parker frafaldt Ed-
fæstelsen. Attesten skrives Nr. 23 og lyder som
følger:

Nr. 23:

Jeg undertegnet Gudni Einarsson, Tomtma-
mand i Reykjavik bevidner herved, at jeg hørte
min Fader, Einar Einarsson, der boede paa Bu-
stadir, medens jeg var ung, og flyttede derfra, da
jeg var 14 Aar gammel og døde næsten to Aar
senere, fortælle, at Vinkelpunktet for Bustadivisi-

Grænserkjel mod Syd og Vest vare Klofningssteinar,
men han viste mig dem ikke og heller ikke Andre,
der fortalte dette, ligesom jeg ogsaa var vidende
om, at der herskede Tvivl om Skjelsmærkerne,
men da jeg blev ældre og undersøgte Landet,
forekom det mig sandsynligt, at Klofnings-
steinar vare ved Fossvogstakur, efter som min
Fader fortalte mig og flere Andre.

Denne Aftent er jeg villig til bekræfte med
Ed, hvis det bliver paastaet.

Reykjavik 20. Juni 1890.

Gudni Einarsson.

Fremlagt i Markeskjelsret paa Burskadir 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Citanken fremlagde med det samme en
Protetst imod Gudni Einarsson's Forklaring, dat.
i Dag, som skrives Nr. 24 og lyder som følger:

Nr. 24.

Protetst

imod Gudni Einarsson's Forklaring.

+ * +

Jeg protesterer i enhver Henseende imod
Gudni Einarsson's Forklaring og paastaar, at
der ikke tages nogen Hensyn til samme. Jeg
skal derfor, forsaavidt dens Indhold angaar,
fremhæve, at det er i høj Grad usandynligt
at Gudni's Fader, der var Lejlanding paa Bu-
skadir, har fortalt ham om Skjelsmærker, som

ingen ældre Mand kjender eller har hørt ældre Folk tale om, og jeg protesterer derfor imod, at det har været Tilfældet. Den Gang Gudni flyttede med sin Fader fra Bustadir til Reykjavik, var han 14 Aar gammel, men da hans Fader døde, var han i sit sextende Aar, og derfor er det endnu mere usandsynligt, at Gudni den Gang har været i Stand til at forstaa sin Fader rigtig, ligesom jeg ogsaa har en Attest fra Gudni, hvori han erkjender, at man aldrig har vist ham Thomsensmærkerne, og derfor er det endnu mere sandsynligt, at Gudni har taget Fejl. Hvad der endnu mere svækker Gudni's Forklaring er at Pall Magnusson, der er Gudni's Svoger og blev opdraget med ham efter at Gudni's Fader døde, aldrig har hørt Thomsens Thomsensmærker omtalte, eftersom dog Gudni siger at ikke blot hans Fader har omtalt Thomsens Thomsensmærker, men ogsaa flere Andre. Jeg paastaar at det, Ljódmand Þorskeim bevidner angaaende Gudni's Forklaring paa sit Stykke Tappir, er fuldstændig rigtig. Jeg fremlægger hermed Gudni's Attest, til hvilken jeg henviser, forsaavidt det ovenanførte angaar, men som jeg dog iøvrigt slet ikke erkjender for rigtig.

p. t. paa Bustadir 24. Juni 1890.

Pall Briem

Frem -

79
lagt i Markeskjelsret på Burskadir 24. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Citanten fik med Modpartens Samtykke Dokumenterne Nr. 19-22 laante. Indskænte fik ligeledes Dokumenterne Nr. 1-18, 23 samt 24 laante.

Sagen bliver igjen foretaget i Morgen på Bythingsstuen i Reykjavik Kl. 4 e. M.

Videre ikke foretaget.

Retten hævde Dall Briem

Franz Siemsen. H. Th. A. Thomsen.

J. Runolfsson. Halldor Jonsson. G. Gislason.
Þóður Guðmundsson.

Aar 1890, den 25. Juni blev Fjorar- og Gulldringusyrrets Markeskjelsret sat på Bythingsstuen i Reykjavik og holdt af de ordinære Dommere, Lyselmand Franz Siemsen, tilligemed Meddomsmændene Þóður Guðmundsson, Þóður Runolfsson, Gisti Gislason og Halldor Jonsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavik Byraad

Kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen,
angaaende Granskjellek
mellem Laugarner og Burskadir.

Paa Citantens Vegne er mødt Overrets sagfører
Dall Briem. Indskænte er personlig mødt

killingemed Overrets-sagfører Guðlaugur Guð-
mundsson. Afskriftens ^{Nr. 19-22} Fuldmægtig tilbage-
leverer Sagens Dokumenter, der ere blevne ham
laante, og fremlægger fortræk Deduktionsind-
læg i Sagen, dat. i Dag med 4 Bilag, ^(hvilke) der skrives
Nr. 25 og 26 og lyde som følger:

Nr. 25:

Reykjavíki Byraad
Kontra

H. Th. A. Thomsen,

angaaende Laugarví og Bustáð-
ví's Grænseskjøl.

Da jeg læste Forsvarsindlægget og det H. Th.
A. Thomsen der forsvare sig med, blev jeg aldeles
forundret over, hvor uholdbar hans Stilling i
Sagen er, og med hvilken Ledsindighed han
endog gjør sit Grænseskjøl gjældende. Den erede
Ret har hørt Vidnerne's Forklaring f. Eks. om
Faxakelda, og alligevel siger Modparten uden
at fortrække en Mine: "Hvor Faxakelda er
ved ingen", hvilket fjener som Eksempel paa,
med hvilken blind Tro H. Th. A. Thomsen gjør
sin Sag gjældende.

Af samme Art er, hvad Modparten siger
om Klofningssteinar. Han siger at Klofnings-
steinar aldrig har hørt sammen. Men hvor fra
ere de da komne sammen? Troer Modparten at
de ere bleve flyttede derhen af Monnerke-

hænder, eller at overnaturlige Kræfter har
 flyttet dem derhen fra forskjellige Steder. Men
 ellers har dette ikke megen Betydning.
 Klofningssteinar er et Navn, og hvilkens
 Grund man for 300 Aar siden har havt til
 at kalde dem saaledes, eller hvilkens Grund
 de har havt dertil, som i Begyndelsen kaldte
 dem saaledes, ved ingen. Navnet kan være
 opstaaet paa flere Maader, ^{men hvoraf} ~~der~~ kan ingen
 sige noget om. Paa den anden Side er det
 godtgjort, at Stenene har havt dette Navn,
 saaledes som de ældste Folk har forklaret
 og sagt at gamle Folk har fortalt.

Derpaa siger Modparten at Klofnings-
 steinar ere langt Syd for Þrustádir's Grænse-
 skjel i Digranes's Land. Men det nytter
 slet ikke at komme med saadant noget, som
 er fuldstændig udeviist. Þrustádir eje Land-
 et indtil noget Syd for Gröfsten i Mosen,
 men hvor langt Syd for Gröfsten ere Klofn-
 ingssteinar. Modparten har vist heller ikke
 overvejet, at der her slet ikke er Spørgsmaal
 om Digranes's Land. Ejerne af Digranes
 har hverken Gaavn eller Skade af den Grænse-
 skjelslinie, der bliver bestemt, idet Spørgs-
 maalet her kun er om Grænsestjeldet mell-
 em Laugarnes og Þrustádir, ligerom denne
 Dom heller ikke er forpligtende for Andre

end dem, der lovtlig indstævnes i Sagen, og selv om det var Tilfældet at Klofningsstein-
 ar vare i Digranes's Land, - hvilket jeg rigtig nok benægter - saa kan de godt tjene som ^{et} Skjels-
 mærke, der afgjør Skjelslinien mellem Burtad-
 ir og Laugarnes, og jeg har netop ganske nylig
 haft med en Sag at gjøre, hvori Grænseskjeldet be-
 stemmes ved Skjelsmærker, der ligge i en Andens
 Land, og det er saaledes indlysende, at disse
 af Indstævnte nedlagte Protester, der baade ere
 urande og ubeviste, vilde være uden Betydning,
 selv om de vare beviste. Saaledes som jeg frem-
 hævede var det Modpartens Pligt at bevise,
 at han ^{har} ~~havde~~ ^{haft en saadan Afbenyttelse} ~~gjort en saadan Brug~~ ^{dehjembristede} af Landet,
 at denne hjemlede ham Landet, men dette har
 han ikke gjort, og har endog i sit Forsvarsind-
 leg slet ikke gjort gjældende, at han har haft
 en saadan Afbenyttelse af Landet. Han har
 kun sagt at en ganske lille Del af det omtvist-
 ede Land er bleven omgjerdet uden Protester.
 Men hvad nytter dette, naar Landet har tjent
 som Græsgang for Laugarnes-ejeren's Kroe, saaledes som for har været Tilfældet, og det ja
 endog ogsaa den Del deraf, der er bleven om-
 gjerdet. Dommerne saa hvor store disse Gjærd-
^{ere} ~~er~~, naar de red over dem, ligesom om de
 ikke existerede. Men jeg vil ikke gaa videre
 ind paa dette. Modparten har ikke overfor

mine Protester godtgjort den Afbenyttelse, der kunde hjemle ham Landet ^{og} der for er hans Egenmægtighed og ^(tidligere) Benyttelse af Landet, ikke blot udenfor Indtægningerne, men ogsaa indenfor disse, uden Betydning.

Ellers vil jeg spørge: Er dette alt hvad Modparten har at fremføre. Er det hans Mening ^{ved Hjælp af} med dette Dokument at erobre Landet med til Forsvogslokur og indtil Vest for Haaleyfi? Han forsøger ikke en Gang at forsvare sin Grænseskjætslinie med et Ord. Han har i denne Henseende intet af at forsvare sig med. Trods sin store Kløgskab har han dog ikke noget til Støtte for sin Sag. Jeg har derfor her intet andet om Modpartens Grænseskjætslinie at sige end at det er umuligt for Dommerne at dømme denne Linie for rigtig.

Paa den anden Side har Modparten vist megen Dygtighed i at fremkomme med al Slags Absurditeter og Protester imod mig. Blandt andet har Modparten protesteret imod Vidnerens Forklaring af den Grund at de har været Gjere af Laugarnes; selvfølgelig paa hviler det Modparten at bevise, at Sagen kan have nogen Betydning for dem som saadanne, og det vilde derfor være nok for mig at protestere imod dette, men for Sikkerheds Skyld vedlægger jeg her en Attest fra By-

Jogeden i Reykjavík, der viser at Modpartens Protester ikke har noget at støtte sig til. Det gjør intet til Sagen, selv om Vidnerne tidligere har haft en "aktuel" Interesse i Sagen, siden denne Interesse nu ikke mere existerer, (jfr. Nellemann, den ord. civ. Procermaade Side 420).

Modparten har slet ikke draadet sig paa Guðni Einarssons Vidnesbyrd fra i Fjor, og derfor behøver jeg ikke at omtale det videre end jeg har gjort. Vidnesbyrdet er i sig selv yderst ~~ubetydeligt~~ betydningsløst, naar det sammenlignes med hvad Vidnet i Gaar forklarede. Deruden er det i sig selv meget ubroligt, og maa absolut omstødes ved de Vidnesbyrd jeg har fremført. Følge disse er nu den Grænsestjelslinie som jeg gjør gjældende i høj Grad sandsynlig og naturlig, idet det daade er godtgjort og ~~stemmer~~ stemmer overens med gamle Dokumenter, at det omtvistede Land i det mindste har tilhørt Laugarnes, og Modparten har ikke godtgjort at dette Landstykke er blevet frastrøkt dette paa en loelig Maade.

Endelig skal jeg fremhæve, at Rettsdokument Nr. 21 ikke er noget Situationskort over det omtvistede Landstykke, og jeg protesterer imod det som betydningsløst, idet Linierne paa samme ere nogle Frihaandstegninger, som

man ikke kan stole paa, da de gaar i en
Bue mellem Skjelsmarkerne.

Derpaa protesterer jeg imod Alt hvad
Modparten har fremført, henviser til hvad
jeg har fremhævet, fastholder mine Paastande
og indlader derpaa Sagen til Dom med
Forbehold.

Reykjavik 25. Juni 1890.

Arbdidigt

Dall Briem.

Til

Domstolen angaaende Laugarner og Þurstad-
ir's Grænseskjæl.

Fremlagt i Markeskjelsret i Reykjavik
25. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Nr. 26:

At Udfaldet af den Grænseskjels-sag, der
nu forfølges for Ljosar- og Gullbringuvissels
Markeskjelsret, ikke forvolder nogen af Laugar-
ner's forhenværende Gere nogetrommet ^{Senfjog} An-
svar eller andet Ansvar overfor Reykjaviks
Byraad bevidnes herved.

Byfogeden i Reykjavik 25. Juni 1890.

Halldor Danielson.

Fremlagt i Markeskjelsret i Reykjavik 25. Juni
1890.

Franz Siemsen.

Indskævnke tilbageleverer Sagens Dokumenter, der er blevne ham laante, Nr. 1-18 samt Nr. 23 og 24, og fremlægger fortsat Forsvarssindlæg, dat. i Dag. Dette Dokument skrives Nr. 27 og lyder som følger:

Nr. 27.

Grænsekjelsag

Laugarnes's Ejere
kontra

Bustadur's Ejere.

Modparten har ved Hjælp af Vidner forsøgt at bevise, at det Grænsekjæl han gjør gjældende er det rigtige, men dette er ikke lykkedes ham. Modparten har nu indrømmet, hvor Bustadadborg skal ligge, og dermed er i Grunden Kjælliniens Retning givet, eftersom den ifølge Retningen fra Þriskeinar til Bustadadborg maa ligge betydelig meget til Vest, idet jo ogsaa Lovfæsternes Ord vise det samme, nemlig Ordene: "Sydvest for". Hvad der her altsaa drejer sig om at oplyse ved Hjælp af Vidner er dette: 1. Hvor ligger den Sten, som Lovfæstevorne og Grænsekjællbeskrivelserne omtale, og sige at ^{den} ligger: "Sydvest for Bustadadborg"? 2. Hvor ligger Þlofningssteinar?
Modpartens Vidner har alle forklaret, at denne Sten var "Þöðulsteinn", men Modparten erkjender selv at dette er ^{ikke} rigtigt, eftersom Þöðulsteinn ligger mod Sydøst fra Bustadadborg. Tidligere

er det ogsaa blevet paastaet af Laugarnes's
 Ejere, at Þóðubekinn var Skjelsmærke samt at
 Bustáðaborg laa paa et helt andet Sted, men
 nu har Modparten udfundet en ^{ny} Sten, som
 Ingen før har angivet for Skjelsmærke, og intet
 Vidne kjender, og som ligger næsten i Sydvest
 fra Bustáðaborg i en forkert Retning saavel
 af Linien fra Þristeinur til Bustáðaborg som
 fra Bustáðaborg endog til hans egen saakaldte
 Klofningssteinur. Det kan derfor slet ikke
 være Tale om, at denne Sten nogensinde har
 tjent som Skjelsmærke eller at den nogensinde
 kan blive brugt som Skjelsmærke. Denne Om-
 bytning af Skjelsmærkerne hos Modparten lige
 imod hans egen Vidners Udbrag, viser tydelig,
 daade hvor upaalidelige Vidneudbragene ere,
 og hvor Modpartens Skjelsmærker ere usikre,
 idet de ere lutter Girminger begrundede paa
 hans Vilkaarlighed samt hvad han i Ojeblikket
 finder paa.

Angaaende Vidneudbragene skal jeg
 fremhæve, at G. Loega og Pall Magnussons
 Vidnesbyrd ere betydningsløse, eftersom de
 tidligere har været Ejere af Laugarnes og har
~~de~~ solgt dette og bør svare for Vandjemmet.
 Deruden stemme deres Attester ikke overens;
 den ene siger ^{at} Hangandi er længst mod Syd
 i Fossvogur, den anden derimod at den er længst

mod Nord.

Selv om dette ikke direkte angaar denne Sag, saa viser det dog, at heri har de baget Fejl og at det godt kan være, at det samme er Tilfældet med Hensyn til flere Punkter, foruden at de ligesom Andre tale om Föðubheimn, hvilket Modparten indbrømmer at er urigtigt. Disse Vidnesbyrds Rigtighed be^{neget}tvivles jeg derfor i enhver Henseende.

Johannes Olsen og Johannes Loegás Vidnesbyrd fremkomme snarere som "Indlæg" i Sagen end som Vidneberetninger, og hele deres Ordlyd viser, at det er Modparten som har dikteret dem Ordene og faaet dem til at prokurere for sig. I Akten siges de Adskiltigt, ~~saa~~ der gjensyntlig kun er deres Mening, men ikke en faktisk Omstændighed, som de har set eller erfaret, men om Vidners Mening eller Dom ^{spørger man} ~~drøjer~~ sig her ikke. De sige blandt andet: "Thomson (min afdøde Fader) opførte Gjænder ind over Laugarnes's Skjelsmærker aldeles stiltiende (hvem fortalte Vidnerne at han havde gjort det ^{aldeles} stiltiende?) og jeg tvivler at mange undrede sig over, at han skulde have Lov dertil, men siden er dette (hvilket?) ikke blevet afgjort; Thomson forsøgte at benytte Landet, men Gjerne af Laugarnes lod deres Krog græse inde ved Fosvogur". Fosvogur er noget helt andet end det omgjerdede Landsbylæk i

Bustadur's Land, idet den ligger meget mere til Vest, vesten for Kaaleyfi. Disse Vidnesdyrd ere derfor i alle Henseender forvildende, saaledes som de ere affattede. De kan ikke vise andet end at Ejerne af Laugarner har benyttet Fossvogur som ~~deres~~ Land, men de bevise slet ikke og deraf følger aldeles ikke, at min Fader uden Hjemmel har omgjerdet og benyttet det i Bustadur's Land liggende Landstykke. Den Omstændighed at Ejerne af Laugarner ikke øjeblikkelig, naar disse Gjerder blev opførte, gjorde denne Hjemmel gjældende, viser netop, at denne Hjemmel den Gang ikke har existeret. Den Gang levede alle disse gamle Folk, paa hvis Vidnesdyrd Vidnerne beraade sig, og da havde Laugarner's Eiere kunnet føre dem selv som Vidner, og da havde man ikke behövet at rette sig efter andre Vidners misforstaaede og forvanskede Traditioner, eller faa Vidnesdyrdene paa tredje eller fjerde Haand. Den Slags Vidnesdyrd ere i alle Henseender betydningsløse, og derfor betvivler jeg deres Rigtighed og protester fuldstændig imod dem.

Efter hvad der nu paa dette Sagens Trin er fremkommet, da kan det nærmeste Prøve-merke ved Bustadadorg ikke være Södulsteinn, eftersom Modparten ikke har op-

givet denne som saadan og erkjender at den ikke skal være Skjelsmærke. Heller ikke kan det være den Sten, ~~som~~ Modparten paastaar, eftersom denne aldrig før har været Skjelssten og Ingon fundet paa at anse den for saadan, men Modparten har slet ikke Lov til paa ~~Ma~~^{Ma} og Jaa at lave den Slags opdigtede Skjelsstene hvorsomhelst han synes. Efter som denne Sag er bleven ført kan der, naar disse to Stene undtages, ikke være Spørgsmaal om nogen anden Sten, som nærmeste Skjelssten ved Bustadaborg, end netop den jeg paastaar, og som staar i Mosen ud fra Haaleyfi i Sydvest fra Bustadaborg, ligesom ogsaa Gudni Einarson's Vidnesbyrd om denne Sten staar udenegtet og uomstødt. Dette anser jeg for afgjort idet jeg beder Markeskjelsretten ~~at~~ lægge Mærke til, at dette direkte følger deraf, hvorledes Troceduren foreligger, uden nogenrømt Hensyn til de Vidnesbyrd, der ere fremkomne. Dette nærmeste Skjelsmærke ved Bustadaborg kan ikke være andet. Men hvad Mening er der da i at sige at Klofningssteinar ere helt henne i Mosen mod Øst, paa den anden Side, helt inde i Digraner's Land? Naar man skal søge Vinkelpunktet efter den Retning hvori Þristeinar, Bustadaborg og Stenen Sydvest for Bustadaborg, i Mosen ud fra Haaleyfi, ligger,

da ~~de~~ viser den Retning, at det maa ligge nede ved Bakken der lige ud fra, og der kan der ikke være Tale om andre Tilofningssteinar end dem jeg i Gaar viste Markeskjeldommerne, og som nogle af Vidnerne vil kalde for "Nordlingasteinarⁿ". Disse Stene ses fra Stenen i Mosen og ere øjensyntlig Kløvede, men dette ene Kløvede Stykke er faldet omkuld, og ifølge Traditionen skal nogle Nordlendinger, der bedede der, have væltet det om paa Siden, hvilket kan have givet Anledning til det andet Navn "Nordlingasteinn". Foruden at de Tilofningssteinar, som Modparten gjør gjældende, ligge aldeles forkert med Hensyn til Retningen samt indenfor Digraner's Land, saa ere de heller ikke "kløvede". De bestaar af tre Stene, der aldrig har vært sammen, og ere forskellige fra hinanden baade med Hensyn til Art og Form og ligge sammendyrkede som almindelige Bakke-stene nede i Jorden, saaledes at man ikke legger Mærke til dem før end man falder over dem.

Imod Rettdokument Nr. 12 protesterer jeg som en betydningsløs uedgjort udenrettskattest, idet jeg protesterer imod at der tages nogen som helst Hensyn dertil.

Det af Modparten fremtagne Lort er i alle Henseender vigtigt, baade med Hensyn til

Retninger, Beliggenhed og Afstande, især hvad Retningen fra Þrisheimar til Þrustaðaborg angaar, der skal være meget mere til Vest (ombrent fra Nord - Sydvest), saaledes at Hældingen ~~at~~ mod Vest til en Sten i Mosen bliver betydelig mindre end Kortet viser, og derpaa drejer Retningen en lille Smule af mod Syd til Klofningssteinar. Lovrikt kan man sige at min Retning er næsten i lige Linie fra Þrisheimar hele Vejen til Klofningssteinar. Derimod skal jeg gjøre opmærksom paa, at Retningen er rigtig i det Kort jeg har fremlagt. Þóðubheim er længere til Vest end Modpartens Kort viser, den er næsten lige mod Vest fra den Sten Modparten har "udfundet", som Skjelsken samt i Sydøst fra Þrustaðaborg.

Endelig vil jeg henvende Opmærksomheden paa, at det absolut maa have en stor Betydning for denne Sag, at en stor Del af det Land Modparten vil tilegne sig har været omgjerdet og benyttet af Þrustaðir's Gjer i ^{nærværd} ~~næsten~~ 43 Aar, uden at det paa nogen som helst Maade er blevet prætalte. Hvorfor antogde disse Mænd, der nu optræde her som Vidner om gamle Mænds Beretninger, ikke en Sag ~~en~~ den Gang de selv ejede Laugarnir og disse gamle Folk levede? Naturligvis af den Grund at de ansaa disse Beretninger for upaalidelige, naar man de ere

blevne mere paalidelige nu paa tredje og fjerde
Haand?

Om "Røgheden" samt Gyldigheden af Doku-
menterne Nr. 6-9 ved jeg ikke noget og protest-
er her imod dem i enhver Henseende. Løovrigt
henviser jeg til hvad jeg før har fremført og fast-
holder mine tidligere Paastande. Jeg protesterer
imod Modpartens Deduktion og Paastande
i enhver Henseende og indlader derpaa Sag-
en til Dom med Forbehold.

Reykjavik 25. Juni 1890.
Arbdidigt
H. Th. A. Thomsen.

Til

Fjorar- og Gullbringusyssets Markerskjetsret.
Fremlagt i Fjorar- og Gullbringusyssets Marke-
skjetsret 25. Juni 1890.

Franz Siemsen.

Ciabantens Fuldmægtig ønsker protokolleret:
Jeg har i denne Sag ved Hjælp af flere Vidner,
de ældste der existerer, og kjende det omhandlede
Land, bevist, hvor de Skjelsnavne ere, ved hvilke
jeg bestemmer Grænseskjellet. Jeg har endvid-
ere bevist, hvor Skjelsmærkerne i Vidnerens
Ungdom ere blevne ansete for at ligge, og disse
Skjelsmærker yde min Mandant større Ret
end jeg har paastaet og gjort gjældende i
min Paastand til Forligscommissionen i denne

Sag. Fordi det forekom mig, at der kunde være
 Tvivl om, at min Mandant ejede saa stort Land-
 stykke som der blev angivet, da afstod jeg paa
 min Mandants Vegne Retten til det Land, som
 det forekom mig, at der kunde være Tvivl om,
 men jeg bestemmer Grænsestjeldet ved en Sten
 Sydvest for Bustådaborg, saaledes som ^{jeg har gjort} i Forligs-
 Klagen, men deraf følger ikke at jeg behøver
 at afstaa noget af Landet, saaledes som Mod-
 parten paastaar.

Angaaende Modpartens Protester imod
 Geir Loega og Pall Magnussons Vidnerdyrd har
 jeg fremhævet det nødvendige i min Deduktions-
 forklærelse og fastholder samme. Forrigt skal
 jeg gjøre den Bemærkning, at naar de ere u-
 enige om hvad de har hørt kaldt for Hangandi,
 da er dette meget forstaaeligt ^{hvor} ~~der~~ det gjælder
 farve Skjelinaone, om hvilke ingen ^{deriskelt} Menighed har
 været, og eftersom Stederne, som de kalde for
 Hangandi, ere ved Siden af hinanden. Jeg
 benægter at Johannes Olsen og Johannes Loega's
 Vidnerdyrd fremkomme som "Indlæg i Sagen."
 De ~~begrunder~~ deres Attester paa hvad de har hørt
 eller ^{har} personlig ~~har~~ Kjendskab til, og det er en
 Forvanskning af disse og hvad Modparten siger
 om deres Attest angaaende D. Thomsons Gjerder
 er en Forvanskning. Forvoget er, saaledes som
 der fremhæves i et Skjøde fra 1657, den Gang Kong-

95.
en solgte Laugarner, en Del af denne Jord, og
denne Landsidel naar hele Vejen til Bustadir's
Land. Imod Gudni Einarsson's Vidnesdyrd har
jeg protesteret og henviser til hvad jeg har frem-
havet angaaende samme, idet jeg dog gjør
den Bemærkning, at den er betydningstør som
een Person's Vidnesdyrd. Rettdokument Nr. 12
er slet ~~ikke~~ ingen Udenrettsakt, det er et
Erindringsblad, som afdøde Hamner Johansen
har fundet i afdøde Fjorbmand Þorsteinn Jónsson's
efterladte Pappier.

Jeg protesterer imod hvad Modparten siger an-
gaaende det Situationskort, som jeg har fremlagt,
forat Dommerne kunde orientere sig med Hem-
syn til Trækpunktet. Løvrikt protesterer
jeg imod hvad Modparten siger om Skjels-
navnene, Grænseskjeldet samt Landets Afbe-
nyttelse, idet jeg henviser til hvad jeg for
har fremhavet. Modparten har ikke fremført
nogensomhelst ^{lovlige} Beviser for, at de Skjelsnavne han
retter sig efter samt det Grænseskjel han gjør
gjældende ere de rigtige, men det fremgaar
derimod af de Vidnesdyrd, der ere bleve op-
tagne i Sagen, at den Grænseskjelslinie samt
de Skjelsnavne Modparten gjør gjældende, ere
bleve opfundne i den senere Tid. Derpaa
indlader jeg Sagen til Dom for mit Vedkom-
mende med det fornødne Forbehold. Optak

Ráttiháberet.

Þáa Lndskvænter Vegne órskede Sagfórer Guðlaugur Guðmundsson protokollereh:

Angaaende det Punkt, hvor de ombøskede Skjelsnavne finder, har Modparten kun fremført mundtlige Udsagn paa tredje og fjerde Haand. Jeg protesterer imod hvad Modparten siger om sine Vidner som de ældste samt om deres Troværdighed, med særlig Henviisning dertil, at han selv har ~~er~~ indrømmet, at deres Udsagn ikke være rigtige forsaavidt Söðulsteinn angaar. Siden Modparten har opgivet Söðulsteinn og indrømmet at denne ikke var et rigtige Skjelsmærke, saa maa den Sten Guðni Einarrson har paapeget i Raaleyfis-Mosen være det nærmeste Skjelsmærke Sydvest for Þrustáadorg, thi om andre saadanne Stene ~~er~~ kan der ikke være Tale om paa denne Strækning eller i denne Sag.

Retningen fra Þrustáadorg til den Sten Modparten gjør gjældende kommer i Modstrid med hans egen Vidners Udsagn, og fordrejer fuldstændig den Retning, hvori hans egen saakaldte Lofningssteinar ligge, og jeg benægter at disse ere blevne kaldte saaledes før end i de sidste Aar. ~~Den Sten~~

Den Sten Modparten gjør gjældende som nærmeste Skjelsmærke ved Þrustáadorg ligger

nemlig næsten mod Syd derfra. Jeg protesterer imod Henvisningen til Skjødet fra 1857 som betydningsløs, fastholder mine Protester imod Rettdokument Nr. 12 og protesterer imod hvad Modparten siger derangaaende. Stærkere Beviser for Indskænter-Grænseløstlinie end allerede ere fremkomne, anser jeg ikke for at vare nødvendige, eftersom Citanten har vist, at han ikke har nogen bestemt Grænseløstlinie at holde sig til, men at denne tværtimod varierer efter som han i Ojeblikket anser for passende. Imod den fremlagte Akt fra Byfogeden i Reykjavik protesterer jeg som betydningsløs af den Grund at han ikke er i Stand til at dømme om, hvilket Ansvar der paakviler dem der sælger Laugarnir. For Thomsens Afbenyttelse af en Del af det omtvistede Land er Gjænderne, der staa endnu i Dag, et tilstrækkeligt Bevis. Tværtimod fastholder jeg hvad Indskænter for har fremført i Sagen, protesterer imod det Citantens Fuldmægtig sidst lod protokollere samt imod hans Deduktion i det hele taget og indtæder Sagen til Dorn med Forbehold.

Oplæst. Rathsaberer.

Citantens Fuldmægtig ønsker protokolleret:

Jeg skal kun fremhæve, at jeg protesterer imod det som Usandhed, at det Vidnerne

har forklaret, og mundtlige Beretninger paa
 3. eller 4. Haand. Det er vidne de om hvad de per-
 sonlig kjende, eller om hvad de personlig har hørt,
 endog af Mand, der har boet paa Þrustadur eller
 været Ejer af disse, inden Tordstavnens Fader
 blev Ejer af samme. Jeg benægter det ligeledes som
 Usandhed, at jeg har indrømmet at Þodubsteinn
 ikke var et rigtig Skjelsmærke, men derimod
 har jeg sagt, at det forekom mig at der var
 Tvivl om Skjelsmærkene paa en lille Stræk-
 ning Vest for samme. Eftersom Vidnerne har for-
 klaret, at Grænseskjeldet mellem Laugarnes og
 Þrustadur laa over Þodubsteinn, saa ejer min
 Mandant dog idet mindste ^{Land} til den Syd for
 Þrustadaborg liggende Sten, som jeg har rettet
 mig efter, og det er derfor en stor Konvens at
 sige, at Vidnerdyrdene kommer i Modstrid
 med mine ^{Land} Forstande. Stenen Sydvest for Þru-
 stadaborg ^{ligger} ~~er~~ betydelig meget til Vest, saaledes
 som alle de ~~andre~~ Dommere forekom mig at
 erkjende og i Sædelighed den højberede For-
 mand. Jeg protesterer derfor imod, at jeg i nogen
 Henseende har forandret den Grænseskjelslinie
 jeg har gjort gjældende. Jeg tillader mig at be-
 mærke fremhæve, at det tilkommer Modpart-
 en at bevise at Geir Loega og Tall Magnur-
 sons ~~ikke~~ Vidnerdyrd ikke fuld ^{stændig} kommer kan
 tages til Følge, og jeg protesterer imod hvad han

siger angaaende Byfogedens Attest, idet ^{denne} ~~denne~~ har givet den ifølge et tydeligt Skjøde han har i Hænde. Løvrigt protesterer jeg imod hvad Modparten har fremført med Henvi-
ning til hvad jeg før har fremhævet i Sagen. Derpaa indlader jeg Sagen til Dom med Forbehold.

Oplæst. Ratinhaberet.

Taa Indskævnker Vegne ønsker Sagfører Gudlaugur Gudmundsson protokolleret:

Modparten indbrømmer selv i sin Deduktion, at Föðubsteinn er ligger noget til Vest fra Bustadaborg. Nu siger han at den Sten han bestemmer Grænseskjeldet efter ligger betydelig meget til Vest fra Bustadaborg, og alligevel paastaar han at han ikke har forandret Skjeld-
liniens Retning. Dette er derfor ikke rigtig, thi selv om den Sten, han retter sig efter, ikke ligger mere end næsten 25 Favne vesten for Middagssted fra Bustadaborg, da gjør dette dog en betydelig Forskjel med Hensyn til Liniens Retning, især naar ^{Afstanden bliver større} ~~den~~ kommer længere Vest.

Løvrigt fastholder jeg mine tidligere Protester, protesterer imod hvad Modparten sidst lod protokollere og indlader Sagen til Dom med Forbehold.

Oplæst. Ratinhaberet. rigtig protokolleret.

Citantens Fuldmægtig protesterer imod hvad

Modparten sideh lod protokollere og ind-
lader Sagen til Dom.

Sagen optaget til Dom.

Videre ikke foretaget.

Retten hævet

Franz Siemsen.

Þ. Runolfsson. Þóður Guðmundsson. Halldor
Jonsson. Gísli Gíslason.

Dall Þóriem. H. Th. A. Thomsen. Guðl. Guðmundsson.

Åar 1890 den 28. Juni blev Ljosar- og Gull-
bringuryssets Markeskjelsret sak þaa Þything-
stuen i Reykjavík og holdt af den ordinære
Dommer, Susselmand Franz Siemsen, tilige-
med Meddomsmændene Þóður Guðmunds-
son, Þóður Runolfsson, Gísli Gíslason og Hal-
dor Jonsson.

Hvor der blev foretaget

Sagen: Reykjavík Byraad
Kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen

angaaende Grænseskjellet mellem
Laugarner og Þustádir

og blev der i Sagen afsagt en saaledes lydende
Dom:

Narværende Sag er af Citanten, Reykjavík
Byraad, ved Stævning af 11. Juni 1889 anlagt
for Ljosar- og Gullbringuryssets Markeskjelsret

101
imod Landstævnte, Ljóbmand H. Th. A. Thomsen,
i Anledning af Uenighed angaaende Grænse-
skjeldet mellem Laugarner og Bustádir. Citanten
har nedlagt følgende Paastande:

1. At Grænseskjeldet bestemmes mellem Laugar-
ner og Bustádir bestemmes fra Þristeinar
Lynstínie til Bustáðaborg, fra Bustáðaborg
til en Sten Sydvest for Bustáðaborg,
der ligger oppe paa Højdedraget mod Syd
noget vesten for og ovenfor Þóðubheimn; der-
fra fra denne Sten ned ad Bakkerne mod
Syd i lige Linie til Llofningssteinar, der
ligge mod Syd i Mosen, der hvor Landet
begynder at høje sig paa den anden Side.
2. At Gæven af Bustádir, Ljóbmand H. Th.
A. Thomsen, tilpligtes at betale Citanten
rimelige Sagsomkostninger ifølge Rettens
Skjøn.

Da den anden Side har Landstævnte nedlagt
de Paastande:

1. At Grænseskjeldet mellem Laugarner og
Bustádir bestemmes: Fra Þristeinar til Bu-
stáðaborg, fra Bustáðaborg til den Sten, der
staar Sydvest for Bustáðaborg, og derfra til
Llofningssteinar.
2. At Citanten bliver dømt til at udrede
alle Sagens Omdkostninger med et ifølge
Rettens Skjøn tilstrækkeligt Beløb.

I denne Sag ere Sagen Parter enige om, hvor
 Þristeinur og Þrustaðaborg ligge, men Uenigheden
 drejer sig baade om, hvor den Sten, der skal være
 Sydvest for Þrustaðaborg, ligger, samt, hvor de
 saakaldte Klofningsteinar ere, eller hvortæn
 man skal ^{trække Linién} tage Retningen fra Þrustaðaborg
 Citanten har til Støtte for sin Paastand frem-
 lagt:

1. Þunolfrur Sturluson's Vidnesbyrd om Laugar-
 nes's Grænseskjel, dat. 9. Febr. 1605.
2. Þorkalli Oddsson's Vidnesbyrd om samme,
 dat. 23. s. M. s. A.
3. Guðrun Cinarisdóttir's Lovfærte for samme
 Jord, dat. 20. Febr. 1747.
4. Jardþerutour Samundsdóttir's Lovfærte for
 samm Jord, dat. 16. Maj 1785,
5. endvidere har han fremlagt adskillige Vidnes-
 byrd, hvoraf største Delen er bleven bekræftet
 for Retten samt
6. Situationskort over Kleppur's Laugarnes's
 og Þrustaðví's Land, hvori det ombristede
 Land er afmærket.

Þfølge disse Dokumenter anser Citanten at Grænse-
 skjellet er: „Fra Hlangandi i Fossvogur op til
 Faxakelda, fra Faxakelda op til Klofningsteinar,
 der ligge Syd for Indstavnens Gjerder og der-
 fra til en Sten Sydvest for Þrustaðaborg.“

Indstavnne har derimod paastaact at denne

Klofningrsteinn eller Klofningrsteinar ligge
 meget længere nede i Fossvogur, paa den
 nordlige Side af Bækken, og samtidig frem-
 hevet, at han for noget over 40 Aar siden, eller
 rettere hans Fader, har opført betydelige Gjerd-
 er paa den omvirkede Strækning uden Pro-
 tester fra Gjærne af Laugarnes's Side, samt at
 Landet saaledes er blevet benyttet af Bustad-
 ir's Lejlandinge. Hvad Citaten fremfører
 til Støtte for sin Paastand angaaende Klofn-
 ingrsteinar er for det første Forhalli Oddsson's
 Forklaring af 23. Febr. 1605, hvor der staar, at
 Retningen er fra Hlangandi i Fossvogur op
 til Faxakelda, og derfra til Klofningrsteinar,
 derfra til den Sten, der staar Sydvest for Bu-
 stadaborg. Disse samme Stjelsmarker er ord-
 ret bleve optagne i de fremlagte Loufarter,
 samt i et Stjode paa Laugarnes, Retid. Nr. 10,
 og ligeledes i en Grænsstjelsbeskrivelse af
 Laugarnes-fjord, Retidokument, Nr. 20. Lige-
 ledes har Citaten fremlagt adskillige Ret-
 atterter fra ældre Mand, hvori disse angive
 hvad der er blevet dem fortalt om disse Stjels-
 marker samt om Klofningrsteinar, hvor
 disse ligger og hvilken deres Mening er om
 samme, og alle synes de at baseres paa den
 samme Forklaring af Forhalli Oddsson, men
 alligevel ere de ikke enige om Stjelsmarkerne,

to af dem har nemlig forklaret, at Grænse-
 skjellet fra Þrustáðaborg, ligger til den saakaldte
 "Þöðubsteinur" - det ene af dem har fremhævet,
 at denne Sten ligger Sydvest for Þrustáðaborg,
 men den findes at være Sydøst for Þrustáðaborg.
 Dommerne har nu befaret disse omtvistede Skjels-
 marker tilligemed Sagens Parter og undersøgt
 de Stene de har her gjort gjældende som nævnte
 Skjelsmærke ved Þrustáðaborg. Om Citant-
 ens Sten kan det bemærkes, at denne næsten er
 lige i Syd fra Þrustáðaborg, og kan efter hvad
 der er fremkommet i Sagen slet ikke anses for
 at være den Skjelsten Dokumenterne omtale,
 hvilken skal ligge i Sydvest fra Þrustáðaborg.
 Da den anden Side har Indstævnte påstået
 at det var en Sten der ligger langt nede i Haa-
 leyfis-Mosen; men den synes ifølge sin Art og
 Beliggenhed heller ikke at kunne anses for at
 være Skjelsten. Retten kan derfor ikke antage
 nogen af disse Stene som Skjelsten, idet den til-
 føjer, at den ikke har set sig i Stand til at
 finde nogen saadan Sten i den angivne
 Retning. Eftersom Grænsskjellet strax her er
 blevet usikkert, kan Retten umulig antage at
 de Klofningssteinar, som Sagens Parter hver
 for sig har påpeget, kan danne Vinkelpunktet
 og det af følgende Grunde:

Hvad først de Klofningssteinar angaar, som

Citanten har paapeget, da er der ved disse at bemærke:

- 1: At de Dokumenter og Bevisligheder, hvor-
paa han begrunder deres Beliggenhed,
alle ^{bestaar af} ~~er~~ udfærdede udenrets Attester, u-
bekræftede Lovfarter samt Vidners For-
klaring om muntlige Beretninger, som de
har hørt og selv anset, saaledes som tidligere
er blevet fremhævet,
- 2: At Retten ikke kan antage at disse Stene
ere Kløvede Stene, eller at de nogen-
sinde har hørt sammen samt
- 3: At de ere meget utydelige, og at det der-
for ^{kan værde} naturligt at antage dem som Vinkel-
punkt. Endvidere skal Retten fremhæve,
at den Faxakelda Dokumenterne om-
tale ~~er~~ endnu ikke ^{er} funden, og Retten
kan derfor ikke have nogen Støtte af
dem. Hvad dernæst angaar de Kløfrings-
steinar, som Indtænte gjør gjældende,
da kan disse rigtig nok med mere Sand-
synlighed antages for at være kløvede
end Citantens, men Retten kan alligevel
ikke antage dem som Vinkelpunkt af
følgende Grunde:
- 3: At hvad enten man anser Hangandi i
Fosvogur for at være paa den nordlige
Side af Fosvogur eller længere mod Syd

ved Fossvogitækur - men derom har Vidnerne været uenige - da har Retten ikke været i Stand til at finde nogen Lump og derfor ikke nogen Faxakelda paa den Strækning til disse Klofningssteinar,

2: Maa Retten antage at disse Stene uden Tvivl ^{maa} ~~ere~~ ligge i det Landstykke, der kaldes for Fossvogur, og som i Skjøde af 27. Febr. 1857 udtrykkelig betegnes som Laugarner's Land,

3: Har ingen gjort disse Stene gjældende som Skjeldstene undtagen Indtævnte og dennes Fader samt eet Vidne, imod hvis Forklaring der har været protesteret.

Heraf følger at Retten maa være af den Mening at de rigtige Klofningssteinar, som Dokumenterne omtale, endnu ikke ere fundne.

Af de her fremhævede Grunde kan Markskjeldretten ikke antage Tasterner's Paastande angaaende Grænseskjellek mellem bemeldte Jorder, og anser det derfor for rigtig at bestemme dette med passende Hensyn til Tasterner's Paastande, Jordernes Beliggenhed og Landets Beskaffenhed, og derfor synes Grænseskjellek paa passende Maade at kunne fastsættes saaledes: Fra Fristeinur til Þurstáðaborg og derfra lige Linie til Bjerget Keilir uden at skjeve til højre eller venstre indtil Laugarner's og Þurstáðir's Land er til Ende og

afløser af Kopavogur's Land.

Hvad angaar Lysselmandens Diæter og Rejse-
omkostninger angaar samt Meddomsmændenes
Diæter, da ere disse Omkostninger i denne
Sag tilsammen 52 Kroner. Af dette Beløb bør
Citanten udrede 9 Kroner, hvilket ere Udgifter
ved en Markeskjelsforretning, der skulde finde
Sted den 23. Juli f. A., men blev opsat ifølge
hans ~~sædvanlige~~ ~~eller sædvanlige~~ Ønske fra ham eller
hans Fuldmægtig. Men forsaavidt angaar de
øvrige 43 Kroner, da synes det passende, at disse
deles lige imellem Sagens Parter saaledes, at
Citanten ialt udrede 30 Kr. 50 Q., men Indstævnte
21 Kr. 50 Q. Lovrikt bør Sagens Omkostninger
ophæves.

Thi kjendes for Ret:

"Grænsekjeldet mellem Laugarnes og Þvötádir
er bør være: Fra Þristeinari til Þvötáðaborg;
fra Þvötáðaborg lige Linie til Þjórget "Keilir"
uden at skjeve til højre eller venstre, indtil
Laugarnes's og Þvötádir's Land er til Ende
og afløser af Kopavogur's Land." Ovenan-
førte Omkostninger, der beløbe sig til 52 -
to og halvtredsindstyve - Kroner, bør Citanten,
Reykjavík Byraad, udrede med 30 Kr. 50 -
trediver Kroner og halvtredsindstyve fire - men
Indstævnte Ljóbmand H. Th. A. Thomsen,
med 21 Kr. 50 - een og tyve Kroner og halvtreds-

indstyre Fre, hvilket ^{bør} erlagges til Rethens For-
mand, Sysselmanden i Fjorav- og Gullbringu-
sýssel inden 15 Dage fra denne Doms lovlige
Forkyndelse under Adfard efter Loven. Løvrigt
bør Sagens Omkostninger opkæves.

Frantz Siemsen.

Þorður Guðmundsson. G. Gíslason. Halldor Jon-
son. Þ. Runolfsson.

Videre ikke foretaget.

Retten hævet

Frantz Siemsen.

Þorður Guðmundsson. Halldor Jonsson. G. Gíslason.
Þ. Runolfsson.

#

#

#

Med denne Akt følge Retsdokumenterne
Nr. 6, 7, 8 og 9 in duplo, og ligeledes Dokumenterne
Nr. 12, 18, 19 og 21.

Til Bekræftelse af denne Akt er mit Navn
og Embedssegel.

Frantz Siemsen.

Skrivegebyr: 18 Ark Kr. 9,00

Bekræftelse og Segl: - 0,41

Kr. 9,41 - ni Kroner een og fyrrer-
tyve Fre -

Nr. 4: Fremlagt i Landdroverretten 6. Juli 1891.

Frantz Siemsen.

A. Thorsteinsson.

comst.

Nr. 2: Fremlagt i Landsöverretten d. Okt. 1890.

Jon Jenson.

Fremlagt i Hjorun- og Gullbringusýssets Markeskiptisrett 7. December 1891

Franz Siemsen.

Rekterni For
Gullbringu
ns lovlige
ven. Þórogn
n.
Haldor Jon
n. G. Gislason
+
menterne
skumentene
mit Navn
mer een og
re.
Franz Siemsen
Juli 1891.
Siemsen.
A.

[Faint, illegible handwriting covering the majority of the page]

Gjore
maane
ordina
du

Daa
Ovren
Nr. 1:
Nokk
lag,
lod d
Nr. 2
og Nr

Justitiarius og Assessorer
i den kongelige islandske
Landsoverret

Gjøre vittentligt: Aar 1890, Mandag den 6. Oktober-
maaned blev Landsoverretten sat og holdt af de
ordinære Dommere.

Swor der blev foretaget

Sagen Nr. 22/1890: Reykjavik Byraad
Langarnes's Ejer
kontra
H. Th. A. Thomsen
Ejer af Bæstadir.

Paa Appellantens Vegne mødte konstitueret
Overretsagfører Hannes Hafstein og fremlagde
Nr. 1: Appellbeovning, dat. 29. Juli d. Aar, Nr. 2-14:
Akt fra Ljosar- og Gullbringusýssel med 12 Bi-
lag, Nr. 15: Deduktion i Sagen, dat. i Dag. Ind-
lod derpaa Sagen til Dom. Rettdokumenterne
Nr. 2-14 følge denne Akt in originali, men Nr. 1
og Nr. 15 lyde som følger:

Nr. 1:

Justitiarius og Assessorer

i den kongelige islandske
Landsoverret.

Gjøre vitteligt: For os har andraget Byfoged
Halldor Danielsson, hvorledes han paa Reykjavik
Byraads Vegne ser sig nødsaget til at indanke
til Overretten en inden Fjorsar- og Gullbringu-
syssels Extrarek den 28. f. M. afsagt Markeskjeli-
dom angaaende Grænseskjellek mellem Laugar-
nes og Þurstadur, men ifølge denne Dom kjendes-
der for Ret:

“Grænseskjellek mellem Laugarnes og Þurstadur
dør være: Fra Þristeinur til Þurstada borg, en lige
^{Rekning} Linie til Bjergit Keilir uden at skjeve til højre
eller venstre, indtil Laugarnes's og Þurstadur's
Land er til Ende og afløses af Lopavogur's Land.
Ovenanførte Omkostninger, der beløbe sig til 52-
to og halvtredsindstyve Kroner, dør Chambern,
Reykjavik Byraad, udrede med 30 Kr. 50 - tredive
Kroner og halvtredsindstyve Fre -, men Ind-
stavnke, Ljóbmand H. Þv. A. Thomsen, med
21 Kr. 50 - een og tyve Kroner og halvtredsindst-
styve Fre, hvilket dør erlægges til Rettens For-
mand, Sysselmanden i Fjorsar- og Gullbringu-
syssel, inden 15 Dage fra denne Doms lovlige
Forkyndelse under Adferd efter Loven. Lovrikt
dør Sagens Omkostninger opheves.”

Appellanten agter for Overretten at paastaa,
at bemeldte Markeskjeli-dom bliver kjendt ugyldig

samt at der tilkommer ham passende Sags-
omkostninger for Under- og Overretten.

Thi indstævnes herved til at møde for os i
Overretten, der holder paa sædvanligt Sted
og Tid Mandag den 6. Okt. d. N., Eieren af
Jorden Bustadir, Ljóbmand H. Th. A. Thomsen
i Reykjavík, for der og da at se Dokumenter
og Bevisligheder i Rette lagde, Appellantens
Saggyvelse at paa høre, Forsvar at fremføre og
Dom at lide i den foran angivne Retning, alth
ifølge Appellantens nærmere Forklaring for
Retten.

Ligeledes indstævnes til at møde for os i
Overretten paa samme Sted og Tid de Dom-
mere, der har paa kjendt Sagen for Underretten:

Franz Siemsen, Lyssemand i Ljosaa- og
Gullbringusysse.

Bonden Gisti Gistason i Leirvogstunga,
Repstyrer Halldor Jonsson i Formodsdal,
Repstyrer Þóður Guðmundsson paa Hlati,
Repstyrer Þóður Þunolfsson i Moar,
for der og da at forivare deres Dom og Sagens
Behandling.

Lovdag er afskaffet ved Forordning af 3.
Juni 1796.

Reykjavík 29. Juli 1890.

Til Bekræftelse er Overrettens Segl og Justits-

sekretærens Navn.

(L. S.)

Jon Jenson.

Stævningisgebyr: 85-

tre og firsindstyve Fre -

J. J.

Aar 1890, Lördag den 16. August maaned have vi undertegnede edfæstede Stævnevidner i Reykjavík forkyndt foranskrevne Overretsstævning for Fjöldmand H. Th. A. Thomsen personlig i hans Hjem her i Byen. Dette bevidner vi i Henhold til vor Stævnevidnersed ved vore Navne og Segl.

J. Tjeturison. P. Þjórnison.

(L. S.)

(L. S.)

Gebyr 1 Krone -

een Krone -

T. T. P. S.

Mig loolig forkyndt

Ljósar- og Gullbringusyrseti Kontor 6. Sept. 1890.

Stanz Siemsen.

Aar 1890, Tirsdag den 9. September maaned have vi undertegnede edfæstede Stævnevidner i Hjalarnesrep forkyndt foranskrevne Overretsstævning for Repstýrer Þóður Þunolsson i Moar personlig i hans Hjem her i Reppen.

Dette bevidne vi i Henhold til vor Stævnevidnersed

ved vore Navne og Segl.

E. Magnússon. Jon Jónsson.

Gedyr 1 Kr.
- een Krone
E. M. J. J.

Aar 1890, Onsdag den 10. September have vi undertegnede edfæstede Stævnevidner i Kjosarrep forkyndt foranskrevne Overretsstævning for Repstyret Þóður Guðmundsson þaa Nedri-Náttipersonlig i hans Hjem. Dette bevidner vi i Henhold til vor Stævnevidnersed ved vore Navne.

Jon Guðmundsson. Olafur Jónsson.

Gedyr 1 Kr. 50 Q.
- een Krone og halvtredsindstyve Fre -
J. G. O. J.

Aar 1890, Torsdag den 11. Sept. have vi undertegnede Stævnevidner i Mosfellsveit forkyndt foranskrevne Landsoverretsstævning for Pronden Gísli Gíslason i Leirvogstunga og Repstyret Halldor Jónsson i Þormodsdal personlig þaa i deres Hjem. Dette bevidner vi i Henhold til vor Stævnevidnersed ved vore Navne og Segl.

Jon Arnason. Erlendur Þorsteinsson.
L. S., L. S.,

Gedyr 2. 50
- to Kroner og halvtredsindstyve Fre -
J. A. E. Þ.

Fremlagt i Landsoverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jónsson.

Nr. 15:

Deduktion

i Sagen: Reykjavíki Byráð
kontraKjøbmand H. Th. A. Thomsen
angaaende Grænsekjellek mellem
Laugarnur og Bustádir.

Jeg tillader mig herved at fremlægge for den
høje Ret:

- 1: Overretsstævning med Forkyndelsespaategnning, dat. 29. Julimaaned,
- 2: ~~Over~~ Underretsakt in forma, tilligemed de Dokumenter der følge med Akten in originali

og med det samme skal jeg tildade mig at begrunde nærværende Sags Appel og derpaa at fremføre mine Paastande.

Grunden til Appellen er, at den indankede Dom ifølge min Mandants Mening er grundet paa Lovløshed. Og Lovløsheden bestaar deri: 1° at ^{man} forbigaar lovlige Beviser, 2°: laver en Dom hen i Vejri og Vind, fuldstændig paa maa og faa samt uden Hensyn til Parternes Paastande.

Selv om Markeskjelsloven af 17. Marts 1882 med Hensyn til Indhold og Form er af noget særskilt Art, da kan man dog umulig sige, at den ophæver Procer- Lovgivningens almindeligste og selvfølgeligste Grundregler, eller i det

hele taget alle almindelige logiske Regler.
 Det synes at være indlysende at en Markes-
 skjetsret, saaledes som enhver anden Domstol,
 maa holde sig til en eller andre bestemte Regler,
 men ikke flagre hen i Vind og Vejers huj som huj.

I denne Sag, saaledes som i enhver anden
 Sag, nedlagde Sagens Parter deres Paastande
 og begrundede disse efter Evne. Og Markes-
 skjetsretten saa sig tankefuld omkring og
 saa da et kegleformet Bjerg, der gik op i en
 Spids og ~~var~~ afrundet ligesom en Sukker top.
 Da tænkte Retten: Det er Synd at man ikke
 skal lade et saa smukt Bjerg afgjøre noget
 Grænsestjæl - Evge x. a! Lad Heilir og intet
 andet afgjøre Grænsestjellek mellem Laugar-
 ner og Burtadiv.

Jeg beder den høje Ret tilgive, ifald oven-
 staaende Ord skulde tage sig ud som Spot.
 Jeg tvivler slet ikke om at de højtberede Markes-
 skjetsdommere har anset dette for retfærdigt
 og at de har forsøgt at dømme efter bedste Vid-
 ende og Samvittighed. Det er kun Resultatet
 af dette Forsøg, ~~som~~ jeg anser for at være Lov-
 lighed med Hensyn til Realiteten.

Det ejendommelige ved denne Markesstjels-
 sag er, at Grænsestjellek egentlig er in confesso.
 Spørgsmaalet er kun om, hvor nogle af de Stjels-
 navne ere, som man skal rette sig efter. Men

paa den anden Side har begge Sagens Parter fuldstændig indrømmet at Grænseskjellek skal følge en Linie mellem visse bestemte Skjelsmærker, om hvis Navne begge ere enige. Dette vil jeg tydelig fremhæve, eftersom det er den indankede Doms Fejl, at den fordigaar hvad den er in confesso, og det er og maa altid efter min Mening være en Lovløshed, til Trods for alle Markeskjelslove. I denne Sag er det in confesso, at Grænseskjellek mellem Laugarnes og Bustadur skal være: Fra Þristeinur til Bustadaborg, derfra til en Sten der staar Sydvest for Bustadaborg, og derfra til Klofningssteinur. Der er ingen Menighed om, hvor Þristeinur ere eller hvor Bustadaborg staar, men paa den anden Side ere Sagens Parter uenige om, hvor Klofningssteinur ere, og som Følge deraf, hvor den Sten ligger man skal rette sig efter paa Strækningen mellem Klofningssteinur og Bustadaborg. Den ene siger her, den anden der. Og eftersom de ikke har kunnet blive enige om dette, har de sammen kaldt den ærede Markeskjelsret forat afgjøre Trækken angaaende Klofningssteinur's Beliggenhed - dette og intet andet. Sagens Parter forelægge i Enighed Retten det Spørgsmaal: Hvor ere Klofningssteinur? Men Retten svarer paa maa og jaa, ser ud i Luften og siger: Det er bedst at

^{man} lader Keilir være det samme som Klofningsstein-
ar. 119

Egentlig burde man ikke behøve noget andet til at gjendrive den indankede Dom og udvirke dens Kassation, end at henlede Opmærksomheden paa, at Keilir ikke er Klofningssteinar.

Det er in confesso at en eller andre Klofningssteinar skal danne Vinkelpunktet. Sagens Parter har begge givet Proceerklæringer desangaaende. Begge Sagens Parter, saavel Reykjavik Byraad som Ljóbmand A. Thomsen, ere fuldkommen myndige. Proceerklæringer ere ifølge almindelige Proceerregler bindende for myndige Parter, hvilket Sagens Parter ogsaa gaar ind paa, de indlader begge deres Argumentation til Dom, ^{der skal afgjøre} at en Dom ~~er~~, hvor det er kjendte Vinkelpunktet ligger. Men Markeskjelsretten forbigaar fuldstændig Parternes Raadighed over Proceessen, gør dem umyndige i Ord og giver Keilir Prisen.

Keilir er et smukt Bjerg, efter hvad man her er vant til, men intet Menneske paa Jorden har fundet paa at lade den afgjøre Grænseskjelsret mellem Bustadur og Laugarnes for end den erede Markeskjelsret, der har afragt den indankede Dom.

Jeg fremhæver paany, at det slet ikke er min

Mening paa nogen Maade at udtale mig spott-
 ende om den aerede Markeskjelsret. Jeg ved at
 Jeg ved den indankede Dom er grundet paa
 den Anskuelse, at en Markeskjelsret per Jar nefar-
 que skal bestemme et eller andet Granseskjel, hvis
 en Markeskjelsag ellers er bleven antagt. Jeg
 skal ikke sige noget om denne Anskuelse. Maaske
 ere visere Mand end jeg af samme Anskuelse.
 Den kan gærne vare rigtig. Men Granseskjellek
 maa efter alle Omstændigheder altid afhænge af
 og ~~indskrænket~~ retter efter Tarterner Taarande,
 saalange disse ikke gaa i deres Taarande gaa
 ud over deres eget Lands Grænser. Ellers ~~indskrænket~~
 deres Dispositionsret over Tagon. Hvis begge
 Tarter sige: Granseskjellek bestemmes ved en
 Sten, der kaldes for det eller det hint, da er det
 en Selvfølge, hævet over al Tvivl og fuldkommen
 sikkert at Retten er forpligtet til at bestemme,
 hvor denne Sten bør anses for at ligge. Han
 har ingen Lov til at sætte Skjelsmærker paa
 andre Steder i Tarterner Land. Den indank-
 ede Markeskjelsdom kommer ligerom deus ex
 machina. Gald denne almindelige Indledn-
 ing er bleven for lang, saa beder jeg daade den
 høje Ret og den højtaerede Modpart om at til-
 give, jeg skal være mere kortfattet angaaende
 hvad der er tilbage.

Det er ved uigjendrivelige Vidner fuldkommen

121

bevist, at der imellem Langandi, der er ind-
evst i Forvoqur, og Klofningssteinar er et
eller andet Sted der kaldes for Faxakelda samt
at Skjeltunien ligger over dette Skjeltun.
Dette fremgaar ligeledes ^{tydelig} af Skjødets paa Laug-
arnes af 27. Febr. 1857, imod hvilket ingen har
protesteret, og et saadant Skjøde, imod hvilket
der ikke har været protesteret, er et en fuld-
kommen Bævistighed for Grænseskjellek, ifølge
den i flere Overretsdomme fremkomne An-
skuelse. Jeg skal i Forbindelse hermed tillade
mig at fremdrage den Åbenditet i den ind-
ankede Dom, at den tillader sig at forbigaa
gamle troværdige Vidners edfæstede Vidner-
byrd om Skjeltunene, af den Grund, at deres
Fortælling er et Vidnerbyrd om mundtlige
Beretninger, som de har hørt og selv anset,
eller saaledes som der nøjere fremdræves paa
et andet Sted i Transkriptionerne, at Vidnerne
har afgivet Fortælling om hvad der er blevet
dem fortalt angaaende Skjeltunene. Men
maa spørge: Hvorledes i al Verden skal
man i det hele taget vidne om Skjeltunene
d. e. de Navne, som ~~Heri~~ ^{Heri} Folk i
Almindelighed give et eller andet Sted,
undtagen ifølge Andres Beretning, og naar
man hører alle fortælle det samme, saa er
det det samme som en almindelig Be-

retning. Man kan dog neppe vente, at der for mange Aartier eller Aarhundreder siden paa har været sat en *Stakuh* paa enhver *Tue* indeholdende samme Navn, og selv om det var Tilfældet, da maatte en saadan *Stakuh* altid være bleven sat ifølge mundtlige Beretninger, eftersom *Skjelsnavnene* ikke jaa deres Navne førte til *Protokols-buget* i en *Markeskjelsret* eller en anden *Ret*. Det er akkurat det samme som om *Markeskjelsretten* havde forbigaaet en *Personis Vidnerdyrd* af den Grund, at denne vidnede om, hvad han havde set - hørt - eller følt.

Den ærede *Markeskjelsret* indrømmer dog rimeligvis, at *Hørdren* ogsaa er en af *Lands*-*ernes* *Funktioner*.

Men jeg forbigaar denne *Markeskjelsret*-ens *Misforstaaelse* idet jeg gjentager, at det paa en uigjendrivelig Maade er bevist i *Lagen*, at der paa *Strækningen* mellem "*Hangandi*", i *Fossvogur* og *Klofningrsteinar* findes et *Skjelsnavn*, der kaldes *Faxa Kelda* og over hvilket *Skjelslinien* skal ligge. Det vedkommer ikke *Lagen*, om "*Hangandi*", er den øverste eller næst-øverste *Klippe* i *Fossvogur*. Det er i ethvert Tilfælde *in confesso*, at den danner *Langarnes*'s *Landets* *Vinkelpunkt* overfor en anden *Jord*. Nu er det ligeledes ved *Hjælp* af uigjendrivelige

edfæstede Vidnerdyrd godtgjort, at Udspringet af Fossvogstakur's sydligste Arm er almindelig bleuet kaldt for Faxakelda. Altsaa maa Løfningssteinar være længere borte fra Fossvogur eller Hangandi end Fossvogstakur's Udspring, og som Følge deraf maa den Retning Markeskjelsretten har opfundet komme i Modstrid med hvad der er in conferro i Sagen, og iøvrigt fuldstændig godtgjort.

Jeg finder for Gjældelighed ikke Anledning til at opregne alle de Lovløsheder, der findes i den indankede Dom. Hvad jeg allerede har fremhævet er forhaabentlig nok. Jeg forbeholder mig enhver Ret til en yderligere Deduktion, hvis Modpartens Forsvar skulde give Anledning dertil.

Derpaa tillader jeg mig at nedlægge den Taarstand:

At den indankede Markeskjelsdom bliver kjendt ugyldig samt at Ljóbmand A. Thomsen tilpligtes at udrede Sagens Omkostninger for Markeskjelsretten og Overretten med et ifølge Rettens Skjøn tilstrækkeligt Beløb, ikke under 100 Kr.

Derpaa indlader jeg Sagen til Dom med Forbehold.

Reykjavik 6. Okt. 1890

Or -

Dödiqst
Hannes Hafstein.

Til

Landsöverretten.

Fremlagt i Landsöverretten 6. Okt. 1890.

Jon Jónsson.

Þaa Endstauntar Vegna er móðkte Överrets-
sagföer Guðlaugur Guðmundsson, bejarte
Sageni Dokumenter laante samt fjörten Dager
Anstand, hvilket bevilgedes.

Retten havek

L. E. Sveindjörnsson. Kristjan Jónsson. Jon Jónsson.

Aar 1890, Mandag den 20. Oktoberraaned
blev Landsöverretten sat og holdt af de ordinære
Dommere.

Hvor da blev foretaget

Sagen Nr. 22/1890: Reykjavik Byraad

(Ejer af Laugarnar)

Kontra

H. Th. A. Thomsen

(Ejer af Þurstadir)

Endstauntar Fuldmægtig bejarte en Uger
Forlangelse af den för bevilgede Anstand,
hvilket bevilgedes med Modpartens Samtykke.

Retten havek

L. E. Sveindjörnsson. Kristjan Jónsson. Jon Jónsson

Åar 1890, Mandag den 27. Oktobermaaned blev Landroverretten sat og holdt af de ordinære Dommere.

Hvor der blev foretaget

Sagen Nr. 22/1890: Reykjavík Byraad
(Ejer af Laugarnes)
kontra

H. Th. A. Thomsen
(Ejer af Þurkadir)

Indtægter Fuldmægtig mødte, tilbageleverede Sagens Dokumenter Nr. 1-15 og fremlagde Nr. 16: Forsvarsindlæg i Sagen, dat. i Dag, hvilket lyder som følger:

Nr. 16:

Sagen: Reykjavík Byraad
(Ejer af Laugarnes)
kontra

H. Th. A. Thomsen.

Det jeg tillader mig at tilbagelevere Sagens Dokumenter, skal jeg ærbødigst svare paa Deduktionen med nogle Ord.

Jeg skal allerede fremhæve, at det i Grunden er min Mening at hele det omtrufede Land er min Mandants Gendom, og naar jeg alligevel i denne Sag paastår at den indankede Markeskjætsret bliver stadfæstet, saaledes som den foreligger, saa forbeholder jeg dog samtidig min Mandant Ret til, ifald Dommen skulde

blive kasseret, at fastholde sin oprindelige Paastand uforandret. Denne min Paastand om Stad fasthælse bør derfor ikke anses saaledes, at jeg derved paa nogen Maade frafalder noget af min første Paastand, ifald der senere skulde gives Lejlighed til eventuelt at gaa en faldkommen Erkjendelse for samme. Hvad jeg derfor her fremfører, ifølge dette mit Standpunkt overfor Dommen, gaar udelukkende ud paa at ^{paa} vise, at min erede Modpart ikke kan sige, at ^{Sag} hans Skader ved Lovløsheder, det vedkommer ham slet ikke at klage over, selv om min Mandant har været Gjenstand for Uret; hvis jeg paa dette Trin af Sagen finder mig deri, ^{sag} kan han ikke af den Grund gjøre Paastand paa en Kassation. Med dette formelle Forbehold gaar jeg over til at omtale Dommen og Modpartens Deduktionsindlæg.

Det er tidligere blevet fremhævet at Kortet i enhver Henseende var urigtigt, i Særlighed at Bustadaborg var for meget til Øst, samt at Faxakelda aldrig var funden; ved Grænseskjellens Befaring kunde ingen, hverken Vidnerne, Dommerne eller Sagens Parter vise hvor den var.

Jeg vil denne Gang med Tausked forbigaa Modpartens Indledningsord. Han maa gerne sende Markeskjeliretten saa mange Proser og

Haarnord, enten for Spøg eller Alvor, som han vil, det forandrer ikke Dommens Gyldighed, men naar han siger at Markeskjelsdommen kommer i Modstrid med almindelige lojiske Regler og at den gjør Parterne uraadige over Processen, da synes jeg det gaar for vidt, og jeg ser mig nødsaget til at protestere bestemmt derimod. Dette er for overfladisk overvejet hos min ærede Modpart. Han siger: "Siden begge Parter ere enige om, at Vinkelpunktet kaldes for "Klofningssteinar", saa er det Markeskjelsrettens Pligt at sige med det samme som den bestemmer Vinkelpunktet: "dette ere de rigtige Klofningssteinar, selv om Vinkelpunktet er dannet af en Tøvegrav, en Tue eller en Tøvedyrge. Kan min vittige Modpart nu ikke indse, hvor skarpt et Pis-han har bundet sig selv, hvis nogen vilde anvende det, med denne sin formalistiske "Proceserklærings-Theori i en Sag af saadan Bestaaffenhed. Traktens ydre Form er: hvorvidt "Klofningssteinar" ere her eller der, men dens Kjærne eller dens reelle Indhold er slek ikke hverken Navne eller Stene, men derimod Ejendomsretten til det Land, der omgives af Skjelslinien mellem disse Stene. Fra dette Synspunkt, der øjensynlig ligger til Grund for Dommen, er det derfor meget forstaaeligt ^{om} Markeskjelsretten, saaledes som

Modparten saa vittigt udtrykker sig, har givet
 Heilir Drisen, s. ladet Retningen til denne af-
 gjøre Grænseskjellek indtil Jordejendommernes
 yderste Grænsen. Jeg kan ikke indse at dette be-
 høver at være nogen Lovløshed eller Nonsens.
 Min ærede Modpart er saa ulykkelig over at
 Markeskjelsretten skulde forbigaa hans Klofn-
 ingrsteinar, Langandi, Faxa kelda samt disse
 uforglemmelige Vidnerbyrd. Jeg derimod ser
 ikke noget underligt derved. Hvad Vidner-
 byrdene angaar, saa har man tilstrækkelig be-
 skrevet dem for Underretten; hvad min ærede
 Modpart der siger om Markeskjelsdommens
 Præmisses er øjensynlig grundet paa en Mis-
 forstaaelse af Dommens Ord. Vidnerne sige
 at Grænseskjellek ligger over "Töðulsteinn",
 denne ligger til Øst fra Bustaðaborg, men
 ifølge Dokumenterne er Skjelsstenen "Sydvest"
 for Bustaðaborg. Der komme Vidnerne i Mod-
 strid med Dokumenterne, hvilket indrømmer
 for Underretten. Tostet er her fuldtændig galt,
 efterom Bustaðaborg er meget mere til Vest. Naar
 disse mundtlige Beretninger, som Vidnerne
 støtte sig ^{til} med Hensyn til dette Skjelsmærke,
 ere saaledes offentlig erkjendte som urigtige,
 kan man da vente at nogen Dom tager dem
 til Følge. At omtale videre den nye Skjelssten,
 der i Forlegenheden blev opfundet i Stedet for

"Söðulsteinn" er overflödig, det har været gjort for Underretten og dertil tillader jeg mig at henwise. Modpartens "Klofningssteinar" ere ikke "kløvede Stene", det er en Stendynge indenfor Digraner's Land, der ligger forkert for alle Skjelslinier mellem Jorderne, og iøvrigt skal jeg tillade mig at henwise til Dommenes Beskrivelse, som omhyggelig undersøgte Stedet. Om Hlangandi's Beliggenhed vare Vidnerne uenige og ingen af dem kunde vise hvor Faxakelda var; den fandtes ikke, og foraaavidt er Kortet ogsaa fuldstændig urigtigt. Men Hlangandi og Faxakelda vedkomme slet ikke denne Sag, og deruden vilde Retningen ifølge dem, hvis de fandtes og vare der hvor Modparten paastaar, danne dette "no-mans-land" nede ved Vigen, der er bleven ombalt for Underretten. Iøvrigt henviser jeg til hvad der er fremhævet for Underretten, protesterer imod Modpartens Deduktion og Paastande, men tillader mig at paastaa:

At den indankede Markeskjelsdom bliver stadfæstet samt at Appellanten bliver dømt til at udrede alle Sagens Omkostninger for Overretten ifølge Retten's Skjøn med mindst 100 Kroner.

Derpaa indlader jeg Sagen til Dom med

sædvanligt Fordehold.

Reykjavík 27. Okt. 1890.

Arbdögist

Gudstúgum Gudmundsson.

Til

Landsöverretten.

Fremlagt i Overretten 27. Okt. 1890.

Jon Jenson.

Indlod derpaa Sagen til Dom. Appellants -
ens Fuldmægtig mødte ligeledes, begjære
en Uges Anstand og Dokumenterne laante,
hvilket bevilgedes.

Retten hæved

L. E. Sveindjörnsson. Kristjan Jónsson. Jon Jenson.

Aar 1890, Mandag den 3. Novembermaaned
blev Landsöverretten sat og holdt af de ordinære
Dommere. St. Assessor Kristjan Jónsson, Syg -
domsforfald indtog Landfoged A. Thorssteinson
dennes Plads i Retten ifølge Landshöfdingens
Autorisation, dat. i Dag, der blev fem vist i
Retten.

Hvor da blev foretaget

Sagen Nr. 22/1890: Reykjavík Byraas
kontra

H. Th. A. Thomsen.

(Ejer af Þurstádir.)

Appellantens Fuldmægtig mødte, tilbage -

leverede Sagens Dokumenter Nr. 1-16 og frem-
lagde Nr. 17: Fortsat Deduktion, dat. i Dag,
saaledes lydende:

Nr. 17.

Fortsat Deduktion

i Sagen: Reykjavik Byraad
kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen
angaaende Grænseskjellek mell-
em Laugarnes og Þurstádir.

Det glæder mig at jeg kan læse mellem Linierne
i min ærede Modparts Forsvarsindlæg at han
tilstaar, at der er noget galt ved den indændede
Dom, samt at han i den Grad ventet at den bliver
kasseret, at han allerede forbereder sig til en ny
Sag. Men eftersom han dog alligevel har paa-
staaet Stadfastelse af Reiter's - Regimentet, saa
maa dette være en forpligtende Proceßbetæ-
ring overfor den samme Modpart.

Det er en temmelig vidtgaaende petitio
principii, naar Modparten siger at jeg ikke
kan paaatae Kassation for den Sags Skyld, at
sin Mandants Ret lider Afbryk. Han gaar
her temmelig vidt. Men herved indrømmer
han Dommets Wichtighed. Det er givet at
den ene af Sagens Parter lider Vret. Jeg paa-
staar at min Mandant bliver forurettet, men
en Realitetidom om hvilkken af os har Ret

med Hensyn til Grænseskjættet faar uheldigvis
 ikke for denne Ret. Den Kjendtgøring er
 tilstrækkelig, at Markeskjætdommen grundet
 paa Lovløshed i Realiteten, saaledes som jeg
 for har fremhævet, og maa derfor annulleres,
 forat Sagen paany kan optages til en lovtigere
 Behandling.

Lovrigt protesterer jeg imod Modpartens For-
 svarindlæg i sin Helhed, Punkt til Punkt;
 jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at Thomsons
 "Klofningsteinar" er en Sten, der nylig har
 kløvet sig i levende Mænds Minde; iøvrigt skal
 jeg fremhæve, at det slet ikke er sikkert at
 Klofningsteinar absolut betøve at være kløvede
 Stene. Navnet kan være opstaaet paa flere andre
 Maader. Det er umuligt at vide hvorledes gamle
 Skjælsnavne oprindelig ere dannede. Og endelig
 skal jeg gjøre den Bemærkning, at det kan
 være fuldkommen lovtigt at bestemme Grænse-
 skjættet ved et Skjælsmærke, selv om dette
 ligger udenfor Landejendommen. Det er
 ikke det jeg har imod den indankede Dom,
 at Keltir ligger udenfor Langarnes og Þursta-
 vi's Landejendom, men derimod at man be-
 stemmer Grænseskjættet ved Keltir, lige imod
 Parternes Paastande og tydelige Beviser. An-
 gaaende Faxakelda skal jeg kun tillade mig
 at henwise til Vidnerdyrdene, idet jeg protesterer

imod hvad Modparten siger desangaaende
 ligerom ogsaa imod hvad han iøvrigt fremfør-
 er. Iøvrigt henviser jeg til hvad jeg før har frem-
 ført, fastholder mine tidligere Paastande og
 indlader Sagen til Dom med Forbehold.

Reykjavik 3. Nov. 1890.

Arbødigst
 Hannes Hafstein.

Til

Landsoverretten.

Fremlagt i Landsoverretten 3. Nov. 1890.

Jon Jónsson.

Indlod derpaa Sagen til Dom. Indstævntes
 Fuldmægtig mødte ligeledes, protesterede imod
 det sidst fremkomne og indlod ogsaa Sagen
 til Dom.

Retten havde

L. E. Sveindjónsson. A. Þorsteinnsson. Jon Jónsson
 Const.

Aar 1890, Mandag den 8. Decembermaaned
 blev Landsoverretten sat og holdt af de ordin-
 ære Dommere.

hvor der blev foretaget

Sagen Nr. 22/1890. Reykjavik Byraad
 (Ej af Hauggnes)
 Kontra

H. Th. A. Thomsen
 (Ej af Þurstadir)

hvori der blev afsagt følgende
Dom:

Denne Sag er antagt af Reykjavík Byraad som Gjer af Jorden Laugarner i Seljarnarnesrep imod Ljóbmand H. Th. A. Thomsen som Gjer af Jorden Bustadir i samme Rep i Anledning af Uenighed angaaende Grænseskjættet mellem bemeldte Jorder, og blev den paa Kjendtt inden Ljosar- og Gullbringuryssets Markeskjættiret den 28. Juni d. A. saaledes, at Grænseskjættet mellem Jorderne skulde være: Fra Fristeinar til Bustada borg, fra Bustada borg lige Linie paa Bjerget Keilir uden at afvoige til nogen af Siderne, indtil Laugarner's og Bustadir's Landomraade ophører og afløses af Kopavogur's Landomraade. Angaaende Diater og Rejseomkostninger til Lyssemanden og Diater til Markeskjættidommene bestemtes der i Dommen, at Reykjavík Byraad heraf skulde udrede 30 Kr. og 50 Ø. og Ljóbmand H. Th. A. Thomsen 21 Kr. 50 Ø. Lovrikt skulde Sagens Omkostninger opheves.

Denne Dom har Reykjavík Byraad ind-anket til Overretten ved Skævning, dat. 29. Juli d. A., og paaستاact, at den bliver annulleret og Indstævnte Ljóbmand H. Th. A. Thomsen tilpligtes at udrede Sagens Omkostninger for for Markeskjættiretten og Overretten med et ifølge Rettens Skjøn tilstrækkeligt Beløb, itake under

100 Kr. Indstævnte har derimod paastaet, at Markskjeldommen bliver stadfastet og Appellanten dømt til at udrede alle Sagens Omkostninger for Overretten ifølge Retten's Skjøn med mindst 100 Kr.

Sagens Parter ere enige om at Grænseljellek mellem demeldte Jorder er følgende: Fra Pristeinar til Bustadaborg, derfra til en Sten Sydvest for Bustadaborg og derfra til Klofningssteinar. De ere ligeledes enige om, hvor Pristeinar og Bustadaborg ligge, men Menigheden drejer sig om, hvor demeldte Sten Sydvest for Bustadaborg ligger samt hvor Klofningssteinar ere. Appellanten har angivet at Skjeldommen Sydvest for Bustadaborg var en Sten, der laa ikke ret langt fra Bustadaborg oppe paa Højden ^{den saafaldte} draget mod Syd noget vesten- og ovenfor Töðulsteinu, samt at Klofningssteinar vare i sydlig Retning fra denne nede i Forvogvís-Mosen, der hvor Landet højner sig paa den anden Side. Indstænter's Sten er derimod betydelig længere til Vest, vestenfor det saakaldte Haaleyti, og sammen Klofningssteinar ved den nederste Del af Forvogvitakur, ombrent til Vest fra Appellantens Klofningssteinar.

Medens det nu ikke er lykkes Indstævnte at begrunde sin Anskuelse angaaende Skjeldommen linien undtagen ved en Persons Vidnerbyrd,

som desuden hovedsagelig synes at grunder paa
 eget Skjøn med Hensyn til hvor de ombvistede
 Skjelsnavne ere, saa har derimod Appellant-
 en for Markeskjelsretten beraadet sig paa for-
 skjellige sagkyndige ældre Mænds Vidnesbyrd
 om, hvad de i deres Ungdom og senere har hørt
 fortælle om, hvor Skjelsnavnene og Skjelsmærkerne
 vare, og ved disse Vidnesbyrd maa det anses
 for tilstrækkelig bevist, at Klofningssteinar
 ere der hvor Appellanten paastaar, samt hvilken
 Skjelsliniens Hovedretning er op fra ^{Fossvogur} Lagen nord-
 efter, selv om der endnu kan være nogen Tvivl
 om, hvor Skjelsstenen ^{sinden og vesten} (Sydvest) for Þrustadaborg
 er eller har været.

Men selv om disse Vidnesbyrd, hvis Rigtighed
 der ikke er nogen Gjæmmel til at benegte, er de
 eneste Beviser, der ere fremkomne i Lagen for,
 hvor "Klofningssteinar" ligge, saa har Marke-
 skjelsretten ^{dog} ikke taget dem til Følge af den
 Grund, at de ere "Vidners Forklaring angaa-
 ende mundtlige Beretninger, som de har hørt
 og selv anset."

Eftersom nu Markeskjelsretten ^{hoved} maa anses
 for at have forbigaaet lovgyldige Vidnesbyrd,
 idet den deruden har bestemt Skjelslinien saa-
 ledes, at Overretten ikke kan gjøre sig noget Be-
 greb om, hvor den deler det ombvistede Land, eller
 om hvorvidt den falder inden for det ombvistede ^{Land}.

eller udenfor samme, da dens Beliggenhed i Forhold til de i Sagen fremkomne Skjelsnavne hverken omtales i Dommen eller andet Steds i Sagen - saa kan man ikke undgaa at annullere Markeskjeldommen for med et lovstridig Behandling af Sagens Realitet og hjemvise Sagen igjen. Som Sagsomkostninger for Overretten synes passende at Indskænte udreder til Appellanten 30 Kroner.

Thu kjendes for Ret:

Markeskjeldommen bør annulleres og Sagen igjen hjemvises. Sagens Omkostninger for Overretten bør Indskænte, Ljóbmand H. Th. A. Thomsen, udrede til Et Appellanten, Reykjavík Byraad, med 30 Kr., der bør erlægges inden 8 Uger fra denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

L. E. Sveindjörnsson.

Retten hævet

L. E. Sveindjörnsson. Kristján Jónsson. Jón Jónsson.

Til Bekræftelse af denne Akt er Overrettens Segl og Justitiarii Navn.

Reykjavík 30. December 1890.

(L. S.)

L. E. Sveindjörnsson.

Skrivegebyr for 6 Ark: 3 Kr. 00

Bekræftelse og Segl: $\frac{0 - 83}{Kr. 3. 83}$ Tre Kroner, Tre og Fjirindstyge

Aar 1891, Mandag den 17. Junimaaned har vi
 undertegnede edfæstede Skænevidner i Reykja-
 viki forkyndt foranskrevene Landroverrettdom for
 Ljósmand H. Th. A. Thomsen personlig i hans
 Prætik her i Byen. Dette bevidner vi i Henhold
 til vor Skænevidnersed ved vore Navne og Segl.

Gedyr: 1 Kr. - een Krone - J. Björnsson. Þorsteinn Gunnarsson.
 J. B. J. G. (L. S.) (L. S.)

Fremlagt i Ljósar- og Gullbringusýssets Marke-
 skjetsret 19/5 1891.

Franz Siemsen.

Nr. 3. Fremlagt i Landroverretten 6. Juli 1891.

A. Þorsteinnsson.
 Const.

Fremlagt i Ljósar- og Gullbringusýssets Markeskjete-
 ret 7/12 1891.

Franz Siemsen.

Nr. 4.

Frans Edvard Siemsen

Sysselmand i Ljosar- og Gullbringusyrrel
 Gjør vittetligt: Aar 1891, den 19. Majmaaned blev
 Ljosar- og Gullbringusyrrels Markeskjelsret sat
 paa Syssels Kontor i Havnefjord og holdt af
 den ordinære Dommer, Sysselmand Frans
 Siemsen, samt Meddomsmændene Þordur
 Gudmundsson, Þordur Runolfsson, Gisti Gista-
 son, og Halldor Jonsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavík Byraad
 Kontra

H. Th. A. Thomsen.

angaaende Granseskjellet
 mellem Laugarnes og Því-
 stadv.

Nærværende Sag blev paa kjendt inden
 Ljosar- og Gullbringusyrrel den 28. Juni f. A.
 Denne Dom er ved Landsöverrettsdom af 8.
 December s. A. bleven kjendt ugyldig for medelt
 lovstridig Behandling af Sagens Realitet,
 og Sagen igjen hjemvist. I Henhold til dette
 har Reykjavík Byraad paaraadt, at Marke-

skjelsretten paany paakjendte Sagen. Efterat Markeskjelsretten havde overvejet Landroverrettsdommens Grunde, som blev fremlagt tiligemed andre af Sagens Dokumenter, afragde den en saaledes lydende

Dom:

Nærværende Sag blev den 28. Junimaaned d. A. paakjendt inden Fjosar- og Gullbringuryssets Markeskjelsret med det Udfald, at Grænseskjellet mellem demeldte Jorder skulde være: "Fra Pristeinar til Þrustaborg, og derfra lige Linie paa Sjøerget "Keilir" uden at afvige til nogen af Siderne indtil Laugarnes's og Þoustadir's Landomraade ophører og afløses af Kopavogur's Landomraade".

Denne Dom er af Reykjavik Byraad bleven indanket til Landroverretten, der ved Dom af 8. Decemdermaaned f. A. har kjendt Markeskjelsretten ugyldig formeddelt lovstridig Behandling af Sagens Realitet og hjemvist Sagen, og som Grund for denne sin Dom har Landroverretten fremhævet, at Markeskjelsretten har fordigaaet lovgyldige Vidnerbyrd m. M. I Henhold til denne Landroverrettens Afgjørelse af Sagen har Reykjavik Byraad paastaet, at Markeskjelsretten paany paakjender Sagen.

Eftersom Markeskjelsretten maa være af den

Mening, at den samme Ret, ifølge almindelige Processregler, ^{maade} hverken har hjemmel til eller er kompetent at paakjende samme Sag to Gange i dens Realitet, saa afvises Sagen.

Hvad Sagens Omkostninger ved denne Paakjendelse angaar, saa ere de 14 Kroner, af hvilke det synes passende at Sagens Parter udrede hver sin Halvdel.

Thi kjendes for Ret:

Denne Sag afvises. Af Sagens Omkostninger 14-fjorten - Kroner bør Sagens Parter udrede hver sin Halvdel.

Dommen at efterkommes inden 15 Dage fra dens loolige Forfaldelse under Adfærd efter Loven.

Franz Siemsen.

P. Runolfsson. G. Gislason. Þordur Guðmundsson. Halldor Jonsson.

Videre ikke foretaget

Retten have

Franz Siemsen.

G. Gislason. Halldor Jonsson. Þordur Guðmundsson. Þordur Runolfsson.

Til Bekræftelse af denne Akt er mit Navn og Embedssegel.

Franz Siemsen.

Skrivegebyr: 0,50
 Bekræft. og Segl: 0,41
 —————
 0,91 - een og halvfemsindstyve Fre-
 betalt

Franz Siemsen.

Nr. 2. Fremlagt i Landsoverretten 6. Juli 1891.

A. Thorsteinsson.
compt.

Fremlagt i Ljosar- og Gullbringusyssets Marke-
 skjetsret 7/12 1891.

Franz Siemsen.

Gjøre

maas

af de

steins

hvilke

error

de

Taa

sagf

hav

rebia

ende

Nr. 2

Nr.

Gull

men

Nr. 5.

Juristiarius og Assessorer
i den kongelige islandske
Landsoverret

Gjøre vitteligt: Aar 1891, Mandag den 6. Juli-
maaned blev Landsoverretten sat og holdt
af de ordinære Dommere. Landfoged A. Thor-
steinsson fremlagde et Brev dat. 2. d. M., ved
hvilket han bedrøttedes til at fungere som 2. Ass-
essor og Justitssekretær.
i Assessor Jon Jensen's Fraværelse

hvor da blev foretaget

Sagen Nr. 18/891: Reykjavíki Bypraad
Kontra

H. Th. A. Thomsen.

Da Appellantens Begne mødte Overrets-
sagfører Hannes Hafstein og fremlagde Nr. 1:
Skævning, Nr. 2: Akt i Sagen med Nr. 3: Over-
retsakt, Nr. 4: Markeskjetsakt med dertil hør-
ende Dokumenter, der følge in originali,
Nr. 5-16, Nr. 17: Deduktion i Sagen, dat. i Dag,
Nr. 18: Brev fra Sysselmanden i Lyosav- og
Gullbringusýssel af 22. Maj d. A. Retsdoku-
menterne Nr. 2-16 følge med Akten in originali,

men Nr. 1 og Nr. 17-18 lyde som følger:

Nr. 1:

Justitiarius og Assessorer
i den kongelige islandske
Overret

Gjøre vitteligt: For os har andraget Byfoged
Halldor Danielsson paa Reykjavik Byraads-
Vegne, hvorledes Byraadet ser sig nødsaget til
at indanke til Overretten en inden Fjorsar- og
Gullbringurysiseld^{Markeskjelsret} den 19. d. M. afsagt Dom, i
en Sag mellem det og Fjorbmand H. Th. A.
Thomisen, angaaende Grænseskjeldet mellem
Jorderne Laugarnes og Þurstadir, som ved Lands-
overrettens Dom af 8. December f. A. blev hjem-
vist til Markeskjelsretten til ny (Behandling)
Taakjendelse, men ifølge Markeskjelsrettens
sidste Dom af 19. d. M. kjendtes der for Ret:

Denne Sag afvises. Af Sagens Omkost-
inger 14 - fjorten - Kroner bør Sagens
Parter udrede hver sin Halvdel.

Dommen at efterkommes inden 15 Dage
fra dens lovlige Forkyndelse under Ad-
færd efter Loven.

Appellanten agter for Overretten at paastaa,
at denne Dom i enhver Henseende annulleres,
at Sagen paa ny hjemvises til Taakjendelse i
i Realiteten, samt at Dommeerne under dag-

lige Tvangs mulktter tilpligter at afsige en Dom i Sagen inden en parrrende Anstands- Udløb. Ligeledes agter han at paastaa, at Markeskietsdommerne bliver dømtte og i falder Bøder ifølge Lovens Strenghed for den Rettehs Fornegetse og Trods, der indbefattes i den indankede Dom. Endvidere agter han at paastaa, at Markeskietsdommerne hver for sig i falder lovbestemte Bøder, 200 Lod Sölv, for uden Anledning at have ladet hengaa indtil 20 Uger, eller 14 Uger udover hvad Loven bestemmer, uden at afsige en Dom i Sagen, og endelig agter han at paastaa, at Markeskietsdommerne in solidum eller in solidum med Parten H. Th. A. Thomsen tilpligter at udrede alle af nærværende Appel og den indankede Doms Afsigelse flydende Omkostninger skadestøst samt alle Udgifter ved Sagens nye Foretagelse skadestøse.

Thi indstæones herved Ljövmand H. Th. A. Thomsen i Reykjavik til at möde for os i den kongelige islandske Overret, Mandag den 6. Juli næstkommende paa sædvanligt Sted og Tid, for der og da at se Dokumenter og Brevstigheder i Rette lagte, Saggiveelse og Paastande at paa höre, Tilsvor at give og Dom at lide i ovenanförte Rätning ifölge nærmere Forklaring for Rettehs.

Ligeledes indstaves ²Marketskjælsrettens Dom-
mere, Sysselmand Franz Siemsen i Havnefjord,
samt Bønderne Gisle Gislason i Leirvogsbunga,
Halldor Jonsson i Þormodsdal, Þordur Runolf-
son i Moar paa Sjalarnes og Þordur Gudmund-
son paa Hlati i Týos, til at møde paa samme
Tid og Sted, for der og da at paa høre Klager,
Tilsvær at give og Dom at lide til Straf, Sags-
omkostningers og andre Udgifter Udredelse, alt
ifølge hvad der før er fremhævet.

Lovdag er afskaffet ved Forordning af 3. Juni
1796.

Til Bekræftelse er Overrettens Segl og Justits-
sekretærens Underskrift.

Reykjavik 30. Maj 1891.
(L. S.)

Stævninggebys 83- Jon Jonsson.
tre og firsindstyve Gre.
J. J.

Aar 1891, 8. Juni vare vi edfæstede Stævnevidner
tilstede i Moar paa Sjalarnes, hvor vi forkyndte
foranstaaende Stævning for Bønden Þordur Run-
olfsson i hans lovlige Hjem. Dette bevidne vi
i Henshold til vor Stævnevidnersed ved vore Navne
og Segl.

E. Magnússon. Jon Jonsson.
(L. S.) (L. S.)

Aar 1891, Tirsdag den 9. Juni blev af Stævne-

147.

vidnerne i Fjorarey foranskrevne Klage for-
kyndt for Rep. tyrer Þóður Guðmundsson paa
Nedri-Kals i Fjos. Dette bevidne vi i Henshold
til vor Skænevidnersed ved vore Navne og
Segl.

Jon Guðmundsson. Olafur Jonsson.

Aar 1891, Torsdag den 11. Juni have vi under-
tegnede Skænevidner i Mosfellsveit i Fjorar-
syssef forkyndt foranskrevne Landsoverrets-
skæning for Bønderne Gisti Gistason i Leir-
vogstunga og Halldor Jonsson i Þormóðsdal
personlig i deres Hjem. Dette bevidne vi i Hen-
hold til vor Skænevidnersed ved vore Navne og
Segl.

Jon Arnason. Erlendur Þorsteinsson.

Gedyr: 2.50 (L. S.) (L. S.)

- to Kroner og halvtæds indstyre fre-
betalt.

Aar 1891, Lørdag den 13. Juni maaned have
vi undertegnede edfæstede Skænevidner i Gårda-
rey forkyndt foranskrevne Landsoverrets skæning
paa Indstævnte Hr. Sysselmand Franz Niemann
Bopæl i Havnefjord her i Reyken, for Indstævnte
selv, hvem vi traf hjemme. Dette bevidne vi i Hen-
hold til de af os aflagte Eder og bekræfte ved vore
Navne og Segl.

Gedyr: kr. 1 M. Brynjólfsson. Filippus Filippusson.
betalt (L. S.) (L. S.)
M. B.

Aar 1891, Tirsdag den 16. Junimaaned have vi
 undertegnede edfæstede Skænevidner i Reykjavik
 forkyndt foranskrevne Overretshævning for Ljób-
 H. Th. A. Thomsen personlig i hans Butik her i
 Byen. Dette bevidne vi i Aendhold til vor Skæne-
 vidnersed ved vore Navne og Segl.

J. Þjórnsson. Þorsteinn Gunnarsson.
 (L. S.) (L. S.)
 Gebyr 1 Kr.
 -een Krone -
 þ. B. þ. G.
 Fremlagt i Landsöverretten 6. Juli 1891.

A. Þorsteinsson.
 Consk.

Nr. 17.

Sagen: Reykjavíki Byraad
 Ejer af Laugarnes
 Kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen.

Jeg tillader mig herved at fremlægge for den
 høje Ret:

1: Hævning, dat. 30. Maj sidstafvrigte med For-
 kyndelsespaategning

2: Akt fra Ljósar- og Gullbringusyrsets Marke-
 skjetsret af 19. Maj d. A. tilligemed 1 Bilag
 Brev fra Sysselmanden i Ljósar- og Gull-
 bringusyrset, dat. 22. Maj d. A.

Som Bilag med denne Akt fremlægges følgende
 Dokumenter:

3: Overretsaktk i Sagen.

149.
4: en tidligere udtædt Markeskjelsakt tilligemed
Dokumenter, der følge in originali.

Derpaa vil jeg omtale den foreliggende Sag med
nogle Ord.

Indledningen er ganske kort. Efter at Landt-
overretten den 8. December f. A. havde kjendt
en i denne Sag den 28. Juni f. A. afsagt Marke-
skjelsdom ugyldig, og hjemvist Sagen til Marke-
skjelsretten, blev Landsoverrettens Akt og andre
Sagens Dokumenter indstændte til Sysselmand-
en i Fjosar- og Gullbringurissel som Retten-
Formand med Taastrand om, at Markeskjels-
retten paany^{for} tog Sagen til (Behandling) Taa-
kjendelse i Realiteten ifølge Landsoverrets-
dommen. Saaledes som fremgaar af det frem-
lagte Brev fra Sysselmanden blev Dokument-
erne tilsendte ham den 31. December f. A., men
endelig den 19. Maj træder Markeskjelsretten
sammen og afsiger da den Dom, at eftersom
samme Ret ifølge almindelig Procesi-maade
hverken har djemmel til eller er kompetent
at paakjende samme Sag to Gange i Realiti-
teten, da bør Sagen afvises.

Jeg forstaaar ikke hvilken Forskjel Markeskjels-
retten i denne Forbindelse gjør paa "at have
djemmel til, og være" kompetent til. Maaske
skal djemmelen betegne "kompetence" og det
andet "habilitet".

Det er ikke nemt at følge Markeskjelsrettens
 Flugt. Men enten maa det være dens Mening, at
 dens ^{foregaaende} Dom staar ligesaa uforandret som før, selv
 om den er blevet annulleret paa Grund af Lov-
 løsheder, eller den anser sig i den Grad krenket
 formodentlig af den vindende Modpart, at den
 ser sig nødsaget til uopfordret at erklære sig
 indhævet.

At Markeskjelsretten er "incompetent" til at
 paakjende Sagen, selv om den tidligere i samme
 har afsagt en Dom, som Overretten har kasseret
 formedebt loostridig Behandling af Sagens Realit-
 tet, kan der nu næppe være Tale om. Det er en
 Selvfølge, at Hjemsvisning paa Grund af loo-
 stridig Behandling af en Sags Realitet er en
 Undtagelse forsaavidt angaar private Sager; men
 denne Undtagelse er neppe med tydelige og utve-
 tydige Ord lovdjernet og foreskrevet i § 12 af
 Markeskjelsloven fra 17. Marts 1882, og saalange
 denne Paragraf er i Loven, ~~kommer det er~~
 det rimeligvis ligegyldigt, ^{hvad enten} ~~den~~ ^{den} erede Marke-
 skjelsret synes at dens Bestemmelser er overens-
 stemmende med hvad den kalder for "almind-
 lige Procerregler". ^{eller ikke} Almindelige Procerregler ere
 givne af en almindelig Lovgivningsmyndig-
 hed ganske ligesom Markeskjelsloven; men det
 første Begreb er hos Markeskjelsretten meget mere
 ubestemt.

151

Forsäavidt angaar det andet Tundt, at Markes-
skjelsretten har ansiet sig for 'inhabil', skal jeg kun
fremhæve, at Følgen deraf, at en Dommer er-
kjender sig for inhabil, er ikke, at han afviser
Sagen, men derimod at han afviser sig selv, hvis
man kunde udtrykke sig saaledes, d. e. viger
Plads i Sagen ved en Kjendelse. At lade en
Dommers 'Inhabilitet' have Afvisning til Følge
er aldeles enestaaende.

Det havde i Sandhed ikke været vanskeligt for
den ærede Markeskjelsret at afsige en Dom i Sag-
en, eftersom den høje Landsrets Dom fuld-
kommen fremhæver, hvad der bør anses for at være
lovtlig bevist. Alligevel har Retten i indtil 20
Uger efter at Sagens Dokumenter og en Taastand
om Dommens Fuldbyrdelse vare indgivne til
Retten's Formand, føvet med at afsige en Dom.
Det maa anses at Sagen ved Annulationen er
ipro er bleven optaget til Dom, eftersom der
ved Annulationen indtræder den samme Retts-
tilstand som om Dommen aldrig var bleven af-
sagt, ligesom Markeskjelsdommerne ogsaa har
opfattet dette saaledes, og paa Kjendth Sagen,
uden at den paany blev optaget, i umiddelbar
Fortrækkelse af den forrige Behandling. Dom-
mernes Pligt til ikke at beholde Sagen længer
end 6 Uger (i det allerhøjeste 12 Uger under
visse Omstændigheder jfr. § 23 i Forordning af

3. Juni 1796) - til Overvejelse og Taakjendelse, maa^{de} paany blive aktuell, naar Sagen, Landsoverrettens Dom samt Byraadets Taastand vare komne Rettens lovlige Representant i Hænde, og Markesjelsretten eller i alt Fald Rettens Formand har saaledes paadraget sig den i 1, 5, 8 jfr. Forordning af 3. Juni 1796 i. f. foreskrevne Bøde, og derfor maa jeg nedlægge den Taastand, at disse Bestemmelser forfølges med Fuldkommen Strænghed.

Eftersom Markesjelsrettens Afvisningsdom ikke har det allermindste i Betning af lovlige Grunde at støtte sig til, men gaar lige imod den høje Landsoverretssdom, hvilken dog er fuldkommen bydelig - og fornegter Reykjavik Byraad den Ret, som det i følge en højere Domstols Kjendelse øjensynlig tilkommer, saa ser jeg mig nødsaget til at paastaa, at Dommeerne ifaldet ^{lovlige} Bøder for Rettens Fornegete og Trods imod den høje Overret.

Derpaa tillader jeg mig at nedlægge den Taastand, at den indankede Afvisningsdom bliver kjendt ugyldig, og Sagen paany hjemvist paa Dommeernes Bekræftning til lovlig Taakjendelse i Realiteten; at de i Skæningen nævnte Dommere under daglige Frangemulder tilpligtes at bage Sagen paany under Behandling, inden en passende Anstands Melod, hvilken bestemmer

af Overretten, j. Eks. 8 Dage, at Dommerne
 ifalder lovlige Bøder for Retten's Fornegette
 og Trods imod den høje Overret, at hver især
 ifalder en Bøde paa 200 Kr. for en ulovlig For-
 kating af Domrafsigelse i Sagen, og endelig
 at Dommerne in solidum eller in solidum med
 Parten H. Th. A. Thomsen bliver dømte til at ud-
 rede alle af denne Appel flydende Omkostning-
 er med 100 Kroner eller ifølge Retten's Skjøn.

Derpaa indlader jeg Sagen til Dom med
 Forbehold.

Reykjavik d. 6. Juli 1891.

Arbødigst

Hannes Hafstein.

Til

Landroverretten.

Fremlagt i Landroverretten d. 6. Juli 1891.

A. Thorsteinsson.

(Cont.)

Nr. 18:

Ljósar- og Gullbringurissæti
 Kontor Haunefjord den 22.
 Majmaaned 1891.

Ved Deres ærede Skrivelse af 31. December j.
 A. har De Hr. Byfoged bidillet mig en Over-
 retskat i en Sag Reykjaviks Byraad har an-
 lagt imod Bursadvis Gjer, Tjebmand H. Th. A.
 Thomsen, angaaende Grænseskjellek 1/2 mellem

Langarnes og Þurstadir og 2) mellem Kleppur og Þu-
stadir, tilligemed en Underrettsakt, og har De
ifølge Landsoverrettens Bestemmelser, der har
annuleret de Domme Fjorar- og Gullbringu-
syrrets Markeskjelsret har afsagt i disse Sager,
ønsket, at Markeskjelsretten paa ny foretog denne
Sag til ny Paadkjendelse i Realiteten. I Anledn-
ing af dette Deres Ønske, kaldte jeg Meddoms-
mændene sammen til et Møde den 19. d. M.
her paa mit Kontor, og ved denne Lejlighed af-
sagde Retten i disse Sager den Dom, at Sagerne
blev afviste, hvorfor jeg tillader mig herved at til-
stille Dem ~~en~~ Kopier af disse Domme, med det
samme som jeg tilbagerender de indsendte
Dokumenter.

Franz Siemsen.

Til

Byfogeden i Reykjavik.

Fremlagt i Landsoverretten den 6. Juli 1891.

A. Þorsteinsson.
(cont.)

Indstævnte Fjörmand Thomsen mødte selv,
begjærte 3 Ugers Ansand.

Den indstævnte Underretsdommer Franz
Siemsen mødte paa egne og Meddommernes
Vegne og begjærte 3 Ugers Ansand.

Retten bevilgede den begjærte Ansand og ud-
laante Dokumenterne Nr. 1-18 til Indstævnte

155.
H. Th. A. Thomsen, og skulde de andre ind-
stævnte (Meddomsmænd) have Adgang hos ham
til at benytte Dokumenterne i Løbet af samme
Tid.

Retten hæved

L. E. Sveindjórnsón. Kristján Jónsson. A. Þorsteinnsson.
Compl.

Aar 1891, Mandag den 27 Julimaaned blev
Landsoverretten sat og holdt af de ordinære
Dommere.

Hvor da blev foretaget

Sagen Nr. 18/1891: Reykjavík Byraad
kontra

H. Th. A. Thomsen.

Den indstævnte Underretsdommer, Sýsselmand
Franz Siemsen, mødte, tilbageleverede Sagens
Dokumenter Nr. 1-18 og fremlagde Nr. 19: Forsvars-
indlæg i Sagen, dat. 25. d. M. og Nr. 20: Uddrag
af Ljósar- og Gullbringusýsreft-Domprotokol (Kopi
af en Extraretsdom fra 31. August 1886 i Sagen:
Reykjavík Byraad kontra Eiríkur Þjarnarson þaa
Eidi). Indlod derpaa Sagen til Dom. Rettdoku-
mentet Nr. 20 følger med denne Akt in originali,
men Nr. 19 lyder som følger:

Nr. 19:

Forsvarindlæg

i Sagen: Reykjavík Byraad
kontra

H. Th. A. Thomsen

angaaende Grænseskjeldet mellem
Laugarnes og Þrustávir.

Sambtidig med at jeg ^{herved} tilbageleverer ^{i samme} til den ærede
Reth Sagens Dokumenter, som de ^{indstævnte} i ^{samme}
har faaet laante, skal jeg paa egne og Meddommernes
Vegne tillade mig give Gjensvar i Sagen.

Jeg har tilladt mig at forandre Sagens Benaev-
else, saaledes som den er i det af Appellantens
Fuldmægtig fremlagte Deduktionsindlæg, efter-
som det er min Mening, at Reykjaviks Byraad
ikke er Ejer af Laugarnes.

Ved Landsoverrets stævning, udstedt 30. Maj d.
A. har Byfoged Halldor Daniëlsson paa Reykjavik
Byraads Vegne - efter Forlydende paa Opfordring
fra Appellantens Fuldmægtig her for Overretten -
indstævnt mig tillige med mine Meddomsmænd
til at give Tilsvær og lide Døm til Straf m. M. af
følgende Grunde:

1°. At vi ved en inden Ljosar- og Gullbringu-
syssets Markeskjelsret den 19. Maj d. A. afsagt
Døm afviste en Sag, der blev anlagt paa Grund
af Menighed angaaende Grænseskjeldet mellem
Laugarnes og Þrustávir, men en Markeskjelsdøm
i samme, der blev afsagt den 28. Junimaaned f. A.,
var bleven kjendt ugyldig af Landsoverretten ved
en den 8. December f. A. afsagt Døm og Sagen igjen
kjæmst til Underretten. I denne Anledning har

Appellantens Fuldmægtig paastaact, at vi ifalder ¹⁵⁷
Bøder ifølge Loven for Retten's Fornegetse, samt
at vi under daglige Trangsmlukker tilpligter at
tage Sagen paa ny under Behandling inden
en passende Anstands Tid, hvilken Overretten
bestemmer, f. Eks. 8 Dage.

2°. At vi, hver for sig, ifalder en Bøde for ulovlig
Fordaling af Domsafsigelse i Sagen. Deruden har
den samme Fuldmægtig paastaact at Dommeene
in solidum eller in solidum med Parten H. Th.
A. Thomsen bliver dømte til at udrede alle af
denne Appel flydende Omkostninger med 100 Kr.
eller ifølge Retten's Skjøn.

Ad 1: Appellantens Fuldmægtig udtrykker sig
paa følgende Maade i sit Deduktionsindlæg af
6. d. M.: Eftersom Markeskjeldirekten's Afvisningsdom
ikke har det allermindste i Betning af lovlige
Grunde at støtte sig til etc.

Jeg skal tillade mig at fremlægge for den erede
Ret en Kopi af en inden Fjorar- og Gullbringu-
syrsets Markeskjeldiret den 31. August 1886 afraagt
Dom ~~is~~ i en Sag, som Reykjaviks Byraad har
anlagt imod Eiríkur Þjarnarson i Anledning
af Henighed angaaende et Grænseskjeld. Ifølge
denne Dom blev Sagen afvist af den Grund, at
Retten ikke var kompetent til at paa kjende Sag-
en i Realiteten, og i Dommens Premisser staar
der blandt andet: "Eg eftersom det endvidere er

Markeskjelsrettens Mening, at ingen Ret ifølge Loven er kompetent at paa kjende en Sag to Gange i dens Realitet, med mindre den ældre Dom er bleven kasseret af formlige Grunde - hvilket ikke er Tilfældet her - saa ere Dommerne i denne Sag komne til det Resultat, at de ere inkompetente at paa kjende denne Sag paany i dens Realitet ifølge Landroverretidommens Bestemmelser, samt at Sagen derfor bør afvises. Formand i denne Ret var den nuværende 1. Overretsassessor, og eftersom denne Dom støtter paa den samme Afvisningsgrund som vores Dom, der nu indankes, saa rettes de Haarsord og krænkende Udtalelser, som Appellantens Fuldmægtig tillader sig at bruge om os og vores Dom, ogsaa til Overretsassessoren og hans Meddomsmand, saa at de ogsaa har Anledning til at føle sig krænket af disse Udtalelser. Denne Dom er ikke bleven indanket, hvilket heller ikke mere lader sig gjøre; Grunden til at det ikke er sket kunde tænkes at være den, at Landsretkretarens Hjælp har været nødvendig til at bringe Byraadet til Fornuft. Da vi nu havde denne ^{uforandret} Dom for os, mente vi, at vi - til Trods for Fuldmægtigens Udtalelser - havde fuldkommen Anledning til at grunde vor Dom paa samme, siden vi fuldstændig kunde gaa ind paa dens Afgjørelse og Grunde. Hvor der i Markeskjelslovens § 12 fremhæver, at Overretten kan annullere en Markeskjels-

159.
dom, og at den da bør hjemvise Sagen, saa forstaar jeg denne Bestemmelse saaledes, at den samme Markeskjelsret ikke er kompetent at paakjende Sagen igjen, ifald Dommen er bleven kasseret i Realiteten, med mindre nye Dokumenter, som ikke ere fremkomne for Underretten, ere bleve fremlagte for Overretten, og denne anser at de ere af den Betskaffenhed, at de kunde forandre Sagens Udfald, men jeg kan ikke indse at Hensigten med Hjemvisningen kan vare den, at den samme Formand og Meddomsmænd skal paakjende Sagen paany i Realiteten, havende for sig de samme Dokumenter som for. ~~At~~ Smidlertid kan det godt vare at Overrettens Mening har været, at andre Dommere ^{skulde} paakjende denne Sag, men da bør det fremhæves, at i Byfogedens Skrivelse til mig af 31. December f. A. er jeg anmodet om at tage denne Sag til ny Paakjendelse tilligemed vedkommende Meddomsmænd. Den "Proces", der indledes ved Markeskjelsloven af 17/3 1882 er af en aldeles særskilt Betskaffenhed, saaledes som de, der har med ~~denne~~ ^{denne} at gjøre, maa indrømme. Hovedpunktet i denne er Markeskjelsforretningen, der skal foretages ^{ifølge Sted} i Overværelse af Dommerne og Sagens Parter eller disses Befuldmægtigede. Ved denne har Dommerne nøjagtig undersøgt Lokaliteterne og det omstristede

Land og grunde derfor selvfølgelig deres Dom paa det Indtryk de faar derved, med passende Hensyn til de Dokumenter og Bevistigheder, der fremkomme fra Parternes Side, samt til de Paastande deri grunde paa dem. Hvis de Paastande, de hver især har nedlagt, ere af den Beskaffenhed, at Markskjelsretten efter den Opfattelse den har faaet ved Markskjelsforretningen ikke kan gaa ind paa dem, da synes der kun være om to Ting at vælge, enten at afsi Sagen eller ogsaa at dele det omtvistede Land med passende Hensyn til Parternes Paastande, men det sidste har Markskjelsretten som bekjendt gjort i denne Sag. Grunden til, at vi gjorde dette, eller mente at vi havde Hjemmel dertil, var, at Markskjelsretten her i Syssel har gjort det samme i en Sag angaaende Grænseskjeldet mellem Arber og Artun, men den Dom, der blev afsagt i Aaret 1885, er ikke bleven indtænkt, ^{uagtet} ~~selv om~~ begge Sagens Parter, nemlig Sysselmand B. Sveinsson og Overlærer og Byrådsmedlem H. Fr. Fridriksson, vare lovkyndige Mænd. Det er rigtigt, at over Hovedet er en Dom afhængig af Parternes Paastande, eller de ere raadige over Processen, men Markskjelsloven synes at have forandret dette, thi hvis Markskjelsdommen udelukkende var afhængig af Parternes Paastande, da vilde Markskjelsforretningen for det

meste synes betydningsløs, men alligevel er det Lovens Mening at man bør lægge størst Vægt paa den. Denne min Anskuelse har jeg tilladt mig at fremsætte for den høje Landöverret for at forsvare den Mening Markeskjelsretten har lagt i Markeskjelsloven, den Gang den delte det ombristede Land i denne Sag. Derpaa tillader jeg mig paa det bestemteste at protestere imod de af Appellantens Fuldmægtig sub Nr. 1 nedlagte Paastande, idet jeg samtidig nedlægger den Paastand, at den indankede Dom bliver stadfæstet saaledes, at Överretten er af den Mening at de samme Dommere ikke bør paany paa-
kjende denne Sag i Realiteten.

Ad. 2: Ligeledes har Appellantens Fuldmægtig paastaet at jeg samt Meddomsmænd, hver især, ifalder en Bøde paa 200 Kroner i Henhold til Bestemmelserne i N. L. 1. 5. 8, jfr. Forordn. af 3. Juni 1796 § 23 i. f. for ulovlig Forhaling af Domsafsigelse i Sagen.

Denne Paastand kan selvfølgelig kun angaa mig som Rettens Formand, medn ikke mine Meddomsmænd. Rigtig nok fremhæves der i Forordning af 3/6 1796 § 23 i. f., at endver af Dommene skal udrede denne Bøde, men der forudræktes ogsaa, at alle Dommene ere lovkundige Mand, en helt anden Sag er det derimod med Hensyn til Markeskjelsager,

hvor Medoms^dmændene skal være Bønder, og
 ere derfor uden Undtagelse - i det mindste
 her i Landet - ulovkyndige Mænd; og det er
 derfor meget uimeligt at fordre at de skal
 kjende Loven eller være lovkundige. Men til
 min egen Undskyldning skal jeg tillade mig
 at fremhæve følgende:

I Markeskjelsloven jfr. § 10 bestemmes der, at
 en Dom angaaende Grænseskjel strax skal afsiges,
 med andre Ord, denne Lov har ved andre nye
 Bestemmelser der findes i samme, efter min
 Mening, jossaa vidt angaar Markeskjelsrager, op-
 hævet Bestemmelserne i N. L. 1. 5. 8. jfr. Forordn.
 af 3. Juni 1796 § 23 i. f. ved at bestemme at en
 Dom skal afsiges *in continenti*, og bør der^{da} strax
 afsættes tydelige Grænseskjel saaledes som den
 fast sætter. Naar nu derimod en Markeskjels-
 dom kasseres i Landroverretten og hjemvises
 til Underretten, da foreligger der ingen Be-
 stemmelse om, inden hvor lang Tid en Dom
 paany skal afsiges i Sagen. Hvis man her skulde
 kunne anvende Bestemmelserne 1. 5. 8 jfr. § 23
 i Forordn. 3/6 1796, da burde Sagen paany op-
 bages til Dom i Markeskjelsretten og muligvis
 Sagens Parter sammenkaldes. Dette er ikke
 blevet paastaet og har derfor ^{ikke} været gjort, og der^{da}
 for besluttede jeg at sammenkalde Dommerne,
 naar det var mig og dem bejligt, og paa den

163.
for Sagens Parter bekvæmmede Tid. Som det
maa være dem bekjendt, som ere eller have været
ansatte i den værtige Syssel, idlandt hvilke Ljosar-
og Gullbringusyssel maa regnes, saaledes ere de første
Maaneder den værtigste Tid for Embedsmændene;
de medgaa næsten udelukkende til Aflaggetre
af Regnskaber, og naar disse ere sluttede, tager
der fat paa Mandtalsprotokollens Udrukning
samt Forberedelserne til Sysselkomiteens Møde.
Som man husker indtraf der tillige vedholdende
Regnvejr i de første Maaneder af Aaret, hvilket
gjorde det vanskeligt at komme frem; der til
kom at en af Meddomsmændene, Jodour Gud-
mundsson paa Næri-Plads, var afreist til
Fiskepladsen, og jeg fandt det tungt at behøve
at indkalde ham til Markeskjetsret midt i Fiske-
tiden, og derved maatte bewirke, at hans Baad
ikke kunde komme til Fos saalænge Marke-
skjetsretten varede. Eftersom det nu ikke var
langt indtil Sysselkomiteen skulde komme
sammen, og to af Meddomsmændene vare
Medlemmer af samme, ansaa jeg det for det
mest hensigtsmæssige at forene begge disse Mø-
der, for derved at spare Udgifterne saa meget
som muligt, og for at Meddomsmændene ikke
skulde blive forlejlige Gjemme fra oftere end
nødvendigt. Derfor indkaldte jeg Meddoms-
mændene til et Møde her hos mig den 19. Maj,

men Sysselkomiteens Møde skulde afholdes den 20. s. M. Derved bleve Udgifterne ved denne Sag ialt 14 Kroner. Selv om nu Reykjavik Byraad har overflødige Midler til Bekostning af denne Sag og andre, saa er det dog Dommeenes Pligt at spare Sagens Parter for unødvendige Udgifter. Følge det foran anførte tillader jeg mig ogsaa at protestere imod denne af Appellantens Fuldmægtig nedlagte Paastand om Bøde, idet jeg retter den Paastand til den høje Overret, at jeg tilligemed Meddomsmænd bliver frijunden for samme.

Det vilde være Synd at sige at Appellantens Fuldmægtig var berøvet i sin Paastand om Sagsomkostninger, eftersom han forlanger 100 Kroner i denne Sag og andre 100 Kroner i en Sag mellem Kleppur og Þrustadur. Deduktionsindlægget vidner rigtig nok ^{tydelig} om at han har været yderst omhyggelig i Udarbejdelsen af samme, samt at det har medtaget en betydelig lang Tid for ham at faa det færdigt, men til Trods for dette skal jeg tillade mig paa egne og Meddommeenes Vegne at protestere imod enhver Sagsomkostningspaastand fra hans Side, eftersom jeg maa anse at Indankningen af denne Sag - idet jeg henviser til Partens Deduktionsindlæg - synes at skyldes Vrede og den Slags Følelse imod mig og Meddomsmænd, foruden at den er fuld-

stændig ugrundet.

For denne Gang skal jeg ikke gaa videre ind paa Sagen, men tillade mig at nedlægge de Paastande:

1° At jeg tilligemed Meddomsmænd bliver fuldstændig friunden for de af Appellantsens Fuldmægtig i denne Sag nedlagte Paastande samt

2° At den indankede Dom bliver stadfæstet. Derpaa indlader jeg Sagen til Dom med Forbehold.

Erbødigst

Kaunefjord den 25. Juli 1891.

Franz Siemsen.

Paa de indstaaende Meddomsmænds Vegne mødte Overretsagfører Asmundur Sveinsson og fremlagde Nr. 21: Forsvarindlæg, dat. 27. J. M., der lyder som følger:

Nr. 21:

Eftersom den ærede Sagsøger i denne Sag paa Reykjavik Byraads Vegne paastaar, at vi undertegnede Meddomsmænd i den Sag, som Reykjavik Byraad anlagde imod Kjøbmand H. Th. A. Thomsen som Ejer af Jorden Þrustadur, angaaende Grænseskjeldet mellem bemeldte Jord og Kloppear, blive idømte Bøder for Røbbens Fornegelse og ulovlig Fortræling af Sagen, saa skal det fremhæves, at vi ikke

kan indse Grunden til denne Paastand. Vi kan ikke indse, at der her kan være Tale om nogen Retthens Forneqelse, selv om vi ere komne til det Resultat i vor Dom, at Sagen burde afvises; vi har dog paa kjendtt Sagen efter bedste Vidende saaledes, at den burde afvises, men vi har ikke neqtet at afsige en Dom i samme; iøvrigt stoler vi paa at den, som har paaaget sig Sagens Hovedforivar, vil svare disse ^{ette} Punkter i Sagens Deduktion saavel paa vores som paa Markeskjebirettens Formand Sysselmand Franz Siemsen's Vegne.

Men forsaavidt angaar Bøden for Forhaling af Sagen, da haabe vi sikkert at vi slet ikke berkylder for den og at vi bliver fri fundne i den Henseende, og forat vise at vi ingen Skyld har i Sagens Forhaling udover den loobestemte Tid tillader vi os at fremhæve, at vi slet ingen Meddelelse fik om, at vi skulde afsige en Dom i Sagen førend paa Grænsen af April og Majmaaned sidstafvrigte Foraar, da Sysselmanden ved et Brev af 27. Aprilmaaned d. A. befalede os at møde hos sig i Havn fjord den 19. Maj næst efter, hvilket vi ogsaa gjorde. Dermed er det indlysende at vi ikke har nogen Skyld i Sagens Forhaling, eftersom vi indfandt os den af Retthens Formand fastsatte Dag forat paa kjende Sagen; desuden havde vi slet ingen Grund til

167.

at opfordre Formanden til at foretage Sagen for til Taa Kjendelse, eftersom vi ingen Meddelelse havde faaet hverken fra Sysselmanden eller andre Vedkommende om, at Landsoverretten havde hjemvist Sagen til ny Taa Kjendelse, eller om hvornaar Sagens Parter havde indsendt derne Overretsdom til vedkommende Sysselmand. Vi havde saaledes som anført ingen Grund eller Anledning til at fordiøre os om dette eller tage os af Sagen, selv om vi havde været vidende om, at Forhalingen af Sagen gjaldt en saa høj Bøde som Sagsøgeren paastaar os dømte til at erlægge, ligesom det heller ikke kunde fordres af os, der ere ulookyndige Bønder og ikke have faaet nogen videre Dannelse, at vi skulde vide saadant. Vi fik heller stik ikke Sagen tilsendt til Gjennemlæsning og Overvejelse, og vi vidste intet om Landsoverrettsdommen undtagen hvad der staaar i Brevet til Rettens Formand, for end vi indtraf til Mødet 19. Maj.

Til Bevis for vort Udragis Rigtighed tillader vi os her at vedlægge Sysselmandens Brev til en af os af 27. April d. A., men alle Brevene ere daterede ^{den} samme Dag.

Sambidig med at vi iøvrigt stole paa at Sysselmanden eller den, som paa hans Vegne fører Sagen, ogsaa vil tage sig af vor Sag med Hensyn

til andre Punkter i Sagen, maa vi tillige haabe,
at den ~~ærede~~ høje Ret vil frifinde os for alle
Sagsøgerens Taarande om Bøder for Rettens-
Fornegtelser og Forkaling af Sagen.

D. K. Leirvogstunga 27. Juni 1891.

J. Runolfsson. G. Gíslason. Halldor Jonsson.
Þorður Guðmundsson.

Til

Landsoverretten paa Island.

Fremlagt i Landsoverretten 27. Juli 1891.

Jon Jonsson.

Indtævnte Ljóbmand H. Th. A. Thomsen
mødte ligeledes paa egen Begne og fremlagde
Nr. 22-23: Forsvarsindlæg i Sagen, dat. i Dag,
tilligemed en Kopi af et Kort over det omtvistede
Land, hvis Original han samtidig fremviste i
Retten. Indlod derpaa Sagen til Dom. Kortets
Kopi (Nr. 23) følger med Akten, men Nr. 22-
(Forsvarsindlægget) lyder som følger:

Nr. 22:

Forsvarsindlæg

i Sagen: Reykjavík Byraad
(som Gjer af Laugavær)
Kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen

Naar jeg skal svare i denne Sag, da kan jeg
paa ingen Maade indse, hvorfor eller af hvilken

169
Grund jeg indstævnes i samme, saaledes som
den foreligger. For Gjældighed drejer det sig i
Grunden ikke om andet end, hvorvidt Marke-
skjætsdommerne har gjort Ret i ikke at afsige
en Realitetsdom i Sagen, siden deres forrige
Dom blev kasseret. Her er der i Grunden slet
ikke at tale Tale om min Ret til det omvirk-
ede Land, men derimod kun om Dommernes
Fremgangsmaade i Sagen.

1891.
Jeg har slet ingen Skyld i, at Dommerne be-
holdt Sagen længer hos sig end Modparten
synes passende, og deraf kan der slet ikke følge,
at jeg skal komme til at ifalde Brøde derfor.

Keller ikke er jeg Skyld i at Markeskjæts-
dommerne har afvist Sagen. Jeg hverken har
eller kan have nogen Fordel deraf, det er Dom-
merne at afgjøre. Jeg kan ikke indse andet end
at Sagen, saaledes som den nu foreligger, kun
maa være anlagt imod Dommerne, og mig saa-
ledes fuldstændig uvedkommende, og at jeg
paa ingen Maade kan dømmes til nogen om-
kostet Bekostning i denne Sag, og derfor maa
blive fuldstændig friunden, men at Modpart
en derimod maa tilpligtes at udrede passende
Sagsomkostninger til mig, siden jeg indstævnes
uden Anledning. Men siden jeg nu er bleven
indstævnt, haaber jeg, at det maa blive mig til-
ladt at gjøre nogle Bemærkninger angaaende

den Sags Hovedpunkt, hvoraf nærværende Sag er opstaaet.

Eftersom jeg ser at Overretten i Præmisserne for sin Dom af 8. December f. A. hildets har angivet, hvorledes Markeskjætsdommen burde have lydt, ^{eftersom} og Udfaldet derefter vilde være blevet det samme, som om Overretten havde afsagt en Dom om Sagens Realitet, da tillader jeg mig at fremlægge et nyt Kort over Bustadvi's Land, der er lavet af Agronom Sveinn Sveinsson paa Hvanneyri. Sveinn Sveinsson har daade lært at lave den Slags Kort, ligesom Reykjavik Byraad ^{for} ogsaa har overdraget ham at lave et Kort over Byen Reykjavik og Omegn, og der- ved ^{har} vist at det anser ham for fuldstændig paa- lidelig i denne Henseende. Dette Kort viser tydelig, hvor urigtig Beskrivelsen af Grænseskjeldet er hos Byraadets Vidner. Baade jeg og min Modpart ere enige om, at Grænseskjeldet mellem Bustadvi og Laugarnes gaar fra Bustadaborg til en Sten Sydvest for Bustadaborg, men den Sten Vidnerne paapegede, Þóðulsteinn, ligger Sydøst for Bustadaborg, og derfor vilde Reykjaviks Sagforey ^{ikke} eller ^{og} Kunde kalle ^{for Markeskjætsbreffene} ikke holde sig til Vidneres Forklaring, men bestemt derimod selv en Sten, der skulde være Skjælssten og som ingen Støtte havde i Vidneres Forklaring. Deraf følger at eftersom Vidneres

Udtragn om, hvad de har hørt Andre for-
 telle om Grænseskjellek, ikke er blevet taget
 til Følge i den ene Retning, da kunne deres
 Udtragn i det hele taget ikke have nogen Bæ-
 tydning. Der fortælles saa meget, hvorpaa man
 ikke kan grunde som Bevis. Af Lortet frem-
 gaar der endvidere tydelig, at største Delen
 af de indhegnede Landstykker, der bleve om-
 gjærdede i Aarene 1848-49 af min afdøde Fader
 uden at nogensomhelst Protester fremkom imod
 Indhegningen af samme fra Laugarneris Ejer
 eller Lejlanding, og som først af min Fader
 og siden af mig ere bleve benyttede upaa-
 balt i 42-43 Aar - ere fratagne Jorden Bru-
 stadir. Har da en upaabalt Benyttelse i
 42-43 Aar ingen Betydning, men derimod
 løse Beretninger om, hvad man har hørt,
 fuldkommen Bevisgyldighed? Og disse af
 Vidnerne lige i Forvejen givne Forklaringer
 om Södulsteinn, om hvad de har hørt at
 en Gang i Fortiden har været Tilfældet, har
 den, der førte Vidnerne, ikke kunnet be-
 nytte. Det Lort Reykjaviks Sagfører frem-
 lagde for Markeskjelsretten, har jeg aldrig
 erkjendt som rigtig, og Markeskjelsretten
 selv angav at det ikke var rigtig forsaavidt
 Grænseskjells Retning angik, men menne
 dog nogenlunde at kunne benytte det til at

orientere sig, med Hensyn til Grænseskjellek,
eftersom Dommerne selv befor Grænseskjellek
og kunde saaledes faa tydeligt Begreb om den
riktige.

For denne Gang skal jeg ikke gaa videre
ind paa Sagen, men nedlægger den
Paastand:

1° At jeg bliver fri funden i denne Sag, men
at Modparten bliver dømt til at udrede mig
Sagens Omkostninger med et ifølge Rettens
Skjøn passende Beløb.

2° At den indankede Dom bliver stadfæstet.
Derpaa indlader jeg Sagen til Dom^{men} med
Forbehold til Gjensvar.

Reykjavik 27. Julimaaned 1891.

Arbødigst

H. Th. A. Thomsen.

Til

den islandske Overret.

Fremlagt i Overretten 27. Juli 1891.

Jon Jenson.

Appellantens Fuldmægtig mødte, begjærte
fjorten Dages Anstand og Dokumenterne
laante, hvilket bevilgedes.

Retten hæver

L. E. Sveinbjörnsson. Kristjan Jónsson. Jon Jenson.

Aar 1891, Mandag den 10. Augustmaaned

blev Landtroverretten sat og holdt af de ordinære 173.
Dommere.

Hvor da blev foretaget

Sagen Nr. 18/1891: Reykjavik Byraad
Kontra

H. Th. A. Thomsen.

Appellantsens Fuldmægtig mødte, tilbage-
leverede Sagens Dokumenter Nr. 1-23 og frem-
lagde Nr. 24: Fortsat Deduktion, dat. i Dag.
Indlod derpaa Sagen til Dom. De frem-
lagte Dokumenter lyder som følger:

Nr. 24:

Fortsat Deduktion

i Sagen: Reykjavik Byraad
som Gjer af ~~Den~~ Laugarnes
Kontra

H. Th. A. Thomsen og
Markesjeldsdommerne i
Ljosar- og Gullbringurysel.

Jeg takker for Laanet af Dokumenterne og
skal fatte mig i Fortid angaaende Forsvar-
indlæggerens Trekløver. Det Spørgsmaal, hvor-
vidt Overretten har hjemvist Sagen til ny
Daakjendelse i Realiteten eller forat den
paa ny skulde blive afvist, synes at være saa
ubetydligt og indlysende, at det ikke kan
være nødvendigt at ombale det videre. Det
alene, hvorvidt Markesjeldsretten har Ret

til at hjemvise Sagen af den Grund, den har gjort, er her Hovedsagen, og hvis den ikke har Hjemmel til en saadan Afvisning, saa er den ^{det} anden Hovedsag at faa den tilpligtet at afsige en Dom inden en passende Tids-udløb. Det andet, ^{om} at Dommerne ifalder Prøder eller ikke, er mindre vigtigt og spillet steh ingen Rolle, hvilket kun er blevet paaraaet for at følge Loven, men steh ikke af nogen Forbitrelse, og endnu mindre er det Tilfældet, at denne Sags Appel skal være ^{skyldes} foraaraget af Noije, saa leder som Sysselmanden i Slutningen af sit Indlæg har tilkjendegivet.

Det er aldrig faldet mig ind at Markerskjedsretten har dømt anderledes end efter bedste Vidende og Samvirkighed, men det er ikke nok. Jeg kan ikke paa nogen som helst Maade føle mig frapperet af den gamle Dom, som Sysselmanden fremlægger til Støtte for sin Dom, eftersom den tillige støtter sig til helt andre Grunde end den ^{her} indankede Dom, og selv om den ikke er blevet indanket, saa har den ^{alligevel} steh ikke nogen ^{Loov-} Gyldighed i denne Sag. Den højt erede Ansvor, til hvem Sysselmanden retter sine Ord, er ikke pligtig til at rette sig efter alle Anskuelser, der ere fremkomne i tidligere Markerskjedsdomme, som han har taget Del i medens han var Sysselmand,

og hvis han mener at han har præjudicere sig, tvivler jeg ikke paa at han af Tædghet mellem to Ting foretrækker at vige Glads ex officio, heller end at bygge en ny Dom paa dette Præjudikat. Jeg forstaaar derfor neppe at Fremlæggelsen af dette Dokument kan gavne Underretsdommeren noget.

Jeg tvivler ikke paa at Markeskjetsdommerne siger Sandhed, forsaavidt angaar Forhalingen af Dommens Afriqelse, og Sysselmandens Undskyldninger tager jeg for min Del gyldige, idet jeg dog maa gjøre den Bemærkning, at jeg umulig kan være enig med ham om at Forordning 3. Juni 1796 § 23 i. f. er ophevet ved Markeskjetsloven. Jeg har saaledes for mit Vedkommende intet imod at Dommerne skaanes for alle Prøder, hvis det er muligt, men paa den anden Side maa jeg paastaa, at saaledes som Sagen foretaa, den Gang Afvinningsdommen endelig faldt, var det uundgaeligt at indtævne Dommerne til Ansvar, for det første til at betale Udgifterne ved den indankede Doms Afriqelse samt ved Sagens Appel og nye Foretagelse, eftersom Parten H. Th. A. Thomsen havde stillet ingen Skyld deri, og for det andet til at faa afgjorte bestemte Frangtøder bestemte for at bebygge en ny Foretagelse af Sagen inden en

passende Amtands Udlob. Dommerne kan derfor ikke med Rette klage over, at de ere blevne forulejligede ved Prævingen, hvilket de heller ikke har gjort, ligesaa lidt Sysselmanden som de øvrige Meddomsmænd, hverken i bydelige Ord eller ved nogen som helst Taarband om Sagsomkostninger, undtagen hvad Sysselmanden tror at Appellen skyldes. Vilje imod sig, og gør mig personlig den Ære, at sige at ^{det hele} ~~at~~ ~~han~~ ~~er~~ ~~sket~~ paa min Opfordring. Men derved skal jeg kun bemærke, at Appellen var nødvendig, og jeg ^{er} mig ikke vidende om at jeg nærer noget Had eller Vilje til ham personlig. At paatage mig denne Sags Appell var min Pligt, siden jeg blev opfordret dertil og eftersom jeg er beskikket som Sagfører.

Jeg forstaaer ikke hvad min Modpart, Hr. Ljömmand H. Th. A. Thomén mener med at fremlægge en Grænserkjælsbegning til Oplysning af det foreliggende Spørgsmaal - hvorvidt Markerkjælsretten har hjemmel til at afvise Sagen af den Grund, den har gjort.

Lortet er selvfølgelig i flere Henseender godt lavet, men det er dog ikke andet end en udfærdiget Kopi, og jeg er nødsagt til at protestere ^{der} imod dets Fremlægget paa dette Trin af Sagen uden Bevilling eller nogen som-

177.
helst Anledning, og ligeledes imod selve
Kortet, der, efter hvad der synes, er unøjagtigt
og forvirrende.

Forsaa vidt angaar samme. Indvending der
gaar ud paa, at denne Appel stik ikke ved-
kommer ham, saa at han af den Grund stik
ikke bør komme til at udrede Sagens Omkost-
inger, skal jeg gjøre den Bemærkning, at han
har dog ment at det var ham til Gavn, hvis
Dommen kunde blive stadfæstet, og har derfor
nedlagt Taarband derangaaende.

Lovrigt er det indlysende, at han selv-
følgelig maa indtænkes som Tark, naar denne
hans Privatrag indtænkes i det Djemed, at
jaa den i den rigtige Orden, saaledes at
Dommen i dens Realitet bliver ham mindre
til Fordel.

Alk hvad han fremhæver angaaende Grænse-
skjellet og Sagens Realitet er uvedkomm-
ende paa dette Trin, og jeg protesterer deri-
mod samt ligeledes imod hans Taarband
om Sagsomkostninger. Endelig protesterer
jeg imod alk hvad der er fremkommet til
den indandrede Doms Færdiggjøre, hen-
vies til hvad jeg før har fremført, fast-
holder mine tidligere Taarbande, med
Undtagelse af hvad jeg foran har sagt om
Bøderne, og indlader Sagen til Dom med

Forbehold.

Reykjavík 10. August 1891.

Arbødigst

Hannes Hafstein.

Til

Landsoverretten.

Fremlagt i Overretten 10. August 1891.

Jon Jónsson.

De indstævnte vare ligeledes mødte, protesterede imod Appellankens Deduktionsfortsættelse, henviste til hvad de før havde fremført og indlod Sagen til Dom.

Retten nævte.

L. E. Sveindjórns-son. Kristján Jónsson. Jon Jónsson.

År 1891, Mandag den 21. Septembermaaned blev Landsoverretten sat og holdt af de ordinære Dommere.

Hvor da blev foretaget

Sagen Nr. 18/1891: Reykjavík Byraad
Kontra

H. Th. A. Thomsen samt
Markrejtjelidommene,
Lyssemand Franz Siemsen
og Bønderne Gísli Gíslarson
Halldor Jónsson Þórður
Kunolfsson og Þórður Guð-
mundsson,

hvor der blev afsagt følgende
Dom:

179.

Paa Grund af Menighed angaaende Grænse-
skjeldet mellem Laugarnes og Þrustádir i Sel-
fjarnarnesreyr anlagde Reykjavík Byraad,
der er Ejer af førstnævnte Jord, en Markeskjels-
Sag imod Þrustádir Ejer, Indtævnte Ljóbmand
H. Th. A. Thomsen, og blev der inden Ljosar- og
Gullbringurysrets Markeskjelsret den 28. Juni
f. A. afsagt en Dom i Sagen. Denne Markes-
skjelsdom er bleven indanket, og blev da ved
Overrettens Dom af 8. December 1890 kjendt
ugyldig og idet Sagen blev hjemvist af den
Grund, at Markeskjelsretten ikke havde
taget tilstrækkelig Hensyn til nogle Vidners Byrd,
der vare fremkomne i Sagen, og som ansaar
af Overretten at give tilstrækkeligt Bevis
for, hvor "Flöfningssteinar", der ere eet af
Hovedskjelsmærkerne i denne Markeskjels-
sag, vare, samt for Grænse-skjellens Retning
mod Nord fra disse. Den 31. December
f. A. bleve Sagens Dokumenter tilligemed
førnævnte Overretsdom afleverede til Marke-
skjelsrettens Formand, Lyssemanden i
Ljosar- og Gullbringurysret, og blev der
samtidig paastaet fra Reykjavíks Byraads
Side, at Markeskjelsretten paany afsagde
en Dom om Grænse-skjelsretten. Marke-

skjetirættin foretog dog ikke Sagen før end den
 19. Majmaaned d. A. og blev da paany afsagt en
 Dom i Sagen saaledes, at Sagen blev afvist fra
 Markeskjetirættin, og hver især af Sagens Parter
 dømt til at udrede Sagens Omkostninger med
 14 Kroner. I Dommen anføres det som Grund
 for Sagens Udfald, at Markeskjetirættin maa
 være af den Mening, at den samme Ret ifølge
 almindelig Procesi-maade hverken har hjemmel
 til eller er kompetent at paakjende den samme
 Sag to Gange i Realiteten. Denne Markeskjetirættin
 dom har Reykjavíki Byraad indsendt til
 Overretten ved Skrivning dat. 30. Majmaaned
 d. A. og nedlagt de Paastande, at Dommen
 bliver kjendt ugyldig og Sagen hjemvist til
 loovlig Paakjendelse i Realiteten paa Dom-
 mernes Bekostning, at Markeskjetirættin-
 erne under daglige Forangimulter tilpligtes
 at tage Sagen paany under Behandling
 inden en passende Arrestants-Udløb, j. Eks.
 8 Dage, at de ifalder Bøder for Rettens
 Fornegelse og Trods, samt at de hver især
 bliver dømt til at udrede en 200 Kroners
 Bøde for ulovlig Forhaling af Domsafsigelse
 i Sagen, og endelig at Dommerne enten in
 solidum eller in solidum med Parten H. Th.
 A. Thomsen bliver dømt til at udrede alle
 af Sagens Appellat flydende Omkostninger

med 100 Kroner eller ifølge Retten's Skjøn. 181

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen, der indstævnes i denne Sag, har paastaet, at han bliver frifunden, at Modparten bliver dømt til at udrede ham Sagens Omkostninger med et ifølge Retten's Skjøn passende Beløb samt at den indankede Dom bliver stadfæstet.

De indstævnte Dommere har ligeledes paastaet, at de bliver fuldstændig frifundne i Sagen samt at den indankede Dom bliver stadfæstet.

Ifølge Markeskjelsloven af 17. Martimaaned 1882 kan Overretten annullere en Markeskjelsdom og hjemvise samme formedelet lovstridig Behandling af Sagens Realitet. Samtidig med at Overretten i Hensigt til denne Lov kasserede og hjemviste Ljosar- og Gullbringusyrrets Markeskjelsdom, der her omhandler, blev der hydelig fremhævet, hvori Dommens Lovstridighed bestod, og derved blev der givet en tilstrækkelig Vejledning om, hvorledes Markeskjelsretten skulde behandle dette Sagens Punkt ved en ny Taakjendelse. Eftersom Markeskjelsretten alligevel ikke har rettet sig efter denne Vejledning, men derimod ^{har} hjemvist Sagen, saa bør den indankede Dom annulleres og Markeskjelsdommerne ^{har} tilpligtes at paakjende

Sagen i Realiteten, men dog findes der ikke Anledning til at fastsætte en bestemt Ansand til dette, eller at paalægge dem Frangmenter, hvis det ikke sker, saaledes som Appellanten paastaar.

Appellanten's Fuldmægtig har under Sagen's Drift forfaldet sin Paastand om, at Dommerne for Underretten Underretsdommerne ifalder Bøder for Forhaling af Sagen, Trods. o. s. v., og paa den anden Side er der ikke Anledning til ex officio at paalægge bemeldte Dommere denne Bøde.

Det synes rigtig, at Appellanten faar Sagen's Omkostninger passende godgjorte med 30 Kroner, hvilke bør udredes af Markeskjeldommerne in solidum. Indtævnte Ljebmand Thomsens Paastand om Sagsomkostninger synes der ikke Anledning til at tage til Følge.

Thi kjendes for Ret:

Den indankede Markeskjeldom ~~der~~ annulleres og Sagen hjemvises til Paakjendelse i Realiteten. Underretsdommeren, Lyssemand Franz Siemsen, samt Meddomsmand, Bønderne Gisti Gislason, Halldor Jonsson, Þordur Runolfsson og Þordur Guðmundsson bør udrede Appellanten, Reykjavik Byraad, 30 Kroner som Sagsomkostninger inden 8 Uger fra denne

Domis lovlige Forkyndelse under Adfærd efter
Loven.

183.

L. E. Sveindjörnsson.

Retten hævde

L. E. Sveindjörnsson. Kristjan Jonsson. Jon Jónsson.

#

#

#

Til Bekræftelse af denne Akt er Over-
rettens Segl og Justitiarius's Navn.

Reykjavik 7. Oktober 1891.

(L. S.)

L. E. Sveindjörnsson.

Skrivegebyr Kr. 5,00

Bekræftelse og Segl 0,83

= 5,83 - fem Kroner og 83 øre og firsindst-
tyve øre - J. J.

Fremlagt i Ljósar- og Gullbringurysseti Marke-
skjelsret 7/12 1891.

Franz Siemsen.

Markeskielsretten optog da Sagen til Dom.

Videre ikke foretaget.

Retten hævde

Franz Siemsen

G. Gíslarson. Halldor Jonsson. Þóroddur Guðmundsson.
Þ. Þunolfsson.

Aar 1891, den 7. December blev Ljósar- og Gull-
bringurysseti Markeskielsret sat paa Syssels-

Lontor og holdt af den ordinære Dommer,
 Sysselmand Franz Siemsen, tillige med
 Meddomsmændene Þóður Guðmundsson,
 Þóður Runolfsson, Gísli Gíslason og Halldór
 Jónsson.

Hvor da blev foretaget

Sagen: Reykjavík Byraad
 kontra

Ljóbmand H. Th. A. Thomsen,
 angaaende Grænseskjellek mellem
 Laugarner og Þrustádir,
 og blev der i Sagen afsagt følgende
 Dom:

Nærværende Sag er af Citanten, Reykjavík
 Byraad, ved Skævning dat. 11. Juni 1889 an-
 lagt for Ljórav- og Gullbringurysrets Marke-
 skjebret imod Indstævnte, Ljóbmand H.
 Th. A. Thomsen, i Anledning af Menighed an-
 gaaende Grænseskjellek mellem Laugarner og
 Þrustádir. Citanten har nedlagt den Paastand,
 at Grænseskjellek mellem Laugarner og Þru-
 stádir bestemmes saaledes: "Fra Þristeinarnar
 Lynstínie til Þrustáðaborg, fra Þrustáðaborg
 til en Sten Sydvest for Þrustáðaborg, der ligger
 oppe paa Højdedraget mod Syd noget vesten- og
 ovenfor Þóðubsteinum, fra denne Sten nedad
 Þakkerne i mod Syd lige Linie til Þlofnings-
 steinar, som findes nede i Mosen mod Syd

185
der hvor Landet højner sig igjen paa den anden Side.

Indstævnte har derimod paastaact Grænse-
skjellet mellem Laujarnes og Bustadir be-
stemt saaledes: "Fra Fristeinur til Bustada-
borg; fra Bustadaborg til den Sten, der ligger
Vest og Syd for Bustadaborg og derfra til
Klofningssteinur". Endvidere have begge
Parter paastaact passende Sagrømtkostning-
er hos Modparten.

Det er in confesso mellem Parterne i denne
Sag hvor Fristeinur og Bustadaborg ere be-
liggende, men der hersker Menighed om,
hvor den Sten ligger, som skal være Vest og
Syd for Bustadaborg, liggerom og om hvor
Klofningssteinur ere beliggende, eller med
andre Ord, om Grænsetiniens Retning fra
Bustadaborg.

Citanken har gjort gjældende, at de Klofn-
ingssteinur, som han vil have Grænsetinien
bestemt efter, ere inde i Mosen sønden for
Indstævntes Indhegninger, og at Grænse-
linien gaar derfra til en Sten Vest og Syd
for Bustadaborg.

Indstævnte derimod har gjort gjældende,
at Klofningssteinur ere meget længere
nede i Fossvogur, paa den nordlige Side
af Bækken, og ikke langt ^{fra} Stranden og

samtidig fremhævet, at hans Fader for godt og vel 40 Aar siden har ladet udføre betydelige Arbejder paa den Strækning, som Cibanten nu regner for sin Gjendom, uden nogen Paataale fra Laugarnerejerens Side, og at den Strækning ^{derfor saaledes} har været benyttet af Opsidderen paa Bustadiv.

Til Støtte for sin Deduktion og Paastande har Cibanten fremlagt:

- 1, Runolfur Sturluson's Vidnesbyrd om Grænseskjeldet for Laugarner, dat. 9. Febr. 1605.
- 2, Þorhalli Oddsson's Vidnesbyrd om samme, dat. 23. s. M. s. A.
- 3, Gudrun Einarsdottir's Lovfæste for samme Jord, dat. 20. Febr. 1747.
- 4, Jarðþrudur Semundsdottir's Lovfæste for samme Jord, dat. 16. Maj 1785,
- 5, Forskjellige Bevidnelser fra ældre Mænd, hvoraf de fleste ere bekræftede for Retten, og
- 6, Situationskort over Kleppur - Laugarner - og Bustadiv's Land, hvori det omtvistede Lands Grænser ere afmærkede.

Følge en af Markeskjelsretten den 28. Juni J. A. afsagt Dom, kom Dommerne, efter at have gjort sig bekjendt med det omtvistede Land og undersøgt Parternes Dokumenter og Bevisligheder, til det Resultat, at ingen af demse disse havde fremført til strækkelige Be-

187

viser for de Skjelstene de hver for sig har gjort gjældende, hvorfor Retten fandt det rigtigst at dele det omtvistede Land og fastsætte Grænserkjellet med passende Hensyn til Pastornes Paastande, Jordenes Bæltiggenhed og Landets Bætkaffenhed, idet den bestemte Grænserkjellet saaledes: "Fra Pristekinar til Þrustadaborg og derfra lige Linie paa Bjerget Leilir uden at afvige til nogen af Siderne, indtil Laugarner's og Þrustadur's Land op-
hører og Kopavogur's Land begynder. Hvad angaar Diæter og Rejseomkostninger til Sagsretmanden og Diæter til Meddomsmændene, da beløb dette ^{sig} i denne Sag til i det hele 52 Kroner. Af dette Beløb skulde Citanten betale 30 Kr. 50 Ø, hvori indbefattes 9 Kr. Omkostninger ved en Aastedsforretning, som var bestemt til den 23. Juli 1889, men udsættes efter Citantens eller hans Fuldmægtigs Begjæring. De øvrige 21 Kr. 50 Ø skulde uddædes af Citanten. Denne Dom har Citanten appelleret til Overretten, hvilken ved sin Dom af 8. December f. A. har kasseret Markeskjeltdommen paa Grund af Lovstridighed i Realiteten og hjemvist Sagen, idet der i Præmisserne bemærkes:

"Medens det nu ikke er lykkes Indstævnte at begrundes sin Ansøgning angaa-

ende Skjeltiniien undtagen ved een Persons Vidnerbyrd, som deruden hovedsagelig synes at begrundes paa eget Skjøn med Hensyn til hvor de ombtvistede Skjeltinaavne ere, saa har derimod Appellanten for Markeskjeltiretten beraadet sig paa forskjellige sagkyndige Aeldre Mandis Vidnerbyrd, om hvad de i deres Ungdom og senere har hørt fortælle om, hvor Skjeltinaavnene og Skjeltimerkerne vare, og ved disse Vidnerbyrd maa det anses for tilstrækkelig bevist, at Klofningssteinar ere der, hvor Appellanten paa-
staar, samt hvilken Skjeltiniens Hovedretning er op fra Fossvogur nordefter, selv om der endnu kan være nogen Tvivl om hvor Skjeltistenen sønden og vesten for Þu-
stadaborg er eller har været.

Følge denne Landsoverrettens Dom blev denne Sag foretaget til ny Behandling af Markeskjeltiretten, men ved en den 17. Maj d. A. afsagt Dom, afviste Markeskjeltiretten Sagen med den Motivering, at Retten hverken havde Hjemmel eller var kompetent til to Gange at afsige Dom i samme Sag angaaende Realiteten.

Denne Dom blev dernæst af Citanten appellert til Overretten, hvilken ved Dom af 21. Sept. s. A. kasserede Dommen og hjemviste

Sagen.

189

Markeskjelsretten maa endnu være af den Mening, at der ikke ^{bestemmes} sønden for Þurstáðaborg findes nogen Sten, som naturligen kan anses for Skjelssten, og Retten mener ikke at kunne bestemme Retningen ved nogen saadan Sten, idet Landroverretten ved sin Dom har fastslaaet, at der af Citanten er ført tilstrækkelige Beviser for de af de Klofningssteinar han har gjort gjældende, ligesom ogsaa for Hovedretningen op fra Fossvogur nord efter, saa anser Markeskjelsretten det for rettest at bestemme Retningen fra bemeldte Klofningssteinar, som ere beliggende sønden for Indstaunte Indhegninger i Fossvogur, lige nord efter til Þurstáðaborg.

Med Hensyn til ^{de} Omkostninger til Retten's Formand og Meddomsmændene, som Sagen har medført og som beløbe sig i det hele til Kr. 91, 50, bør Citanten heraf først betale 9 Kr.; Omkostninger ved en Markeskjelsforretning, som skulde foretages paa det ombvirkede Landsbykke den 23. Juli 1889. De øvrige 82 Kr. 50 Ø. betales med en tredje Del af Citanten og to tredjedele af Indstaunte saaledes at Citanten betaler i det hele 36 Kr. 50 Ø. og Indstaunte 55 Kr. Lovrigt blive Sagen's Omkostninger at opheve.

Þhi kjender for Rætt:

Granseskjellek mellem Laugarner og Þrustaðin
 þör vare: Fra Þristeinur til Þrustaðaborg; der-
 fra lige Linie mod Syd til Klofringssteinar.

Som Diæter til Rættens Formand og Med-
 domsmand þör Citanten, Reykjavík Byraad
 betale 36 Kr. 50 - sex og tredive Kroner halv-
 tredrindstyre Fre - og Indskævnte Ljób-
 mand H. Th. A. Thomsen 55 - fem og halv-
 tredrindstyre Kroner, som udreder inden
 15 Dage fra denne Doms lovlige Forkynd-
 else til Sysselmanden i Ljosar og Gull-
 dringusyrrel under Adfærd efter Lovens.
 Lovrikt blive Sagens Omkostninger at op-
 have.

Franz Siemsen.

Jó. Runolfsson. Halldor Jonsson. Þordur Guð-
 mundsson. J. Gíslason.

Videre ikke foretaget
 Rættens hæve

Franz Siemsen.

Halldor Jonsson. Þordur Guðmundsson. J.
 Gíslason. Jó. Runolfsson.

Denne Domsrætt til Bekræftelse er mit

Navn og Embedsseg.

Franz Siemsen.

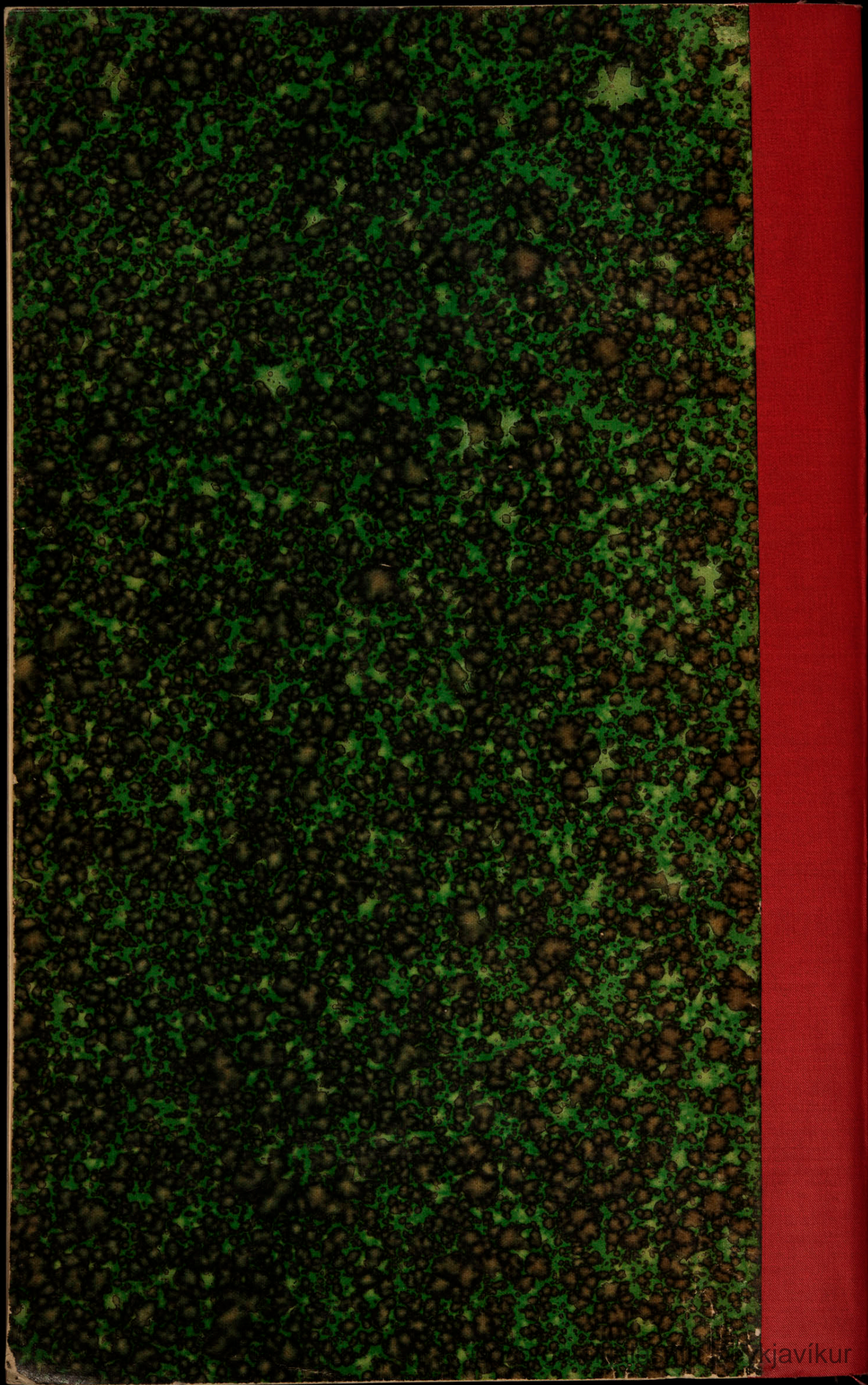
<i>Skrivegebyr 45 Ark</i>	<i>= Kr. 22,50</i>
<i>Bekræftelse og Segl</i>	<i>- 0,41</i>
<i>Indhaftning</i>	<i>- 0,50</i>

= Kr. 23,41

*- tre og tyve Kroner, een og fyre -
tyve Gre -*

*Franz Siemsen.
(L. S.)*

*Bustadin
borgjeder
vs. steinar.
g Med-
Byraad
r halv-
Ljób-
og halv-
inden
skynd-
Full-
oven.
at op-
God-
v. f.
er mik*

Hafslund & Hvalby
Kjaviður